

Päätukihaun tuet 2018

Sisällysluettelo

Perustuki	3
Viherryttämistuki	7
Nuoren viljelijän tuki (EU)	22
Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus	28
Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset	39
Ei-tuotannollisten investointien korvaus	51
Luonnonhaittakorvaus	58
Luonnonmukaisen tuotannon korvaus	65
Peltokasvipalkkio	70
Kansalliset peltotuet	73
Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset	76
Syyskylvömenetysten tuki	77
Muutokset hakuoppaassa 2018	78
Lukuohjeet ja tulostus	79
Julkaisun tiedot	80

Perustuki

Perustuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki. Tukea maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukihakemuksella haetaan perustukea eli aktiiviviljelijän hallinnassa olevien tukioikeuksien aktivoimista vastaavilla tukikelpoisilla hehtaareilla. Kaikki maatalousmaa on tukikelpoista perustuessa, mutta alat, joista maksetaan perustukea, määritellään erikseen.

Tukioikeuksia hallinnoidaan tukioikeusrekisterissä. Tukioikeuksiin liittyviä toimenpiteitä ovat tukioikeuksien siirrot, tukioikeuksien myöntäminen kansallisesta varannosta, tukioikeuksien varantoonvienti käyttämättömyyden perusteella sekä muut tukioikeuksien muokkaukset. Tukioikeuksiin liittyvistä ilmoituksista ja hakemuksista on erilliset ohjeet, jotka löytyvät Maaseutuviraston internetsivuilta¹.

Perustuen hakeminen, tukitaso ja tuen maksaminen

Hae perustukea päätukihaun yhteydessä. Perustukea ja viherryttämistukea haetaan samalla rastilla. Perustukea hakiessasi sinun on ilmoitettava vuosittain maatalaasi koskevat tiedot, haettava tukihakemuksella perustukea ja tukioikeuksien aktivoimista sekä ilmoitettava tiedot perus- ja kasvulohkoista. Ilmoita kaikki käytössäsi oleva maatalousmaa, vaikka et hakisikaan tukea kaikilta aloilta.

Suomessa on kaksi tukialuetta: AB-alue ja C-alue. Tukialuekartta löytyy Mavin internetsi-

vuilta www.mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Tuki- ja kohdentamisaluekartta².

Varannosta 2015-2017 myönnettyjen tukioikeuksien varantokorotuksia leikataan 50 prosentilla ja leikattu osuus siirretään osaksi tasaosien arvoa. Tasaosan arvoa korotetaan myös perustuen tukikatton suurenemisen seurauksena. Sokerilisäosa ja varantokorotus siirretään vuonna 2019 osaksi tasaosien arvoa. Tukioikeuksien tasaosan arvot muuttuvat arvioiduista arvoista vielä jonkin verran vuodelle 2018, koska tukioikeuksien alueellinen suhde täsmätetään varannosta myöntöjen jälkeen.

Suomessa on suorien tukien rajaksi säädetty 200 euroa. Tämä tarkoittaa, että jos haettava tai myönnettävä suorien tukien kokonaissumma jää alle 200 euron, tukea ei myönnetä. Jos perustukea ei myönnetä, tukioikeudet eivät aktivoidu. Jos tukioikeudet ovat kaksi vuotta peräkkäin aktivoimatta, ne viedään kansalliseen varantoon käyttämättömyyden perusteella.

Taulukko 1: Arvio tukioikeuksien tasaosien arvosta eri tukialueilla

Tukialue	2018
AB	121,72
C	108,02

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³

¹<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/lomakkeet.aspx>

²<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/tuki-ja-kohdentamisaluekartta.aspx>

³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Perustuki-taulukko-1-1.png>

Tukikelpoinen ala

Perustuessa tukikelpoista alaa on kaikki **maatalousmaa** eli pellot, pysyvät kasvit sekä pysyvät nurmet. Perustuessa tukikelpoiset alat, joista maksetaan tukea, määritellään kasvukoodin kautta. Perustukea maksetaan kaikista maatalousmaan kasvulohkoista, joiden koko on vähintään 0,05 ha ja joilla on tukikelpoista kasvustoa tai muuta tukeen oikeuttavaa käyttömuotoa. Hakuoppaan liitteessä B on lueteltu kaikki käytössä olevat kasvukoodit ja niiden esiintyminen joko **maatalousmaalla** tai **maatalousmaan ulkopuolella**. Perustukea maksetaan maatalousmaalla oleville aloille, pois lukien tilapäisesti viljelemätön ala, 20-v. erityistukisopimus pellolla, ja sellainen viljelytapa, jossa viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään. Tilapäisesti viljelemättömälle alalle ei makseta mitään tukia. Maatalousmaan ulkopuoliselle alalle ei makseta perustukea. Maatalousmaan ulkopuolista alaa ovat esimerkiksi kasvihuoneet, joissa kasvatettavien kasvien juuret eivät ota maahan tai siellä kasvatetaan pysyviä kasveja ja joulukuusiviljelmät.

Perustukea saadaksesi sinun tulee noudattaa kaikella maatalousmaalla täydentäviä ehtoja. Tarkista nämä ehdot erillisestä täydentävien ehtojen päivitetystä oppaasta, joka julkaistaan osoitteessa mavi.fi -> Oppaat ja lomakkeet -> Viljelijä -> Täydentävien ehtojen oppaat⁴.

Tukioikeuksien käyttö

Tukioikeuksia käytetään siten, että ensimmäisenä käytetään yksikköarvoltaan kallein tukioikeus. Kaikki tilasi hallinnassa olevat tukioikeudet järjestetään yksikköarvon mukaan

järjestykseen kalleimmasta halvimpaan ja tukioikeuksia käytetään aina samassa järjestyksessä. Yksittäinen tukioikeus voi olla korkeintaan 1,00 ha kokoinen. Tukioikeudet tulevat käytetyiksi eli aktivoituiksi kun osastakin tukioikeutta myönnetään tukea.

Tukioikeuksien käyttöä seurataan em. tavalla siten, että vuosien 2017 ja 2018 tukioikeuksien käyttö muodostaa kaksi peräkkäistä vuotta.

Taulukko 2: Käyttöjärjestys

A. Tukialue	
B. Suurin yksikköarvo, €/ha	
a. Tukioikeuden hallinta	
1. Vuokratut tukioikeudet	
i. pienin tilatunnus	
a. omistajaryhmä V1	
b. omistajaryhmä V2	
2. Omistetut tukioikeudet	
i. omistajaryhmä O1	
ii. omistajaryhmä O2	
b. Tukioikeuden koko, ha	
1. 0,01 ha	
2. 0,02 ha	
3. jne.	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵

Alat, joista ei myönnetä perustukea, saattavat jättää myös tukioikeuksia aktivoimatta. Tukioikeuksien aktivointia seurataan tilatasolla ja huomioiden tukioikeuksien kokonaismäärän käyttö kullakin tukialueella. Jos näitä aktivoimattomia tukioikeuksia on tilalla määrällisesti kaksi vuotta peräkkäin, viedään sen verran (ha) tukioikeuksia varantoon, jotka ovat jääneet aktivoimatta molempina vuo-

⁴<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Täydentävien-ehtojen-oppaat.aspxwww.mavi.fi> -> Oppaat ja lomakkeet -> Viljelijä -> Täydentävien ehtojen oppaat

⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Perustuki-Taulukko-2.png>

sina.

Tukioikeuksien siirrot

Voit siirtää tukioikeuksia joko pysyvästi tai määräajaksi. Tukioikeuksien omistuksen siirrot ovat aina pysyviä ja tukioikeuksien hallinnan siirrot eli vuokraukset ovat aina määräaikaisia. Tukioikeuksien omistuksen siirron yhteydessä on osapuolten otettava lomakkeella kantaa myös siihen, mitä tapahtuu tukioikeuksien hallinnalle. Hallinta voi siirtyä tukioikeuksien vastaanottajalle, se voi jäädä luovuttajalle tai se voi jäädä myös kolmannelle osapuolelle, jos esimerkiksi vuokrattuja tukioikeuksia myydään.

Ilmoita tukioikeuksien siirrosta lomakkeella 103B ja liitteellä 103A. Lomake 103B täyttöohjeineen löytyy Mavin internetsivuilta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä Lomakkeet⁶ → 103B. Liitteen 103A saat joko Vipu-palvelusta tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Tukioikeuksien siirrosta ei ole erillistä ohjetta. Jokaisesta siirrosta tehdään oma ilmoitus. Palauta ilmoitus tukioikeuksia luovuttavan tilan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 15.6.2018. Jos kyseessä on koko tilan hallinnan siirron yhteydessä siirrettävät kaikki tilan tukioikeudet, voit ilmoittaa siitä 21.9.2018 mennessä. Katso tarkemmat koko tilan hallinnan siirtoa koskevat vaatimukset liitteestä A. Varsinaisen siirron pitää kuitenkin tapahtua viimeistään 31.8.2018.

Tukioikeuksien vastaanottajan on oltava aktiivilijä. Tukioikeuksien siirtojen vastaanottajan pitää hakea perustukea siirron saantivuonna, jotta hän täyttää aktiivilijän määritelmän. Kun tukioikeuksien omistusta siirretään, omistus voidaan siirtää luonnolli-

selle henkilölle, luonnollisten henkilöiden ryhmälle, oikeushenkilölle tai oikeushenkilöiden ryhmälle, kun ko. vastaanottaja täyttää aktiivilijän määritelmän. Aktiivilijän määritelmä on tarkemmin kerrottu Tuenhakijan perusoppaan luvussa 4⁷.

Esimerkki 1.

Kuolinpesä Y hakee tukea. Kuolinpesän osakas Z hallinnoi vesiyhtiötä. Osakas Z ei yksistään täytä aktiivilijän määritelmää, mutta tukioikeuksia voidaan siirtää kuolinpesän nimiin, koska kuolinpesä oikeushenkilönä täyttää aktiivilijän määritelmän.

Esimerkki 2.

Aviopari omistaa yhdessä maatalon maatalousmaan. Toinen puoliso on antanut valtuudet hakea tukia molempien nimissä. Valtuuden antanut puoliso käy tilan ulkopuolella töissä ja hallinnoi vapaa-ajan aluetta. Tilan ulkopuolella töissä käyvä ei täytä yksistään aktiivilijän määritelmää, mutta tukioikeuksia voidaan siirtää tilalle molempien puolisojen yhteiseen omistukseen, koska ryhmänä he täyttävät aktiivilijän määritelmän.

Esimerkki 3.

Maatalousyhtymä ei voi omistaa tukioikeuksia, mutta maatalousyhtymän jäsenet voivat ryhmänä omistaa tukioikeuksia, vaikka yksi maatalousyhtymän jäsen yksistään hallinnoisi esimerkiksi vapaa-ajan aluetta.

Kun tukioikeuksia siirretään perinnön, ennakkoperinnön tai suorien tukien laissa määriteltyjen sukupolvenvaihdosten perusteella, tukioikeuksien omistuksen vastaanottajan ei tarvitse täyttää aktiivilijän määritelmää.

⁶<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/lomakkeet.aspx>

⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/450/article-33654>

Kansallinen varanto ja varantoperusteet

Voit hakea tukioikeuksia kansallisesta varannosta tietyissä tapauksissa. Varantohaku järjestetään vuosittain ja sen viimeinen hakupäivä on 15.6.2018. Perusteet ovat: nuori viljelijä, aloittava viljelijä, tilusjärjestelyt, LUEL- ja LUTU-viljelemättömyyssitoumuksen päättyminen, ympäristötuen 20-vuotisen erityisympäristötukisopimuksen päättyminen ja tuomioistuimen päätös/hallinnollinen määräys.

Kansallista varantoa hallinnoidaan ELY-keskuksissa, jotka myös käsittelevät varantohakemukset ja tekevät hakemuksista päätökset. Hakuun liittyvä erillinen ohje Tukioikeuksien haku kansallisesta varannosta vuonna 2018 ja hakulomake numero 289 julkaistaan internet-osoitteessa www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Lomakkeet⁸ 289 . Voit tarvittaessa pyytää hakulomakkeen ja ohjeen myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta tai ELY-keskuksesta.

⁸<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/lomakkeet.aspx>

Viherryttämistuki

UUTTA 2018:

Uusia tukikelpoisia seoskasvustoja

- Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)
- Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)
- Muut vihannekset
- Pienet vierekkäiset alat.

Viljelyn monipuolistaminen:

- Spelttivehnä lasketaan eri kasviksi kuin vehnä
- Aiemmin viljelyn monipuolistamisvaatimus koski maatilaa, vaikka yli 75 % peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla tai yli 75 % maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea, jos jäljelle jäävä peltoala oli yli 30 hehtaaria. Vuodesta 2018 alkaen vapaudut kokonaan viljelyn monipuolistamisesta, jos
 - yli 75 % maatilasi *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käytötapojen yhdistelmänä,
 - yli 75 % maatilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käytötapojen yhdistelmänä.

Ekologisen alan vaatimus:

- Aiemmin ekologisen alan vaatimus koski maatilaa, vaikka yli 75 % peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla ja/tai palkokasvien viljelyssä tai yli 75 % maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea, jos jäljelle jäävä

peltoala oli yli 30 hehtaaria. Vuodesta 2018 alkaen vapaudut kokonaan ekologisen alan vaatimuksesta, jos

- yli 75 % *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käytötapojen yhdistelmänä
- yli 75 % tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea tai nurmea tai näiden käytötapojen yhdistelmänä.

- Kasvinsuojeluaineiden käyttö on kiellettyä ekologisen alan kesannoilla ja typensitojakasveilla.
- Ekologisen alan kesannoilla ei saa harjoittaa maataloustuotantoa
 - viherkesanto ei voi olla kylvetty yksinomaan viljalla, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla
- Ekologiseksi alaksi hyväksytään myös typensitojakasvien seoskasvustot, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on typensitojakasvin siementä.
- Ekologisen alan painokertoimet:
 - Typensitojakasvit: 1,0
 - Lyhytkiertoisien energiapuun alat: 0,5.

Viherryttämistuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki, jonka tavoitteena on tukea ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä. Nämä käytännöt (jatkossa viherryttämistuen vaatimukset) ovat

- viljelyn monipuolistaminen

- pysyvän nurmen säilyttäminen
- ekologisen alan vaatimus.

Tilaasi koskeviin vaatimuksiin vaikuttavat maatilán sijainti, koko, viljelykasvit ja mahdollisesti harjoitettu luomutuotanto. Jos haet perustukea, viherryttámistuen vaatimukset koskevat maatilasi kaikkia tukikelpoisia hehtaareja. Pienet maatilat sekä pääosin nurmituotantoa harjoittavat tilat saavat vapautuksen viljelyn monipuolistamisesta ja ekologisesta alasta. Jos maatilasi on luomutila, sinulla on automaattisesti oikeus viherryttámistukeen ilman että sinun tarvitsee noudattaa viherryttámistuen vaatimuksia maatilán luomutuotantoalalla.

1. Yleistä

Maatilán sijainti

Maatilán sijainti tukialueella AB tai C määrytyy viherryttámistuessa talouskeskuksen sijainnin perusteella. Jos talouskeskusta ei ole, tilán sijainti ratkaistaan sen mukaan, kummalla alueella pääosa tilán pelloista sijaitsee. Maatilasi sijainti määrää ne tukiehdot, joita sinun tulee noudattaa maatilasi koko maatalousmaalla. Tuki maksetaan kuitenkin lohkojen sijainnin perusteella erisuuruisena eri tukialueille.

Peltoala, pysyvät nurmet ja pysyvät kasvit ovat maatalousmaata

Viherryttámistuen vaatimuksissa tarkastellaan tilán maatalousmaan ja peltoalan käyttöä. Maatalousmaahan lasketaan peltoala, pysyvät viljelykasvit sekä pysyvät nurmet.

Tilán maatalousmaa		
Peltoala	Pysyvät kasvit	Pysyvä nurmi

- **Peltoalaa** on kasvintuotantoa varten

viljelty maa (viljelykasvit, korkeintaan 5-vuotiset heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit) sekä kesanto. Voit tarkistaa viljelykasvien luettelosta (Taulukko 2) mitkä kasvit, nurmet ja kesantoalat katsotaan peltoalalla kasvaviksi.

- **Pysyvää nurmea** on maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko luontaisella tavalla (itseuudistuva) tai viljelemällä (kylvämällä), ja joka ei ole kuulunut tilán viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen. Pysyvää nurmea ei lasketa kasviksi. Pysyvä nurmi voi sisältää muitakin laidunnettavia lajeja, kuten pensaita ja/tai puita, edellyttäen, että enemmistönä ovat heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit. Pysyvien nurmien ala muodostuu tilán yli 5-vuotisista nurmista. Katso taulukosta 6. milloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi ja taulukosta 5 heinä- ja nurmirehukasvit, jotka lasketaan mukaan, kun tarkastellaan lohkon muuttumista pysyviksi nurmeksi.
- **Pysyvät viljelykasvit** ovat viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan yli viiden vuoden ajan ja joista saadaan toistuvia satoja. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaat, koristekasvit, edellä mainittujen kasvien taimitarhat ja lyhytkiertoinen energiapuu. Katso pysyvien kasvien tarkempi luettelo taulukosta 1.

Maatalousmaan lisäksi maatilalla voi olla muuta alaa, joka on tukikelvotonta. Katso muuhun alaan kuuluvat alat hakuoppaan kasviluettelosta (liite B⁹).

⁹<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Hakuopas.aspx>

Kuitunokkonen	Vadelma ja mesivadelma
Humala	Mesimarja
Lääkepaju	Pensasmustikka
Ruokohelpi (kuivike /rehu)	Marja-aronia
Ruokohelpi (energia)	Saskatoon (marjatuomipihlaja)
Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)	Muut marjakasvit
Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridahaapa ja poppeli)	Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta
Ahdekaunokki, energiantuotantoon	Leikkovihreä ja leikkohavu, väh. 5 v. kasveista
Raparperi	Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
Omena	Tyrni
Pihlaja (marjantuotanto)	Kirsikka
Päärynä	Taimitarhat, alle 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Muut hedelmät	Metsäpuiden taimitarhat pellolla
Luumu	Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Viinirypäle	Parsa
Mustaherukka	Ratamot
Punaherukka	Yrttikasvit väh. 5 v.
Valkoherukka	
Karviainen	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona¹⁰

Tukikelpoinen ala viherryttämistuessa

Viherryttämistuessa tukikelpoista alaa on kaikki maatilan maatalousmaa, pois lukien pellolla tai luonnonlaitumella oleva *Tilapäisesti viljelemätön* ala ja *20 v. ympäristökisopimus, pelto*. Nämä lasketaan kuitenkin mukaan peltoalaan, luonnonlaitumella oleva tilapäisesti viljelemätön ala pysyvän nurmen alaan. Viherryttämistuessa pienin tukikelpoinen kasvulohko, jolle maksetaan tukea, on 0,05 hehtaaria. Alle 0,05 hehtaarin lohkot otetaan kuitenkin huomioon, kun määritetään alaa, jolla on noudatettava viherryttämisen vaatimuksia ja viherryttämistuen ehtojen täyttymistä.

Tukitaso

Tukialueita ovat AB-alue ja C-alue. Tukitaso on AB-alueella noin 75 €/ha ja C-alueella noin 65 €/ha. Viherryttämistukea maksetaan maatilan tukikelpoiselle maatalousmaalle enintään viljelijän hallinnassa olevia tukioikeuksia vastaavalle alalle. Myös viherryttämistuen vaatimuksista vapautetuille tiloille maksetaan viherryttämistuki. Hakuoppaan ympäristökorvausta käsittelevästä kappaleesta voit tarkistaa viherryttämistuen vaatimus-

ten vaikutukset ympäristökorvauksen maksumuutoksiin.

Luomutilat

Sinulla on oikeus viherryttämistukeen automaattisesti ilman viherryttämistuen vaatimusten noudattamista maatilan sillä osalla, joka on luomutuotannossa tai siirtymässä luomutuotantoon. Sinulla on oltava Eviran myöntämä luomutodistus valvontaan kuulumisesta ja luomuvaatimusten täyttymisestä. Mikäli aloitat luomutuotannon, ilmoittaudu ensimmäisenä tukihakuvuonna Eviran luomuvuontarekisteriin viimeistään 30.4. Ensimmäinen tuotantotarkastus on tehtävä viimeistään 15.6. sitoumusvuonna. Oikeus viherryttämistuen vaatimuksista vapautumiseen alkaa luomun siirtymäkaudesta lähtien. Maatilasi voi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista luomutuotannon perusteella myös silloin, jos et hae luonnonmukaisen tuotannon korvausta.

Em. oikeuden käyttäminen on vapaaehtoista. Voit ilmoittaa tukihakemuksessa rastilla, jos et halua käyttää tätä oikeutta. Toteutat tällöin normaalisti maatilaa koskevia viherryttämistuen vaatimuksia koko tilan maatalousmaalla. Oikeutta ei voi valita erikseen esimerkiksi yhdelle viherryttämistuen vaatimukselle, se koskee kaikkia kolmea vaatimusta.

Mikäli maatilasi ei ole kokonaan luomutuotannossa, viherryttämistuen vaatimukset koskevat maatilasi sitä osaa, joka ei ole luomutuotannossa. Tällöin luomutuotannossa olevaa maatalousmaata ei oteta huomioon vaatimusten täyttymiseksi esimerkiksi laskettaessa kasvien lukumäärää. Jos et halua käyttää oikeuttasi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista vaikka maatilallasi on luomutuotantoa, tilan vaatimukset lasketaan koko tilan maatalousmaan perusteella luomuala-

¹⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttaminen-Taulukko-1.png>

mukaan lukien.

Esimerkki

Maatila hallinnoi kahta erillistä tilan osaa, joista toinen on luomutuotannossa ja toinen tavanomaisessa tuotannossa. Luomutuotannossa olevalla tilan osalla viljellään 18 ha vehnää, 4 ha ruista ja 4 ha nurmea. Tavanomaisesti viljellyllä tilan osalla viljellään 12 ha sokerijuurikasta. Mikäli maatila käyttää luomupoikkeusta, tilalla on silti kahden kasvin vaatimus, koska tavanomaisen viljelyn ala on yli 10 ha mutta enintään 30 ha. Tilalle lasketaan kasviksi vain sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus ei täyty. Jos tila ei käytä luomupoikkeusta, tilalla on edelleen kahden kasvin vaatimus, mutta tilalle lasketaan kasveiksi vehnä, ruis, nurmi ja sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy.

2. Viljelyn monipuolistaminen

Viljelyn monipuolistamisen tavoitteena on tuotannon monipuolistaminen ja ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti maaperän laadun parantaminen. Viljelyn monipuolistaminen velvoittaa sinut viljelemään vaaditun lukumäärän viljelykasveja riippuen tilan sijainnista, peltoalan määrästä tai viljelyssä olevista kasveista. Vapaudut viljelyn monipuolistamisesta, jos maatilasi on pääosin nurmella, kesannolla ja/tai palkokasvien viljelyssä tai maatilasi peltoala on alle 10 hehtaaria.

Viljelykasvilla tarkoitetaan

- minkä tahansa viljelykasvien nimistössä mainitun suvun viljelyä.
- minkä tahansa ristikukkaiskasveihin (Brassicaceae), koisokasveihin (Solanaaceae) tai kurkkukasveihin (Cucurbitaceae) kuuluvan lajin viljelyä.
- kesantomaata.

- heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja (=nurmet).

Talvehtivia viljelykasveja ja kevätiljelykasveja pidetään eri viljelykasveina, vaikka kyseessä ovatkin samansukuiset kasvit. Spelttivehnä (*Triticum spelta*) katsotaan eri viljelykasviksi kuin muut samansukuiset viljelykasvit. Voit tarkistaa taulukosta 2. mitkä kasvit ja seoskasvustot luetaan eri viljelykasveiksi.

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy, jos tilan peltoalalla viljellään vaadittu määrä (kaksi tai kolme) viljelykasvien luettelossa (Taulukko 2) lueteltua viljelykasvia.

Taulukko 2.1 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Syysvehnä	<i>Triticum</i>	Syysvehnä
Syyspelttivehnä	<i>Triticum</i>	Syyspelttivehnä
Kevätvehnä	<i>Triticum</i>	Kevätvehnä, Durumvehnä, Vihantavilja (vehnä)
Keväspelttivehnä	<i>Triticum</i>	Keväspelttivehnä
Syysruisvehnä	<i>Triticosecale</i>	Syysruisvehnä
Kevätruisvehnä	<i>Triticosecale</i>	Kevätruisvehnä
Kevätruis	<i>Secale</i>	Kevätruis, Vihantavilja (ruis)
Syysruis	<i>Secale</i>	Syysruis
Ohra	<i>Hordeum</i>	Rehuohra, Mallasohra, Vihantavilja (ohra)
Syysohra	<i>Hordeum</i>	Syysohra
Kaura	<i>Avena</i>	Kaura, Vihantavilja (kaura)
Syyskaura	<i>Avena</i>	Syyskaura
Viljojen seoskasvusto		Seoskasvusto (viljat), Vihantavilja (viljaseos)
Öljykasvien ja viljan seoskasvusto		Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
Tattari	<i>Fagopyrum</i>	Tattari
Hirssi	<i>Panicum</i>	Hirssi
Kvinoa (kinua)	<i>Chenopodium</i>	Kvinoa (kinua)
Maissi	<i>Zea</i>	Maissi, Sokerimaissi

Taulukko 2.2 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Herne	<i>Pisum</i>	Ruokaherne, Rehuherne, Tarhaherne
Öljykasvien ja valkuaiskasvien ja seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit), Seoskasvusto (herne/härkäpapu/makea lupiini + öljykasvit)
Valkuaiskasvien ja viljan seoskasvusto		Seos herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 % + viljaa Seoskasvusto (valkuaiskasvit + vilja)
Härkäpapu ja virna	<i>Vicia</i>	Härkäpapu, Virna
Soijapapu	<i>Glycine</i>	Soijapapu
Mesikkä	<i>Melilotus</i>	Mesikkä
Mailanen	<i>Medicaco</i>	Mailanen
Apila	<i>Trifolium</i>	Apila Apilan siemen, valvottu tuotanto
Vuohenherne	<i>Galega</i>	Vuohenherne
Linsä	<i>Lens</i>	Linsä
Valkuaiskasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
Typensitojakasvien ja muiden kasvien seokset		Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)
Lupiini	<i>Lupinus</i>	Makea lupiini, Muut lupiini, ei alaskanlupiini eikä komealupiini

Taulukko 2.4 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Mausteet ja lääkekasvit		Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi), <i>katso kasviluettelo-liite</i>
Korianteri	<i>Coriandrum</i>	Korianteri
Pavut	<i>Phaseolus</i>	Pensasapuu
Kaalit	<i>Brassica oleracea</i>	Valko- eli keräkaali, Kukkakaali, Punakaali, Savoijinkaali (kurttuakaali), Ruusukaali, Parsakaali, Kyssäkaali, Rehukaali, Lehtikaali
Porkkana	<i>Daucus</i>	Porkkana
Selleri	<i>Apium</i>	Mukulaselleri, Lehtiselleri
Palsternakka	<i>Pastinaca</i>	Palsternakka
Sipuli	<i>Allium</i>	Sipulin pikkuistukkaat, Purjo, Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli), Valkosipuli
Avomaankurkku	<i>Cucumis sativus</i>	Avomaankurkku
Kurpitsa	<i>Cucurbita pepo</i>	Kurpitsa, Kesäkurpitsa
Pinaatti	<i>Spinacia</i>	Pinaatti
Salaatit	<i>Lactuca</i>	Pehmeä keräsalatti, rapea keräsalatti
Salaattisikurit	<i>Cichorium</i>	Endiivisalaatti, kähäräendiivi, sikuri, salaattisikuri, punasikuri
Salaattifenkoli	<i>Foeniculum</i>	Salaattifenkoli
Tilli	<i>Anethum</i>	Tilli
Persilja	<i>Petroselinum</i>	Persilja
Meloni	<i>Cucumis melo</i>	Meloni

Taulukko 2.3 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Peruna	<i>Solanum tuberosum</i>	Ruokaperuna, Ruokateollisuusperuna, Tärkkelysperuna, Varhaisperuna (katteenalainen), Siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon), Tärkkelysperunan oma siemenlisäys
Juurikkaat	<i>Beta</i>	Sokerijuurikas sokerintuotantoon, Sokerijuurikas energiantuotantoon, Punajuurikas ja keltajuurikas, Rehujuurikasvit, lehtimangoldi
Tupakka	<i>Nicotiana tabacum</i>	Tupakka
Ruistankio	<i>Camelina</i>	Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
Kevättrypsi, nauris ja kiinankaali	<i>Brassica rapa</i>	Kevättrypsi, Nauris, Kiinankaali
Syysrypsi	<i>Brassica rapa</i>	Syysrypsi
Kevättrypsi ja lanttu	<i>Brassica napus</i>	Kevättrypsi, Rehurapsi, Lanttu,
Syysrapsi	<i>Brassica napus</i>	Syysrapsi
Auringonkukka, Maa-artistokka	<i>Helianthus</i>	Auringonkukka, Maa-artistokka
Öljykasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (öljykasvit)
Hamppu	<i>Cannabis</i>	Kuituhamppu, Öljyhamppu
Pellava	<i>Linum</i>	Kuitupellava, Öljypellava

Taulukko 2.5 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Lamopinaatti	<i>Tetragonia</i>	Lamopinaatti
Piparjuuri	<i>Armoracia</i>	Piparjuuri
Latva-artistokka	<i>Cynara</i>	Latva-artistokka
Muut vihannekset		Muut vihannekset
Pienet vierekkäiset alat		Pienet vierekkäiset alat
Mansikka	<i>Fragaria</i>	Mansikka
Koristekasvit		Koristekasvit, alle 5 v.
Leikkovihreä ja leikkohavu		Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista
Paju	<i>Salix</i>	Koristepaju punonattarkoitukseen, alle 5 v.
Kumina	<i>Carum</i>	Kumina
Sinappi	<i>Sinapis alba</i>	Sinappi, Saneerauskasvi(alkosinappi)
Öljyretikka, retiisi	<i>Raphanus</i>	Saneerauskasvi (öljyretikka), retiisi
Samettikukka	<i>Tagetes</i>	Saneerauskasvi (samettikukka)
Saneerauskasvien seoskasvusto		Saneerauskasviseos
Yrttikasvit		Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja), <i>katso kasvuluettelo-liite</i>
Muu rehuksävi		Muut rehuksävi, <i>muu kuin tässä luettelossa mainittu</i>

Taulukko 2.6 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvusto:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Aitohunajakukka	<i>Phacelia</i>	Aitohunajakukka
Hunajantuotantoon käytettävä seoskasvusto		Hunajakukkaseos
Monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, riista
Monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, maisema
Monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2. Vuosi
Siirtounurmi		Siirtounurmi
Heinä- ja muut nurmirehukasvit	Viherlannoitusnurmi, Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoutumusta), 1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorehunurmet, 1-vuotiset laidunnurmet, 1-vuotiset siemennurmet, yksilajinen; Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorehunurmet, Monivuotiset laidunnurmet, Monivuotiset siemennurmet, Monivuotiset siemennurmet (apila yli 50 % + nurmiheinä), Luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh. 2 v.), Suojavyöhykenurmi, Suojavyöhyke (sitomus alkaen 2015), Suojakaista, Monivuotinen ympäristönurmi, Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto, Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto, Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto, Timotein siemen, valvottu tuotanto, Nurminadan siemen, valvottu tuotanto	
Kesanto	Viherkesanto (nurmi ja niitty), Viherkesanto (riista ja maisema), Sänkikesanto, Avokesanto (Avokesantoa voi ilmoittaa vain täydentävien ehtojen mukaisissa tapauksissa)	

Taulukko 3. Viljelyn monipuolistamisen vaatimus AB-alueella.

Vuodesta 2018 alkaen:	Vuosina 2015–2017:
<p>Viljelyn monipuolistamisvaatimus ei koske sinua, jos</p> <ul style="list-style-type: none"> • yli 75 % tilasi <i>peltoalasta</i> on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), virnat, soijapavut, linssi, vuohenherne, mesikät, mailaset ja apilat. • yli 75 % tilasi tukikelpoisesta <i>maatalousmaasta</i> on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. • yli 50 % maatilasi <i>peltoalasta</i> on sellaista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna. 	<p>Sinun piti noudattaa monipuolistamisvaatimusta, vaikka</p> <ul style="list-style-type: none"> • yli 75 % tilasi peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla • yli 75 % tilasi maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea • jos tilalla oli muuta peltoalaa yli 30 ha.

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus AB-alueella

Jos maatilallasi on 10-30 ha peltoalaa, sinun on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia ja pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta. Pääkasvi on se kasvi, jota on prosenttimääräisesti eniten.

Jos maatilallasi on yli 30 ha *peltoalaa*, sinun on viljeltävä vähintään kolmea eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta ja kahden eniten viljellyn viljelykasvin yhteenlaskettu osuus saa olla enintään 95 % peltoalasta. Kaksi eniten viljeltyä viljelykasvia ovat ne kasvit, joita on prosenttimääräisesti eniten ja toiseksi eniten.

¹¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-3-2.png>

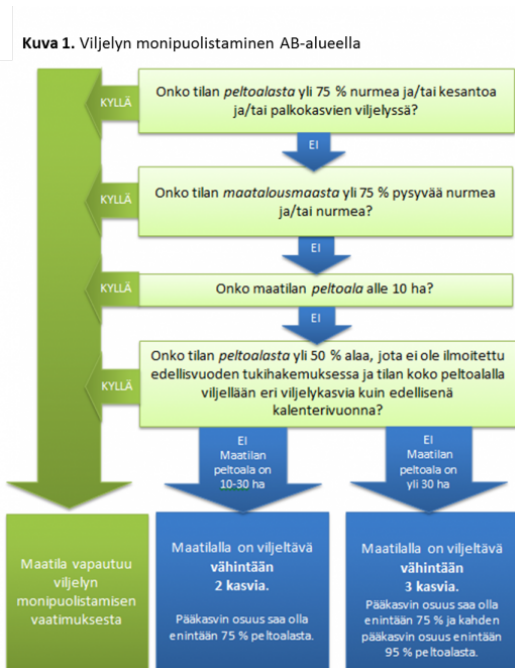
¹²<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Documents/viherryttämistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf>

¹³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Kuva-1.png>

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹¹

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvaukseen täältä.¹²

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn monipuolistamisesta, palkokasvi- ja nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Taulukko 4. Viljelyn monipuolistamisvaatimukset C-alueella.

Vuodesta 2018 alkaen:	Vuosina 2015–2017:
<p>Viljelyn monipuolistamisvaatimus ei koske sinua, jos</p> <ul style="list-style-type: none"> • yli 75 % tilasi peltoalasta on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), vurnat, soijapavut, linssi, vuohenherne, mesikätk, mailaset ja apilat. • yli 75 % tilasi tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. • yli 50 % maatilasi peltoalasta on sellaista alaa, jota ei ole ilmoittanut edellisuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna. 	<p>Sinun piti noudattaa monipuolistamisvaatimusta, vaikka</p> <ul style="list-style-type: none"> • yli 75 % tilasi peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla • yli 75 % tilasi maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea <p>jos tilalla oli muuta peltoalaa yli 30 ha.</p>

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹³

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus C-alueella

Jos maatilallasi on yli 10 hehtaaria *peltoalaa*, sinun on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta paitsi jos pääkasvina on nurmi, kesanto tai palkokasvi.

¹⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-3-2.png>

¹⁵<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Documents/viherryttämistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf>

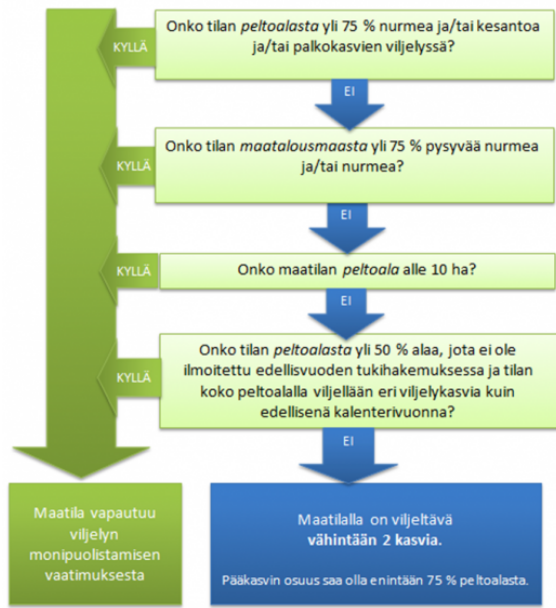
¹⁶<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Kuva-2.png>

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁴

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvaukseen täältä.¹⁵

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn monipuolistamisesta, palkokasvi- ja nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Kuva 2. Viljelyn monipuolistaminen C-alueella

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁶

Maatilan viljelykasvien osuuden laskeminen

Viljelykasvien osuuden laskemisen ajankohta on 30.6. – 31.8. Tänä aikana viljelykasvien on oltava laskettavissa. Huolehdi siitä, että maatilallasi on ko. ajanjakson ajan vähintään vaatimuksen mukaiset kaksi tai kolme kasvia ja että vaaditut kasvien prosenttiosuudet täyttyvät. Jos vapaudut viljelyn monipuolistamisen vaatimuksesta esimerkiksi tilasi nurmialan perusteella, huolehdi siitä, että nurmialaa on vapautuksen edellyttämä määrä tänä aikana. Jokainen peltoalaan kuuluva hehtaari otetaan viljelykasvien osuuden laskemisessa huomioon vain kerran vuodessa. Jos viljelet samalla alalla kahta eri kasvia peräkkäin samalla kasvukaudella, niitä ei voi laskea kahdeksi eri kasviksi.

Kasvustossa, jossa viljellään pääkasvia ja aluskasvia, ala lasketaan pääkasvin mukaan. Esimerkiksi, jos kylvät kasvulohkolle suojaviljana kauraa ja sen alle lisäksi monivuotisen nurmen, ala lasketaan kauraksi.

Seoskasvusto katsotaan yhdeksi kasviksi. Seoskasvustoja, jotka lasketaan yhdeksi eri kasviksi, ovat öljykasvien ja viljan seoskasvustot, valkuaiskasvien ja viljan seoskasvustot, öljykasvien ja valkuaiskasvien seoskasvustot, viljojen seoskasvustot, valkuaiskasvien seoskasvustot, öljykasvien seoskasvustot, siirtonurmikasvien seoskasvusto, hunajatuotantoon käytettävä seoskasvusto, sanerauskasvien seoskasvustot, monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvustot, monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvustot ja monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvustot sekä seoskasvustot, joissa yli 50 % siemenestä on ekologiseen alaan hyväksyttävän typensitojakasvin siementä.

Jos viljelet samalla kasvulohkolla useampia kasveja vuororiveissä, laske jokaiselle kasville prosenttiosuus lohkon kokonaisalasta. Kasvia pidetään viljelykasvina, jos sen ala kattaa vähintään 25 % kokonaisalasta. Piirrä kasvien alat kasvulohkoiksi ja ilmoita ne kasvit, joita on yli 25 % alasta.

Esimerkki

Tilalla viljellään 3 ha lohkolle vuororiveissä porkkanaa 1,2 ha; sipulia 1 ha ja palsternakkaa 0,8 ha. Porkkanan osuus on 40 %, sipulin 33 % ja palsternakan 27 %. Kaikki ylittävät 25 % rajan ja kaikki lasketaan kasveiksi eli alalla on 3 kasvia. Tilalle lasketaan kasvien aloiksi 3ha / 3 kasvia = porkkanaa 1 ha, sipulia 1 ha ja palsternakkaa 1 ha. Lohko jaetaan kolmeksi 1 ha kasvulohkoksi.

Lisätietoa viljelykasveista ja niiden ilmoittamisesta

Viherryttämistuen viljelykasvien luettelossa on joitakin ryhmiä, kuten *Muut rehukasvit*, *Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)*, *Koristekasvit, alle 5 v. ja Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista*, joissa

ei ole erikseen nimettyä kasvia. Näitä ryhmiä voit käyttää ilmoittaaksesi vain sellaisia kasveja, joille ei löydy omaa nimikettä kasviluettelosta. Jokainen ryhmä lasketaan maatilalasi vain yhdeksi kasviksi. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet, niin voimme täydentää kasviluetteloa seuraavan vuoden tukihakuun.

Kasvikoodilla *Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)* voit ilmoittaa sellaisia typensitojakasvien ja muiden kasvien seoksia, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on ekologiseen alaan hyväksyttävän typensitojakasvin siementä. Näitä typensitojakasveja ovat ruokaherne, reuherne, härkäpapu, soijapapu, virna, mesikkä, mailanen, apila, makea lupiini, ei alaskanlupiini eikä komealupiini, tarhaherne ja pensaspapu. Lisäksi kasvikoodilla *Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)* voit ilmoittaa nurmiseoksia, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on apilan siementä.

Kasvikoodilla *Pienet vierekkäiset alat* voit ilmoittaa yhtenä kasvina sellaisia kasvustoja, jossa eri kasvilajit sijaitsevat vierekkäin ja jokaista yksittäistä lajia on alle 0,05 ha. Lisäksi kasvikoodilla *Muut vihannekset* voit ilmoittaa pieniä alle 0,05 hehtaarin vierekkäisiä vihannealoja yhdessä. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet. *Pienet vierekkäiset alat* ja *Muut vihannekset* lasketaan kasviksi viljelyn monipuolistamisvaatimuksessa.

Huomaa, että joitakin tukihakemuksella ilmoitettavia kasveja tai käyttömuotoja ei lasketa kasviksi, kun arvioidaan viljelyn monipuolistamisvaatimuksen täyttymistä. Näitä ovat kasvikoodit *Kasvimaat*; *Eriyistukisopi-*

musala, pelto; Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto ja Maisemapiirre. Ilmoita näissä vaan sellaisia aloja, joille et löydä muuta sopivaa nimikettä kasviluettelosta. Voit ilmoittaa pieniä alle 0,05 hehtaarin vierekkäisiä aloja yhdessä kasvikoodilla *Muut vihannekset*. Katso näiden nimikkeiden tarkempia ohjeita Hakuoppaan kasviluettelosta¹⁷ (Liite B).

Esimerkkejä viljan ja nurmen yhdistelmien ilmoittamiseen:

- Voit ilmoittaa nimikkeellä *Kaura* suojaviljakauran, jos alla on yksivuotinen tai monivuotinen nurmi ja jos kaurasta otetaan jyväsato.
- Kasvikoodilla *Vihantavilja (kaura)* voit ilmoittaa kauran, joka korjataan vihanneena myös silloin, jos alle on kylvetty monivuotinen nurmi.
- Jos kylvät seoksen, jossa on viljaa ja yksivuotista nurmea, ilmoita se joko kasvikoodilla *1-vuotinen kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmi* tai *1-vuotinen laidunnurmi*.

3. Pysyvä nurmi

Pysyvän nurmen säilyttämisen tavoitteena on ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti hiilen talteenoton varmistaminen. Pysyvän nurmen säilyttämistä tarkastellaan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus koko maatalousmaasta ei saa vähentyä enempää kuin viisi prosenttia vuonna 2015 vahvistetusta viiteosuudesta. Jos vähenemä on tätä suurempi, on otettava käyttöön ns. ennallistamismenettely. Tästä poikkeuksena ovat Natura-alueiden pysyvät nurmet. Niitä ei saa ottaa muuhun käyttötarkoitukseen, vaan ne on säilytettävä nurmena.

Pysyvän nurmen säilyttämisen näkökulmas-

¹⁷<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Hakuopas.aspx>

ta nurmilohkot jaetaan viljelykierrossa oleviin nurmiin ja pysyviin nurmiin. Viljelykierrossa oleva nurmilohko muuttuu pysyväksi nurmeksi kuudentena vuonna, kun lohkolle on ilmoitettu kuutena vuonna peräkkäin heinä- tai nurmirehukasveja. Lohkon nurmen uusiminen niin, että se esimerkiksi välillä kynnetään ja kylvetään uudestaan nurmikasvustolle, ei katkaise nurmivuosien laskentaa.

Pysyvän nurmen merkintä on vuosikohtainen riippuen lohkolta kunakin vuonna viljeltävistä kasvista. Pysyvän nurmen merkintä ei tarkoita sitä, että kyseisellä lohkolle olisi jatkossakin viljeltävä nurmea. Voit viljelysuunnitelmasi mukaan viljellä pysyvän nurmen merkinnän saaneella lohkolle muitakin viljelykasveja ja tällöin pysyvän nurmen merkintä poistuu. Ainoastaan silloin jos ennallistamismenettely jouduttaisiin ottamaan Suomessa käyttöön, voisi sinulle tulla velvoite palauttaa muuhun käyttöön ottamasi pysyvän nurmen ala tai muu ala pysyväksi nurmeksi. Lisäksi voisi tulla rajoitteita ottaa pysyvällä nurmella olevia aloja muuhun viljelykäyttöön.

Pysyvien nurmien muodostuminen ja seuranta

Vipu-palvelussa on karttataso, josta voit tarkistaa sisältääkö lohko pysyvää nurmea tai viidennen vuoden nurmea ennen tukihakua. Kasvulohkon tiedoissa näkyy muodostuvan pysyvän nurmen pinta-ala, jos ilmoitat jo pysyväksi nurmeksi muodostuneelle lohkolle tai 5 vuotta nurmelle olleelle lohkolle taulukon 5. mukaisia heinä- ja nurmirehukasveja. Nämä alat huomioidaan automaattisesti viherryttämistuen vaatimusten tarkastelussa Vipuneuvojassa. Jos ilmoitat lohkon seuraavana vuonna muuksi kuin nurmeksi, pysyvän nurmen ominaisuus poistuu lohkolta automaattisesti. Taulukossa 6 on esimerkkejä tilanteis-

ta, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi.

Taulukko 5. Heinä- ja nurmirehukasvit, jotka kerryttävät pysyvän nurmen vuosia

Heinä- ja nurmirehukasvit	
1	1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
2	1-vuotiset laidunnurmet
3	Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
4	Monivuotiset laidunnurmet
5	Pysyvä kuivah.,säilör., tuorer. (väh 5, alle10 v)**
6	Pysyvä laidunnurmi (väh 5, alle 10 v)**
7	Luonnonlaidun ja -niitty**
8	Hakamaa, avoin**
9	Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)***
10	Viherkesanto (nurmi ja niitty)***
11	Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)
12	1-vuotiset siemennurmet*
13	Monivuotiset siemennurmet*
14	Erityistukisopimusala, pysyvä laidun**
15	Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi**

*Koodilla ilmoitetaan siemennurmiseokset. Seokset kerryttävät pysyvän nurmen vuosia, yksilajiset nollaavat.

** Koodia käyttämällä ala saa heti pysyvän nurmen merkinnän.

*** EFA-alaksi ilmoitettu jäädyttää nurmivuosien kertymisen.

Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁸

Nurmikertymän jäädyttävät kasvit

Osa kasveista on pysyvän nurmen kertymisen jäädyttäviä kasveja. Jäädyttävä kasvi tarkoittaa, että nurmikertymävuodet pysyvät ennallaan. Pysyvän nurmen vuodet eivät siis nollaannu tai kasva, vaan jäädyvät.

Pysyvän nurmen kertymisen jäädyttäviä kasveja ovat ympäristökorvauksen mukaiset viherlannoitusnurmet, suojavyöhykenurmet, monivuotiset ympäristönurmet ja luonnonhoitopeltonurmet. Et voi ilmoittaa ympäristökorvauksen jäädyttäviä toimenpiteitä alalle, joka on jo muuttunut pysyväksi nurmeksi.

Nurmikertymän nollaantuminen

Jos ilmoitat lohkon muuksi kuin nurmeksi, niin pysyvän nurmen merkintä poistuu. Myös puhdaskasvustona viljeltävät (ei seos) siementuotantonurmet nollaavat pysyvän nur-

¹⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-5-2.png>

men vuodet.

Puhdaskasvustona viljeltävät siemennurmet ilmoitetaan kasvikoodeilla:

- 1-vuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Monivuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto.

Esimerkki jäädyttämisestä.

Jos 4 edellistä vuotta (2014–2017) nurmi-
viljelyssä olleelle lohkolle ilmoitetaan kahte-
na vuonna peräkkäin jäädyttävä kasvi (vuo-
det 2018 ja 2019), niin lohko ei saa pysyvän
nurmen merkintää. Jos lohkolle ilmoitetaan
jäädyttävien kasvien jälkeen nurmea, lohko
muuttuu pysyväksi nurmeksi vuonna 2021 (6.
nurmivuosi). **Esimerkki nollaantumisesta.**
Jos 5 edellistä vuotta nurmella olleelle perus-
lohkolle ilmoitetaan kaksi kasvulohkoa, joista
toinen on nurmea ja toinen kauraa, nurmel-
le ilmoitettu kasvulohko muuttuu pysyväksi
nurmeksi, mutta kauralle ilmoitetun kasvu-
lohkon nurmivuodet nollaantuvat. Katso li-
sää esimerkkejä taulukosta 6, milloin lohko
voi muuttua pysyväksi nurmeksi.

Taulukko 6. Esimerkkejä tilanteista, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi

Vuonna 2017	Vuonna 2018 ilmoitetaan	Onko kasvulohkon alalla pysyvä nurmi vuonna 2018?
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 6 luettuja nurmikasveja 1-4 vuotta (vuosien 2014–2017 aikana).	Taulukossa 5 luettu heinä- tai nurmirehukasvi (1-4 tai 9-13), joka kerryttää nurmivuotia normaaliksi. Muu kuin taulukossa 5 luettu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojavävyhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 5 luettuja nurmikasveja 5 vuotta vuosina 2013–2017.	Taulukossa 5 luettu heinä- tai nurmirehukasvi. Muu kuin taulukossa 5 luettu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojavävyhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
Peruslohko on muuttanut pysyväksi nurmeksi tai se on ilmoitettu pysyvänä nurmena.	Taulukossa 5 luettu heinä- tai nurmirehukasvi. Muu kuin taulukossa 5 luettu heinä- tai nurmirehukasvi, esim. vilja, valkuis- tai puutarhakasvi. Ympäristökorvauksen mukainen luonnonhoitopelto.	kyllä
		kyllä
		ei
		Et voi ilmoittaa pysyväksi nurmeksi muodostuneelle lohkolle jäädyttäviä kasveja.

Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁹

Natura-nurmet

Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet nimettiin 2015 alkaen herkiksi pysyviksi nurmiksi eli Natura-nurmiksi. Natura-nurmia ei saa kyntää tai muuttaa toiseen käyttötarkoitukseen. Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet nimetään peruslohkotasolla. Peruslohko katsotaan kokonaisuudessaan Natura-alueella sijaitsevaksi pysyväksi nurmeksi, jos osa lohkoista sijaitsee Natura-alueella. Voit uusia Natura-nurmen kasvuston vain erityisesti syystä, jos uudistamiseen ei liity kylvämistä. Ilmoita uudistamisesta ja sen toteutustavasta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kirjallisesti ennen uudistamisen aloittamista.

Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain

Pysyvien nurmien alaa seurataan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain tuenhakijoiden ilmoittamien alojen perusteella. Jos havaitaan, että pysyvän nurmen osuus on vähenty-

¹⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-6.png>

nyt kansallisella tasolla yli 5 % vuonna 2015 laskettavaan vertailuun nähden, otetaan käyttöön ns. ennallistamismenettely.

Pysyvän nurmen ennallistamismenettely

Pysyvän nurmen ennallistaminen tarkoittaa sitä, että saatat joutua muuttamaan viideksi vuodeksi osan muuhun käyttöön otetusta pysyvän nurmen alasta takaisin nurmelle. Voit muuttaa pysyväksi nurmeksi viiden vuoden ajaksi myös vastaavan määrän muuta alaa tai ilmoittaa jo olemassa olevaa nurmea ennallistetuksi pysyväksi nurmeksi. Palauttamasi alat nimetään pysyviksi nurmiksi palauttamispäivästä lähtien. Lisäksi asetetaan sääntöjä, ettei pysyvää nurmea siirretä enempää muuhun käyttöön. Pysyvän nurmen ennallistamisvelvoite voi kohdistua niihin viljelijöihin, joilla on ollut kahden edeltävän vuoden aikana käytettävissään maatalousmaata, jonka käyttötarkoitus on muutettu pysyvästä nurmesta tai pysyvästä laitumesta muuhun käyttötarkoitukseen.

Tuenhakijoille ilmoitetaan tilakohtainen pysyvän nurmen palauttamisvelvoite ja säännöt viimeistään 31.12. sinä vuonna, kun pysyvän nurmen osuus suhteessa maatalousmaahan vähenee yli 5 %. Pysyvä nurmi on palautettava tai muuta alaa ilmoitettava pysyväksi nurmeksi seuraavan vuoden 30. 6. mennessä. Palautetut ja uudet perustetut pysyvät nurmet katsotaan pysyviksi nurmiksi niiden palauttamis- tai perustamispäivästä. Alalla on kasvatettava nurmea viisi seuraavaa vuotta palauttamispäivästä lähtien. Jos alalla kasvoi jo ennestään nurmea, se on säilytettävä vähintään niin monta vuotta, että viisi vuotta tulee täyteen.

Natura-nurmien ennallistamismenettely

Natura-nurmien alaa ei saa ottaa muuhun käyttöön. Jos kuitenkin olet muuttanut muuksi tai kyntänyt Natura-nurmea, sinulle aiheutuu tukivähennyksiä ja sinut velvoite-

taan palauttamaan Natura-nurmi viimeistään 30.6. mennessä seuraavana vuonna. Ala katsotaan Natura-nurmeksi siitä päivästä lähtien, jolloin se on palautettu nurmeksi.

4. Ekologinen ala (EFA-ala)

Ekologisen alan tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja parantaminen. Ekologisen alan velvoite koskee Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnissa sijaitsevia tiloja. Muu Suomi vapautuu ekologisesta alasta metsäisyyden perusteella.

Jos maatilallasi on yli 15 ha peltoalaa, ilmoita vähintään viisi prosenttia maatilasi peltoalasta ekologisiksi alaksi. Voit ilmoittaa viherkesantoa (nurmi ja niitty) ekologisena alana korkeintaan 15 %, mikäli ekologisen alan velvoite koskee tilaasi. Jos maatilasi sijaitsee Uudenmaan, Varsinais-Suomen tai Ahvenanmaan maakunnassa voit halutessasi ilmoittaa korkeintaan 10 % viherkesannosta (nurmi ja niitty) ekologisena alana, vaikka ekologisen alan vaatimus ei koskisi tilaasi.

Ekologisen alan velvoite lasketaan maatilan koko peltoalasta, vaikka osa tilasi peltoalasta sijaitseisi metsäisyyden perusteella vapautetulla alueella. Efa – velvoitteen peltoalaan lasketaan mukaan myös maatilasi täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet ja lyhytkiertoisien energiapuun alat. Voit ilmoittaa ekologista alaa koko maatilan alueella, myös tilan sellaisella loholla, joka sijaitsee metsäisyyden perusteella ekologisen alan vaatimuksesta vapautetulla alueella.

Jos maatilasi sijaitsee metsäisyyden perusteella vapautetulla alueella, et voi ilmoittaa ekologista alaa. Jos muutat maatilasi sijaintia keinoitekoisesti siten, että maatilasi vapautuu ekologisesta alasta, se voidaan tulkita tukiehtojen kiertämiseksi.

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn ekologisen alan vaatimuksesta, nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Taulukko 7. Ekologisen alan vaatimus.

Vuodesta 2018 alkaen:	Vuosina 2015–2017:
Ekologisen alan vaatimus ei koske sinua, jos	Ekologisen alan vaatimus koski tilaasi, vaikka
<ul style="list-style-type: none"> • yli 75 % tilasi peltoalasta on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), vuohenherne, linssi, virnat, soijapavut, mesikät, mailaset ja apilat. • yli 75 % tilasi tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. 	<ul style="list-style-type: none"> • yli 75 % tilasi peltoalasta oli nurmella ja/tai kesannolla ja/tai palkokasvien viljelyssä • yli 75 % tilasi maatalousmaasta oli pysyvää nurmea ja/tai nurmea
	jos tilalla oli muuta peltoalaa yli 30 ha.

* Lataa kaavio pdf-tiedostona²⁰

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvaukseen täältä.²¹

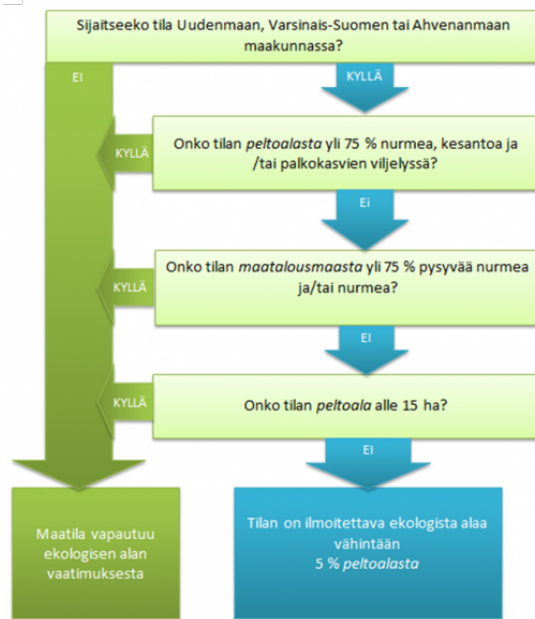
²⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-7.png>

²¹<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Documents/viherryttämistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf>

²²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Kuva-3-1.png>

²³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-8.png>

Kuva 3. Ekologisen alan ehdot

* Lataa kaavio pdf-tiedostona²²

Ekologisen alan ilmoittaminen

Voit ilmoittaa ekologisena alana kesantoa, typpensitojakasveja, täydentävien ehtojen mukaisia suojeltuja maisemapiirteitä ja lyhytkiertoisien energiapuun aloja. Merkitse tukihakemuksella ne kasvulohkot, jotka ilmoitat ekologisena alana. Saat ilmoittaa kunkin alan ekologiseksi alaksi vain yhteen kertaan vuositain. Esimerkiksi efa-kesannolla sijaitsevaa täydentävien ehtojen mukaista maisemapiirrettä ei voi ilmoittaa, koska se sisältyy jo lohkon alaan.

Ekologisen alan täyttyminen lasketaan kertomalla kasvulohkon pinta-ala ekologisen alan painokertoimella. Painokertoimet ovat:

Taulukko 8: Ekologisen alan painokertoimet

Ekologinen ala	Painokerroin	Esimerkki
Kesantoalat	1	Yksi hehtaari viherkesantoa täyttää ekologista alaa 1 ha.
Typensitojakasvien alat	1	Yksi hehtaari hernettä täyttää ekologista alaa 1 ha.
Täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet	1	Jos ilmoitat 0,1 ha maisemapiirteen ekologiseksi alaksi, se täyttää ekologista alaa 0,1 ha.
Lyhytkiertoisien energiapuun alat	0,5	Yksi hehtaari lyhytkierroista energiapuuta täyttää ekologista alaa 0,5 ha.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona²³

Ainoastaan lohkot, jotka olet ilmoittanut ekologisena alana, otetaan huomioon vaikka maatilalla olisi muitakin ekologiseksi alaksi kelpaavia aloja. Jos huomaat, että maatilasi ekologinen ala ei riitä, et voi tukihaun päättymisen jälkeen osoittaa muita ekologia aloja korvaamaan puuttuvaa alaa. Ilmoitteen vuoksi ekologista alaa riittävästi painokertoimet huomioiden. Jos paikalla tehtävissä valvonnassa kuitenkin todetaan, ettei hyväksyttävää ekologista alaa ole ilmoittamasi pinta-alan verran, voidaan puuttuvaa ekologista alaa kompensoida muulla alalla siihen määrään asti, jonka olet ilmoittanut. Edellytyksenä tällaiselle alalle on, että olet ilmoittanut alan kasvukoodilla, joka hyväksytään ekologiselle alalle ja ala täyttää ekologisen alan vaatimukset. Kompensaatio voidaan tehdä ilmoittamasi ekologisen alan pinta-alan asti.

Täydentävien ehtojen säännöissä oleva hyvä viljelytavan vaatimus koskee myös kaikkia ekologia aloja.

Kesantoalat (efa-kesanto)

Efa-kesannon on oltava peltoalaa eli et voi ilmoittaa efa-kesantona viherkesantoa (nurmi ja niitty) alalle, joka on muuttunut pysyväksi nurmeksi. Jos ilmoitat vuonna 2018 5-vuotiaan viherkesannon (nurmi ja niitty) ekologisena alana, se säilyy peltoalana, eikä sille määritetä pysyvän nurmen ominaisuutta. Ekolo-

giseen alaan ei hyväksytä luonnonhoitopeltomurmia, joista maksetaan ympäristökorvausta.

Säilytä ekologiseksi alaksi ilmoitettava kesanto 1.1. – 15.8. välisen ajan. Tuona aikana sillä ei saa olla maataloustuotantoa eli siltä ei saa korjata satoa eikä sitä voi laiduntaa. Niittoa, jos satoa ei korjata eikä hyödynnetä, ei katsota maataloustoiminnaksi. Voit laiduntaa tai korjata sadon efa-kesannolta 15.8. jälkeen. Jos kylvät efa-kesannolle nurmikasveja tai syyskylvöisiä kasveja, voit päättää ja muokata efa-kesannon aikaisintaan 16.8. Vuodesta 2018 alkaen efa-kesannoilla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita 1.1.–15.8. välisenä aikana. Myös peittausaineiden käyttö on kielletty. Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto koskee myös hukkakauran ja muiden vieraslajien kemiallista torjuntaa.

Voit ilmoittaa efa-kesannoksi viherkesantoa, sänkikesantoa tai poikkeustapauksissa avokesantoa. Viherkesanto ei voi olla kylvetty yksinomaan viljalla, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla. Myös efa-kesantoa koskevat täydentävien ehtojen mukaiset hoidetun viljelemättömän pellon hoitovaatimukset. Voit tarkistaa ne Täydentävien ehtojen oppaasta, joka on osoitteessa www.mavi.fi → Oppaat ja ohjeet → Täydentävien ehtojen opas²⁴.

Typensitojakasvit

Typeä sitoviksi kasveiksi hyväksytään tilan peltoalalla olevat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiini), virnat, soijapavut, mesikät, mailaset, apilat sekä näiden kasvien seoskasvustot. Ekologiseksi alaksi hyväksytään seoskasvustot, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on typensitojakasvin siementä. Voit ilmoittaa tällaiset kasvustot kasvikoodeilla *Seos herne/härkä-*

²⁴<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehdojen-oppaat.aspx>

papu/makea lupiini yli 50 % + viljaa, Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %) ja Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä). Ekologisen alan on sijaittava peltoalalla, eli et voi ilmoittaa seoskasvustoa (*apila yli 50 % + nurmiheinä*) alalle, joka on muuttunut pysyväksi nurmeksi. Jos ilmoitat ekologiseksi alaksi typensitojakasvien seoskasvustoa, kirjaa lohkokohtaisesti muistiin käytetyt siemenlajit ja niiden osuudet kylvösiemenseoksen painosta.

Voit viljellä ekologisen alan vaatimusta täyttävää typensitojakasvia maatilasi kaikilla peltolohkoilla. Typensitojakasvin on oltava peltolohkolla 30.6. – 31.8. välisen ajan. Jos korjaat typensitojakasvin ennen edellä mainitun ajanjakson päättymistä, voit muokata peltolohkon vasta 1.9. alkaen. Kasvinsuojeluaineiden käyttö on kiellettyä ekologisen alan typensitojakasveilla kylvöstä 31.8. saakka. Myös peittausaineiden käyttö on kielletty. Jos sato korjataan myöhemmin kuin 31.8., kasvinsuojeluaineita saa käyttää vasta sadonkorjuun jälkeen. Jos tyypeä sitova kasvi on kylvetty aiempina vuonna, kasvinsuojeluaineiden käyttökielto alkaa 1.1. Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto koskee myös hukkaauran ja muiden vieraslajien kemiallista torjuntaa. On suositeltavaa muokata typensitojakasvusto joko myöhään syksyllä tai vasta seuraavana keväänä. Jos kylvät alalle syyskylvöisiä kasveja, voit muokata lohkon ja kylvää

edellisestä päivämäärästä poiketen aikaisintaan 15. 7. Typensitojakasvien kasvusto voi olla yksivuotinen tai monivuotinen. Kasvuston saa korjata, mutta korjuu ei ole pakollista.

Lyhytkiertoisien energiapuun alat

Lyhytkiertoisien energiapuun aloiksi hyväksytään maatalousmaalle perustetut haavan ja pajun alat. Hybridihaapa ja poppeli eivät ole alkuperäislajeja, eikä niitä sen vuoksi voida hyväksyä efa -alaksi. Energiapuuden alaa ei saa lannoittaa kivennäislannoitteilla. Voit käyttää kasvinsuojeluaineista ainoastaan rikkakasvien torjuntaan tarkoitettuja kasvinsuojeluaineita kasvuston perustamisvuonna ja kasvuston lopettamisvuonna aikaisintaan 1.9.

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet ovat suojeltuja puita, puuryhmiä ja luonnonmuistomerkkejä, joita on Suomessa melko vähän. Ne voivat sijaita myös peltoalan välittömässä läheisyydessä. Maisemapiirteet voivat olla enintään 0,20 hehtaarin kokoisia. Efa-alaksi voit ilmoittaa täydentävien ehtojen mukaisen maisemapiirteen, joka on rekisteröity ja liitetty peruslohkon alaan. Lisätietoja maisemapiirteiden rekisteröinnistä saat täydentävien ehtojen oppaasta, kappaleesta 3.5²⁵, tai lomakkeelta 442²⁶. Et voi valita samaa alaa kahdeksi eri efa-alaksi.

²⁵<http://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/419/article-31516>

²⁶<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/lomakkeet.aspx>

Nuoren viljelijän tuki (EU)

UUTTA 2018

- Tukikelpoisten vuosien määräytymiseen on tullut muutoksia vuonna 2014 tai sen jälkeen tilanpidon aloittaneilla viljelijöillä.

Nuoren viljelijän tuki on EU:n kokonaan rahoittama, tuotannosta irrotettu suora tuki. Tuen tarkoituksena on helpottaa maataloustuotannon aloittamista ja maatalouden rakennekehitystä. Tukea maksetaan koko maassa. Tuki maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukea maksetaan korkeintaan viisi vuotta.

Tukiehdot

Tukea maksetaan aktiiviviljelijälle, joka on aloittanut tilanpidon ensimmäistä kertaa tilan pääasiallisena yrittäjänä ja jolla on määräysvalta.

Voit saada tukea, jos olet/olit ensimmäisen perustukihakemuksen jättämisvuonna korkeintaan 40-vuotias. Ikäraja tarkastellaan vain ensimmäisenä hakuvuonna, joten voit olla yli 40-vuotias ensimmäisen tarkasteluvuoden jälkeen. Jos jätät tänä vuonna ensimmäisen perustukihakemuksen, täytät ikävaatimuksen, jos olet syntynyt vuonna 1978 tai sen jälkeen.

Jos aloitit tilanpidon ennen vuotta 2014, viiden vuoden tukikelpoista jaksoa lyhentää niiden vuosien lukumäärä, jotka ovat kuluineet tilanpidon aloittamisen ja ensimmäisen nuoren viljelijän tukea koskevan hakemuksen jättämisen välillä. Aloitusvuotta ei kuitenkaan lasketa viiden vuoden tukikelpoi-

seen jaksoon. Ensimmäinen tukikelpoista jaksoa lyhentävä vuosi on aloitusvuotta seuraava vuosi. Siten nuoren viljelijän tukea maksetaan tänä vuonna aikaisintaan 1.1.2013 aloittaneille viljelijöille.

Esimerkki 1:

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.1.2012. Hänelle maksettiin nuoren viljelijän tukea 2015-2017. Viiden vuoden tukikelpoisesta jaksosta vähennettiin vuodet 2013-2014. Tänä vuonna tukea ei enää makseta, koska viiden vuoden jakso on täyttynyt.

Esimerkki 2:

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.4.2013. Hän on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2015–2018. Viiden vuoden tukikelpoisesta jaksosta vähennettiin yksi tukikelpoinen vuosi; 2014. Tukea voidaan maksaa vuodet 2015–2018. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska viljelijä jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2015.

Taulukko 1 Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden 2010-2013 mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran, jotta enimmäismäärä vuosia voidaan myöntää	Viimeinen tuenmaksu vuosi
1.1.2010 - 31.12.2010	1	2015	2015
1.1.2011 - 31.12.2011	2	2015	2016
1.1.2012 - 31.12.2012	3	2015	2017
1.1.2013 - 31.12.2013	4	2015	2018

* Lataa taulukko pdf-tiedostona ²⁷

Jos aloitit tilanpidon vuonna 2014 tai sitä seuraavina vuosina, tukea on haettava ensimmäisen kerran aloitusvuotta seuraavan

²⁷<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/nuori-viljelijä-tilukko-1.png>

viiden vuoden aikana tilanpidon aloittamisesta, jotta tukea voidaan maksaa. Tukea voidaan maksaa viitenä peräkkäisenä kalenterivuotena ensimmäisestä nuoren viljelijän tuen tukihakemuksesta lähtien.

Esimerkki 3.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.3.2014 ja haki nuoren viljelijän tukea 2015. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2015–2019. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2015.

Esimerkki 4.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.8.2015. Perustukihakemus siirrettiin hänen nimiinsä kokotilan hallinnan siirron yhteydessä ja perustuki maksettiin hänelle vuonna 2015. Viljelijä hakee nuoren viljelijän tukea ensimmäistä kertaa vasta vuonna 2018. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2018–2022. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen jo vuonna 2015

Taulukko 2 Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden 2014–2018 mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran	Tukikelpoinen jakso
1.1.2014 - 31.12.2014	5	2015-2019 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta
1.1.2015 - 31.12.2015	5	2015-2020 välillä*	
1.1.2016-31.12.2016	5	2016-2021 välillä*	
1.1.2017-31.12.2017	5	2017-2022 välillä*	
1.1.2018-31.12.2018	5	2018-2023 välillä*	

*Nuoren viljelijän tuen hakemusta ei voi siirtää kokotilan hallinnan siirron yhteydessä hakujan jälkeen mikäli luopuja ei ole oikeutettu nuoren viljelijän tukeen. Tuen voi hakea vasta seuraavana vuonna ensimmäisen kerran.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona ²⁸

²⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/nuori-viljelijä-tilukko-2.png>

Tuen hakeminen

Hae tukea päätukihaun yhteydessä Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B. Hae tukihakemuksella nuoren viljelijän tukea ja ilmoita tukea koskevat lisätiedot. Kerro lisätiedoissa tilanpidon aloittamisvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä tukeen liittyvät henkilöt. Toimita tarvittavat liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Nuoren viljelijän tuki maksetaan aktivoitujen tukioikeuksien perusteella. Hae siten myös perustukea, jotta nuoren viljelijän tuki voidaan myöntää.

Jos hait tukea vuonna 2015 tai sen jälkeen, sinun ei tarvitse palauttaa liitteitä uudelleen vuonna 2018. Mikäli maatilan omistus- tai hallintasuhteissa on tapahtunut muutoksia tai tilan toimintamuoto on muuttunut, jolloin viime vuoden hakemuksen lisätiedot ovat muuttuneet, tee tällöin tarvittavat muutokset lisätietoihin ja palauta ajantasaiset liitteet.

Tukiehtojen on täyttyttävä jokaisena tuen hakuvuonna, lukuun ottamatta ikävaatimusta. Muista hakea tukea joka vuosi.

Alla on kuvattu hakijatyypeittäin tarkemmin miten tilanpidon aloittamisvuosi, pääasiallinen yrittäjäyys ja määräysvalta määräytyvät nuoren viljelijän tuessa erilaisilla maataloilla sekä kerrotaan tukeen liittyvien henkilöiden ilmoittamismenettelyt ja tarvittavien liitteiden määräytyminen. Ehtojen on täyttyttävä hakuvuonna 15.6.–31.12., jotta tuki voidaan myöntää.

Luonnollinen henkilö yksin

Maatilan omistus ja hallinta tai vuokratun maatilan hallinta on yhdellä luonnollisella henkilöllä.

Omistat maatilasi yksin ja se on hallinnassasi tai olet vuokrannut hallitsemasi maatalan toiminnan. Tällöin sinun katsotaan toimivan maatalan pääasiallisena yrittäjänä yksin luonnollisena henkilönä.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä nimesi tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitusvuoden ja maatalan omistuksen. Jos maatilasi on vuokrattu, jätä liitteenä maatalan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, liitteitä ei tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Aviopolisot ja aviopuolisoiksi rinnastettavat

Molempien puolisoiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot, jos olette molemmat omistajina ja haltijoina maatilalla tai hallitsette molemmat vuokrattua maatilaa.

Omistatte ja hallitsette maatilaa yhdessä tai olette vuokranneet hallitsemanne maatalan toiminnan. Tällöin teidän molempien katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Molempien on täytettävä ikävaatimus ja tilanpito on voitu aloittaa aikaisintaan 1.1.2013. Katso kohta aviopuolisoiksi rinnastettavat puoliset.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikä olette aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri ajankohtina, ilmoita se vuosi, jolloin puolisoista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita molempien nimet tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), jo-

ka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatalan omistuksen. Jos maatilasi toiminta on vuokrattu, jätä liitteenä maatalan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Maatalousyhtymät

Kaikkien yhtymän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on yhtymän osakkaiden hallinnassa. Yhtymän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki yhtymän osalliset täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita maatalousyhtymä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Jos yhtymän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita yhtymän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatalan omistuksen. Jos maatila on vuokrattu, jätä liitteenä maatalan kirjallinen vuokrasopimus. Jätä liitteenä myös ajantasainen yhtymäselvitys. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti yhtymän osalliset. Jos olet toimittanut em. liitteitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa liitteitä, ellei niissä ole tapahtunut muutoksia.

Jakamaton kuolinpesä

Kaikkien kuolinpesän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on kuolinpesän hallinnassa. Kuolinpesän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki kuolinpesän osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilapitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita kuolinpesä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikäli kuolinpesän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kuolinpesän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä perukirja tai muu ajantasainen selvitys kuolinpesän osakkaista. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kuolinpesän osakkaat.

Osakeyhtiö

Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävillä viljelijöillä on oltava hallinnassa yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja heidän omistamansa osakkeiden tuotettava yli 50 % yhtiön osakkeiden äänimäärästä.

Em. ehdon täytyessä osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita osakeyhtiö tuenhakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä

osakkaista ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote, yhtiöjärjestys ja osakasluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osakeyhtiön osakkaiden nimet, syntymäajat, osakkeiden määrä ja niiden äänivalta.

Osuuskunta

Enemmistön (yli puolet) osuuskunnan jäsenistä on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Em. ehdon täytyessä osuuskunnan jäsenten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien jäsenten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita osuuskunta tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä jäsenistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät jäsenet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös jäsen- ja omistajaluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osuuskunnan jäsenten nimet ja syntymäajat.

Kommandiittiyhtiö

Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävät viljelijät ovat vastuunalaisia yhtiömiehiä ja heitä on enemmistö (yli puolet) yhtiön vastuunalaisista yhtiömiehistä

Em. ehdon täytyessä yhtiömiesten katso-

taan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkein ehdon täyttävien yhtiömiesten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita kommandiittiyhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat sekä yhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet.

Avoin yhtiö

Kaikkien yhtiömiesten on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Avoimen yhtiön yhtiömiehet toimivat pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Heidän on kaikkien täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2013.

Ilmoita avoin yhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kaikki yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat.

Vaihteittaiset sukupolvenvaihdokset ja muutokset toimintamuodoissa

Maatalousyhtymät:

Jos maatalousyhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä nuorenviljelijän tukiehtoja, voi ehdot täyttävä viljelijä olla oikeutettu tukeen silloin, kun yhtymä on purettu ja hän aloittaa maataloustoiminnan ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Vastaavasti, jos yhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä ehtoja, voi yhtymä olla oikeutettu nuoren viljelijän tukeen siitä lähtien, kun kaikki yhtymän jäsenet täyttävät ensimmäistä kertaa nuoren viljelijän tuen ehdot. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Kuolinpesät, aviopuolisoina viljelevät ja avoimet yhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Osakeyhtiö:

Jos osakeyhtiö ei täytä nuoren viljelijän tuen ehtoja (esim. nuorella viljelijällä on 49 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänimäärästä), voi osakeyhtiö täyttää nuoren viljelijän tuen ehdot siitä lähtien, kun nuorella viljelijällä on yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänivallasta. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Osuuskunnat ja kommandiittiyhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Tuen määrä ja maksaminen

Tukea maksetaan perustuessa aktivoitujen tukioikeuksien perusteella korkeintaan 90 tukioikeushehtaarille. Tuen määrä on n. 53 euroa/ha. Lopullinen tukitaso voi olla tätä suurempi tai pienempi.

Nuoren viljelijän tukea koskee rahoituskuri ja opas kohta 10.2.²⁹).
lineaarinen leikkaus (ks. Tuenhakijan perus-

²⁹<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33660>

Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus

UUTTA 2018:

- Saneerauskasviin uusi maksurajoite
- Viherryttämistuen muutos voi vaikuttaa myös ympäristökorvauksen maksuun
- Voit saada korvauskelpoiseksi ja samalla liittää sitoumuksellesi enintään 5 ha tilusjärjestelyn kautta tulleita peruslohkoja. Tämä edellyttää että hallinnastasi on poistunut korvauskelpoisia peruslohkoja. Asiasta on kerrottu enemmän luvussa 7³⁰.
- Palauta peltomaan laatutesti viimeistään 30.4.2018, jos olet sitoutunut ympäristökorvaukseen vuonna 2015. Myöhemmin sitoutuneiden 3. sitoumusvuoden loppuun mennessä eli Vipu palvelussa. Voit palauttaa tiedot myös Mavin lomakkeella 480 tai vastaavat tiedot sisältävällä lomakkeella.

Ympäristökorvauksen tarkemmat ehdot on koottu päivitettyihin sitoumusehtoihin. Päivitetyt sitoumusehdot koskevat kaikkia sitoutuneita v. 2015 lähtien. Kerää kaikki ehdot osoitteessa mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Ympäristökorvauksen sitoumusehdot.³¹

Jos sinulla on voimassa oleva sitoumus

- Hae maksua v. 2018 Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101 B 15.6.2018 mennessä
- Et voi lisätä alaa sitoumukseen sitoumuksen ulkopuolelta, eli ei sitoutumat-

tomalta tulevaa alaa tai 0,1 ha lisäyksiä

- Et voi hakea kokonaan uutta ympäristösitoumusta vuonna 2018

Jos sinulla ei ole ympäristösitoumusta

- Sinulle voidaan siirtää tai jakaa sitoumus toimenpiteineen sitoutuneelta viljelijältä, jos sinulle siirtyy ympäristösitoumuksen alaista peltoa vähintään vähimmäisalalan verran. Muista tällöin noudattaa sitoumusehtoja koko peltoalallasi, myös sillä alalla, joka ei ole sitoumuksella!
- Ilmoita sitoumuksen siirrosta lomakkeella 160
- Hae maksua v. 2018 Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101 B 15.6.2018 mennessä
- Et voi hakea kokonaan uutta ympäristösitoumusta vuonna 2018

Sitoumuksesi pysyy voimassa ja saat maksun ympäristösitoumuksesta, jos ilmoitat vähintään vähimmäisalalan (5 ha sitoumuslohkoja tai 1 ha puutarhakasveja) päätukihaussa ja haet korvauksen maksua. Jos hallinnassasi ei ole vähimmäisalaa päätukihaussa, sitoumuksesi raukeaa ilman takaisinperintää. Takaisinperintä sitä vastoin tulee koko sitoumusajalle, jos luovut sitoumuksesta ja sinulle jää hallintaan vähintään vähimmäisala sitoumuksen alaista peltoa.

³⁰<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/preview/publish/33657>

³¹<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Ympäristökorvauksen-sitoumusehdot.aspx>

- viherlannoitusnurmi
- monimuotoisuuspellot (niittykasvit, riistakasvit, maisemakasvit)
- monivuotisten puutarhakasvien katettu ala (ympäristösitoumuksen lohko-kohtainen toimenpide)
- edellisten ohjelmakausien erityistukisopimusalat: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely, jos sopimus on tehty peltoalueelle.

Et voi luopua lohko-kohtaisesta toimenpiteestä vaihtamalla sitä toiseen, jos kyseessä on koko sitoumuskauden ajan toteutettavasta lohko-kohtaisesta toimenpiteestä.

- Et voi vaihtaa ”Ympäristönhoitonurmet” –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut suojavyöhykkeitä tai monivuotisia ympäristönurmia jollekin tilasi lohkolle.
- Et voi vaihtaa ”Valumavesien hallinta” –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut lohko-kohtaisia valumavesien hallinta -toimenpiteeseen jollekin tilasi lohkolle.

Toimenpiteestä luopuminen

Voit luopua lohko-kohtaisesta toimenpiteestä, jos sitoumusala, johon toimenpide liittyy, siirtyy kesken sitoumuskauden toiselle viljelijälle. Et voi luopua toimenpiteestä, jos hallintaasi jää lohko, jolla toteutat koko sitoumuskauden ajan toteutettavaa toimenpidettä.

Sinun täytyy luopua toimenpiteestä puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, jos sitoudut luonnonmukaiseen tuotantoon.

Voit luopua puutarhakasvien lohko-kohtaisista toimenpiteistä, jos puutarhakasvien viljelyala

vähenee alle yhden hehtaarin. Luopuminen ei ole tässä tapauksessa välttämätöntä. Muista kuitenkin, että puutarhakasvien lohko-kohtaisia toimenpiteitä on toteutettava joka vuosi vähintään yhdellä 0,05 ha:n loholla. Jos et ilmoita toimenpidettä vaaditulla minimialalla, toimenpiteen korvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta. Muista siksi ilmoittaa luopumisesta kuntaan takaisinperinnän välttämiseksi.

Jos olet valinnut peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys -toimenpiteen, voit luopua toimenpiteestä, jos täytät kasvipeitteisyyttä kasvulla, joka kelpasi kasvipeitteisyyteen v. 2015, mutta ei enää vuodesta 2016 eteenpäin.

Sinun on pitänyt ilmoittaa seuraavia kasveja vähintään 80 % kohdentamisalueella tai 60 % muulla alueella v. 2018, että voisit luopua kasvipeitteisyys-toimenpiteestä ilman takaisinperintää:

- suojavyöhyke
- monivuotinen ympäristönurmi
- luonnonhoitopeltonurmi
- viherlannoitusnurmi
- monimuotoisuuspellot (niittykasvit, peltolinnuille soveltuvat kasvit, riistakasvit, maisemakasvit)
- monivuotisten puutarhakasvien katettu ala (ympäristösitoumuksen lohko-kohtainen toimenpide)
- edellisten ohjelmakausien erityistukisopimukset: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely, jos sopimus on tehty peltoalueelle.

Toimenpiteen lisääminen

- Voit valita Ympäristönhoitonurmet -

toimenpiteen ja ilmoittaa lohkolle Suojavyöhyke vuonna 2018, jos peruslohkolla on päättynyt edellisten ohjelma-kausien erityisympäristösopimus luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämisestä tai suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta syksyllä 2017 tai keväällä 2018.

- Voit valita Ympäristöhoitonurmetoimenpiteen ja ilmoittaa lohkolle Monivuotinen ympäristönurmi vuonna 2018, jos peruslohkolla on päättynyt erityistukisopimus Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely syksyllä 2017 tai keväällä 2018.

Edellä mainitut toimenpiteiden lisäämiset edellyttävät sitomusehtojen täyttymistä. Tarkista vaatimukset sitomusehdoista³².

Voit valita "Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla" tai "Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu", jos aloitat puutarhakasvien viljelyn tai lisäät niiden viljelyalaa. Lisäsalaa ei ole määritelty. Minimiala on kuitenkin 0,05 ha/v.

Voit lisätä sitoumukselle koko sitoumuskauden ajan toteutettavan toimenpiteen, jos sinulle siirtyy sellaisia lohkoja, joilla aiemmin sitoutunut on toteuttanut koko sitoumusajan toimenpidettä ja itse jatkot toimenpidettä lohkolla. Eli voit lisätä esim. "Ympäristöhoitonurmet" –toimenpiteen, jos edellisen sitoutuneen lohkolla on toteutettu

- "Suojavyöhyke" tai "Monivuotinen ympäristönurmi" tai
- "Valumavesien hallinta"- toimenpiteen, jos edellisen lohkolla on toteutettu "Säätösalaajitus" tai "Säätökastelu

tai kuivatusvesien kierrätys"

Kaikissa lohkojen hallinnanmuutoksissa seuraava viljelijä ei ole vastuussa edellisen viljelijän ilmoituksista. Seuraava viljelijä voi ilmoittaa siirtyvillä peruslohkoilla edellisen viljelijän ilmoittamia toimenpiteitä, esim. suojavyöhykettä, mutta hänen ei ole pakko tehdä niin.

Kertaa ympäristösitoumuksen ehdot

Täydentävät ehdot, maatalousmaan säilyttäminen ja ympäristösitoumuksen perustaso

Noudata täydentäviä ehtoja³³ ja säilytä maatalousmaa avoimena³⁴. Noudata myös sitoumuksen toimenpiteiden perustasoja.

Perustasoilla tarkoitetaan ympäristökorvauksen toimenpiteiden pohjana olevia täydentävien ehtojen ja tiettyjen muiden asetusten vaatimuksia. Ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimukset ovat myös osa perustasoa. Ympäristökorvausta maksetaan perustason ylittävistä toimenpiteistä. Kertaa perustason vaatimukset toimenpiteittäin sitomusehdoista ja/tai Mavin nettisivuilta³⁵.

Tilakohtainen toimenpide, ravinteiden tasapainoinen käyttö (RTK)

Olet sitoutunut automaattisesti sitoumuksen antaessasi tilakohtaiseen toimenpiteeseen Ravinteiden tasapainoinen käyttö. Muista tehdä seuraavat asiat:

- Vuosittainen viljelysuunnitelma joka vuosi ennen kasvukauden alkua

³²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/article-23650>

³³<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Täydentävien-ehtojen-oppaat.aspx>

³⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/article-23647>

³⁵<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/ymparistositoumuksen-perustaso.aspx>

- Lohkokohtaiset muistiinpanot joka vuosi
- Viljavuustutkimus viiden vuoden välein. **Huomioi, että uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa.** Kun lannoitat, sinulla tulee olla voimassaoleva viljavuustutkimus!

Säilytä edellä mainitut asiakirjat tilalla.

- Palauta peltomaan laatutesti 3. sitoumusvuoden loppuun mennessä eli viimeistään 30.4.2018 mennessä Vipun palvelussa. Voit palauttaa tiedot myös Mavin lomakkeella 480 tai vastaavat tiedot sisältävällä lomakkeella.
 - Jos sinulle on siirtynyt sitoumus v. 2018 ja edellinen viljelijä ei ole tehnyt laatutestiä, tee laatutesti viimeistään 30.4.2019
- Suorita koulutus tai tee verkkotentti sitoumusvuoden loppuun mennessä eli jos sitouduit vuonna 2017, suorita koulutus tai tentti **viimeistään 30.4.2018**. Verkkotentin voit suorittaa Vipun palvelun kautta.
 - Jos sinulle on siirtynyt sitoumus vuonna 2017, tee verkkotentti 30.4.2018 mennessä.
 - Jos sinulle on siirtynyt sitoumus vuonna 2018, tee verkkotentti 30.4.2019 mennessä.

Toimita edellä mainitut viljelykiertosuunnitelma ja peltomaan laatutestilomake kuntaan.

Muita tilakohtaisen toimenpiteeseen liittyviä asioita

- Jätä vähintään 3 metrin suojakais-

ta vesistöjen varsille (vesistöt löydät Vipun karttatasoista). Ympäristösitoumuksen 3 metrin suojakaistavaatimuksen lisäksi muista myös täydentävien ehtojen³⁶ 1 metrin piennarvaatimus valtaojien ja vesistöjen varrella

- Noudata ympäristösitoumuksen lannoitusehtoja
- Lue tilakohtaisen toimenpiteen ehdoista tarkemmin sitomusehdoista³⁷.

Huomioitavaa lohkokohtaisten toimenpiteiden ilmoittamisessa

Lietelannan sijoittaminen peltoon

- Toimenpidettä ei ole pakko toteuttaa vuosittain
- Ilmoita ehtojen mukaisesti levittämäsi lanta syysilmoituksella 31.10.2018 mennessä Vipun palvelussa tai lomakkeella 465
- Palauta syysilmoituksen liitteenä tarvittaessa myös lomake 465L lannan tai lannoitteen vastaanottamisesta
- Toimenpiteestä maksetaan korvausta enintään 60 prosenttia sitoumusalasta.
- **Lue tarkemmin toimenpiteen ehdoista sitomusehdoista ja Mavin nettisivuilta ennen syysilmoituksen tekemistä**

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

- Toimenpidettä ei ole pakko toteuttaa vuosittain
- Ilmoita ehtojen mukaisesti levittämäsi lanta syysilmoituksella 31.10.2018 mennessä Vipun palvelussa tai lomak-

³⁶<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Täydentävien-ehdojen-oppaat.aspx>

³⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/cover>

keella 465

- Palauta syysilmoituksen liitteenä lomake 465L tai vastaava liite lannan tai lannoitteen vastaanottamisesta
- Toimenpiteestä maksetaan korvausta enintään 60 prosenttia sitoumusalasta.
- **Lue tarkemmin toimenpiteen ehdoista sitoumusehdoista ja Mavin nettisivuilta ennen syysilmoituksen tekemistä**

Valumavesien käsittely

- Et voi lisätä uutta alaa tähän toimenpiteeseen
- Toimenpiteessä v. 2017 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa
 - Ilmoita sähköisellä päätukihakemuksella tai lomakkeella 463 toimenpiteeseen sellaiset lohkot, jotka ovat kuuluneet toisella tilalla valumavesitoimenpiteeseen

Ympäristönhoitonurmet

Ilmoittamiseen liittyviä sääntöjä ympäristönhoitonurmissa

- Et voi ilmoittaa mitään ympäristönhoitonurmea pysyvän nurmen alalle.
- Luonnonhoitopeltonurmelle maksetaan enintään
 - Kohdentamisalueella 20 % sitoumusalasta
 - Muulla alueella 5 % sitoumusalasta

Suojavyöhyke

- Et voi lisätä kokonaan uutta suojavyöhykealaa, ala muutetaan kunnassa viherkesannoksi

- Voit lisätä sitoumukseen vanhoja suojavyöhyke- tai luonnon ja maiseman monimuotoisuus -erityistukisopimuksia, joiden sopimus on päättynyt syksyllä 2017 tai keväällä 2018
- Ilmoita voimassaoleva suojavyöhykeala suojavyöhykkeenä
 - Muutoin suojavyöhykkeen ympäristökorvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta
 - * Tämä ei koske peruslohkon hallinnanmuutoksia
 - Toimenpiteessä v. 2017 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa

Monivuotinen ympäristönurmi

- Et voi lisätä alaa, ala muutetaan kunnassa monivuotiseksi nurmeksi
- Ilmoita voimassaoleva monivuotinen ympäristönurmiala monivuotisena ympäristönurmena
 - Muutoin monivuotisen ympäristönurmen ympäristökorvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta
 - * Tämä ei koske peruslohkon hallinnanmuutoksia
- Toimenpiteessä v. 2017 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa

Luonnonhoitopeltonurmi

- Luonnonhoitopeltonurmi tulee olla samalla alalla vähintään kaksi vuotta.
 - Hallinnan muutoksissa kaksi vuotta ei tarvitse täyttyä
 - Hallinnan muutoksissa edellisen haltijan ilmoitus täyttää kahden vuoden veloitetta

- Luonnonhoitopellon ympäristökorvaus peritään takaisin edelliseltä sitomusvuodelta, jos et ilmoita luonnonhoitopeltoa kahta vuotta.
 - Toimenpiteen maksamisen %-rajoitukset vaikuttavat takaisinperintään
 - Jos maksun ylimenevä ala ei täytä säilyttämiskaatimuksia, takaisinperintää ei tehdä.

Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla

- Muista ilmoittaa toimenpiteeseen vähintään 0,05 ha vähintään yhdelle kasvulohkolle
- Toimenpiteen korvaus peritään takaisin koko sitomuskaudelta, jos vähimmäisilmoitusala ei täyty vuosittain.

Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

- Kasvipeitteisyys ilmoitetaan syysilmoituksella 31.10.2018 mennessä Vipupalvelussa tai lomakkeella 465
- Ilmoita kasvipeitteisyyteen vähintään 20 % sitomusalasta
- Jos sinulla on lohkoja sekä kohdentamisalueella että muulla alueella, 20 %:n vähimmäisalan tulee täytyä kohdentamisalueella ja muulla alueella erikseen
 - Muussa tapauksessa toimenpide hylätään koko sitomusajalta ja maksettu korvaus takaisinperintään
- Et voi ilmoittaa kasvipeitteisyyteen seuraavia aloja v. 2016 eteenpäin.
 - Suojavyöhykkeet
 - Monivuotiset ympäristönurmet
 - Luonnonhoitopeltonurmet

- Viherlannoitusnurmi
- Monimuotoisuuspellot (niitty, maisema, riista)
- Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla -toimenpiteen alaa
- Erityitukisopimusaloille: suojavaikkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely
- Katso kasvipeitteisyyteen kelpaavat kasvit sitomusehdoista.

Peltoluonnon monimuotoisuus

Kerääjäkasvit

- Saat maksun enintään 25 % sitomusalasta
- Et voi perustaa kerääjäkasvilla seuraavan vuoden kasvustoa lukuun ottamatta
 - Jos seuraavan vuoden ilmoitettu ala on kesantoa
 - Jos lohkon hallinta on muuttuu seuraavaksi vuodeksi
- Muista merkitä kerääjäkasvin kylvöpäivä lohkokokoitisiin muistiinpanoihin!

Viherlannoitusnurmet

- Voit ilmoittaa viherlannoitusnurmen samalle alalle enintään kolmena vuonna peräkkäin
- Viherlannoitusnurmelle ei makseta ympäristökorvausta, jos ilmoitat samalle kasvulohkolle viherlannoitusnurmea 4:nä vuonna
- Viherlannoitusnurmen jälkeen lohkolle voit ilmoittaa muutakin kuin satoa tuottavaan kasvia tai alaa.

Saneerauskasvit

- UUTTA 2018: Saneerauskasvimaksun ehtona on, että samalle peruslohkon alalle on ilmoitettu perunaa, sokerijuurikasta tai avomaan puutarhakasveja jonakin vuonna 2015-2017
 - Avomaan puutarhakasveihin luetaan kaikki muut puutarhakasvien korvaukseen vuosina 2015-2017 oikeutetut kasvit lukuun ottamatta kuminaa.
 - Vipu kertoo, mille alalle voit saada korvauksen
- Saat maksun enintään 25 % sitoumus-alasta
- Saat saneerauskasville korvauksen samalta alalta enintään kahtena vuonna peräkkäin

Monimuotoisuuspellot

- Riistakasvipelto, maisemakasvipelto, niittykasvipelto
- Perusta riistakasvipelto ja maisemakasvipelto vuosittain
- Niittykasvipelto on oltava kaksi vuotta
 - Niittykasvipellon ympäristökorvaus peritään takaisin edelliseltä vuodelta, jos alalle ei ilmoiteta niittykasvipeltoa kahta vuotta peräkkäin
 - Hallinnansiirtotapauksissa takaisinperintää ei tehdä

Lue tarkemmin lohko kohtaisten toimenpiteiden ehdot sitoumusehdoista³⁸.

³⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/cover>

³⁹<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Documents/viherryttämistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf>

Viherryttämistuen vaatimusten vaikutus ympäristökorvauksen maksuun

- Viherryttämistuen vaatimusten vaikutus tarkastellaan vuosittain, eli maksun voi saada seuraavana vuonna vaikka se estyisi vuonna 2018.
- Luomutuotannon kasvulohkoilla ei ole seuraavia viherryttämistuesta johtuvia rajoituksia, jos tila on vapautettu viherryttämistuen vaatimuksista luomutuotannon perusteella.
- UUTTA 2018: Viherryttämisen ehtomuutos 2018 vaikuttaa myös ympäristökorvauksen maksuun

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvauksen maksuun täältä³⁹.

Tärkeitä huomioita vuosien 2015-2017 valvonnoista

Tarkista, että toimit ehtojen mukaisesti. Alalle on kerätty ehtoja, joiden puutteista on aiheutunut vuosina 2015 -2017 eniten sanktioita ympäristösitoumukseen. Huolehdi, että omalla tilallasi asiat ovat kunnossa!

Piennarvaatimus

- 1 metrin levyinen lannoittamaton ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön piennar valtaojien ja vesistöjen varrella on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n, perustason vaatimus ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus
- Huom! Suojakaistavaatimus ympäristösitoumuksessa on kuitenkin 3m ve-

sistöjen varrella.

Suojakaistavaatimus

- 3 metrin levyinen lannoittamaton, kasvipeitteinen ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön suojakaista vesistöjen varrella on RTK:n tukiehto
 - Mittaa suojakaista peltolohkon reunasta pellolle päin.
- Muista lisäksi, että 5m lannoittamattoman alueen vaatimus vesistön reunassa on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n perustason vaatimus ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus.
 - Mittaa lannoittamaton alue vesistön keskivedenkorkeuden mukaisesta vesirajasta.

Lanta-analyysi

- Lanta-analyysi on perustason vaatimus toimenpiteessä ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus
- Tilalta tulee löytyä voimassaoleva lanta-analyysi, mikäli tilalla syntyy tai/ja mikäli tila käyttää lantaa lannoitteena enemmän kuin 25m³ vuodessa

Viljavuustutkimukset

- Viljavuustutkimus on RTK:n tukiehto
- Viljavuustutkimus viiden vuoden välein. **Huomioi, että uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa**
- Pidä siis huoli, että aina kun lannoitat, tulee viljavuustutkimuksen olla voimassa!

Kasvinsuojelu

- Kasvinsuojeluaineiden käytön ehtoja

on sekä ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimuksissa (jotka sisältyvät sitoumuksen perustasaan) että täydentävien ehtojen vaatimuksissa

- Kertaa vaatimukset sekä sitoumusehdoista että täydentävien ehtojen oppaasta!

Lohkokirjanpito

- Lohkokirjanpito on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n, tukiehto
- Säilytä lohkokirjanpito koko sitoumuskauden ajan ja sen päättymisen jälkeen neljä vuotta.
- Huomioi, että esimerkiksi kasvinsuojeluaineiden käytön kirjaamisessa on muutoksia aikaisempaan ohjelmakauden verrattuna

Ympäristösitoumuksen lohko-kohtaiset kirjaamisvaatimukset

- Lohkon tunnus ja pinta-ala
- Maalaji
- Kalkitus (käytetty tuote, levitysmäärä ja levitysaika)
- Lohkolla toteutetut ympäristönhoito- ja vastaavat toimenpiteet (esim. pientareilla tehdyt toimenpiteet, kastelu, salaojitus ja valtaojien kaivuu)
- Lohkon muokkauspäivä ja -tapa
- Kylvö- ja istutuspäivä
- Kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä
- Satotaso tarpeellisine perusteluineen
- Sadonkorjuun ja niiton päivämäärä
- Laidunnus
- Suoja- ja monimuotoisuuskaistojen perustaminen ja niillä tehtävät hoitotoimenpiteet ja muut tapahtumat

- kasvuston tuhoaminen
- hukkakauran tai muiden rikkakasvien torjunta
- kasvuston uudelleen perustaminen
- monimuotoisuuskaistan sijainti'

Lannoitus

- Lannoituspäivä tai –päivät
- Väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitevalmisteiden lajit ja määrät
- Lohkolle levitetyn typen määrä
- Lohkolle levitetyn fosforin määrä
- Fosforin tasauksen alkaminen ja tasausvuosi

Kasvinsuojelu

- Kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi
- Käyttöajankohta
- Käyttömäärä
- Käyttökohde (eli viljelykasvi ja pinta-ala, jolle ainetta on käytetty)
- Havaitut taudit ja tuholaiset
- Syy kasvinsuojeluaineen käyttöön eli oletko tehnyt päätöksen torjunnasta rikkakasvien, kasvitautilien, kasvitaukeille otollisten olosuhteiden, havaitun tautitilanteen tai tuhoeläinten takia tai oletko käyttänyt kasvunsäädettä havaitun laontorjuntatarpeen takia. Voit myös luetella torjuntapäätökseen jottaneet havaitut rikkakasvit, tuhoeläimet tai kasvitaudit.
- Muut toteutetut kasvinsuojelutoimenpiteet

Ympäristösitoumuksen lohkokoh- taisten toimenpiteiden ehdoissa edellytetyt kirjaamisvaatimukset

Lietelannan sijoittaminen peltoon

- Kirjaa lohkomuistiinpanoihin käyttämäsi lietelanta, virtsa, lietelannasta erotettu nestejäte ja/tai nestemäinen orgaaninen lannoitevalmiste ja levitysmäärä lohkoittain.
- Kirjaa edellä mainitun, levitetyn lannoitteen typpi- ja fosforiravinnemäärät.

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

- Kirjaa lohkomuistiinpanoihin käyttämäsi lannoitevalmiste, maanparannusaine, kasvualusta tai/ja toiselta tilalta hankittu kuivalanta tai lannasta erotettu kuivajäte ja levitysmäärä.
- Kirjaa edellä mainittujen levitettyjen orgaanisten materiaalien typpi- ja fosforiravinnemäärät lohko kohtaisesti muistiinpanoihin.

Valumavesien hallinta

- Pidä kirjaa tehdyistä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteistä. Voit merkitä tiedot toimenpiteistä myös lohko kohtaisesti muistiinpanoihin erillisen päiväkirjan sijasta.
- Merkitse lohko kohtaisesti muistiinpanoihin myös lohkon perustiedot ja vuosittaiset viljelytoimenpiteet.

Suojavyöhykkeet

- Tee lohko kohtaisesti muistiinpanoihin merkinnät suojavyöhykkeen perustamis- ja hoitotoimenpiteistä, kasvuston tuhoutumisesta, hukkakauran tai mui-

den rikkakasvien torjunnasta ja kasvuston uudelleen perustamisesta.

Monivuotiset ympäristönurmet

- Merkitse lohko kohtaisesti muistiinpanoihin peruste monivuotisen ympäristönurmen perustamiselle.

Luonnonhoitopelto-nurmet, viherlannoitus-nurmet, kerääjäkasvit, saneerauskasvit ja monivuotoisuuspellot

- Ei erillisiä lisävaatimuksia lohko kohtaisesti muistiinpanojen lisäksi.
- Muista kirjata myös kerääjäkasvin kyl-

vöpäivä!

Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvisuojelu

- Tee lohko kohtaisesti muistiinpanoihin merkinnät:
- käytetystä kasvinsuojelumenetelmästä ja torjunnan onnistumisesta
- kasvuston tai kasvituhoojien tarkkailusta ja torjunnasta
- kemiallisen torjunnan perusteluista
- Säilytä ostokuitit valmisteiden hankinnasta tai urakointityöstä.

Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset

HUOMIOITAVAA:

maksua lomakkeella 218M ja palauta se ELY-keskukseen.

Haettavissa olevat sopimukset vuonna 2018:

- Kosteikkojen hoito (vain hakuvuonna alkavat)
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito (vain hakuvuonna alkavat)
- Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus
- Uusia ympäristösopimuksia voi tehdä valtion määrärahojen puitteissa.
- Hae kaikille erityistuki- ja ympäristösopimuksille maksua vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B viimeistään 15.6.
- Ilmoita myös kasvit vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 102 B viimeistään 15.6.

Alkuperäisrotusopimus

- Voit hakea eläinmäärän lisäystä vuoden 2016 sopimukseen lomakkeella 218 E alueesi ELY-keskuksesta viimeistään 15.6.
- Jos sinulla on alkuperäisrotusopimus, mutta ei ympäristö- tai luomukorvausitoutumusta, ja:
 - haet myös esim. perustuen, viiherryttämistuen tai luonnonhaittakorvauksen maksua → hae alkuperäisrotusopimuksen maksua Vipussa tai lomakkeella 101B
 - et hae muita päätukihaun tukia → hae alkuperäisrotusopimuksen

1. Kasvilajien ilmoittaminen tukihautsa

Ohjelmakauden 2014-2020 sopimusten kasvit

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B alla olevan mukaisesti, vuosittain ja ensimmäisen kerran siinä vuonna, kun sopimus alkaa. Palauta kasvulohkotiedot viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

Taulukko 1: Ohjelmakauden 2014-2020 sopimukset

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito	<ul style="list-style-type: none">• Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi• Ympäristösopimusala, metsämaa• Ympäristösopimusala, muu ala (kosteikat tai alat, jotka ovat liian puustoisia pysyviksi nurmiksi, mutta ei kuitenkaan metsää).
Kosteikon hoito	<ul style="list-style-type: none">• Ympäristösopimusala, muu ala.
Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto	<ul style="list-style-type: none">• Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto (sopimus)

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴⁰

Vanhat erityistukisopimukset, ohjelmakaudet 1995–2010

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B vuosittain. Ilmoita samat kasvit, kuin olet ilmoittanut tähänkin asti. Muuta kasvi lohkolle, jos vanha sopimus on loppunut ja olet hakenut uuden kauden mukaista ympäristösopimusta, joka on alkanut 2015 tai sen jälkeen.

⁴⁰https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ymparistosopimukset_kasvit_taulukko1.png

Taulukko 2: Vanhojen erityistukisopimusten (ohjelmakaudet 1995–2010) kasvit

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
20-v. Kosteikkojen ja laskeutusaltaiden hoito	<ul style="list-style-type: none"> • 20 v. erityistukisopimus, muu ala
20-v. <ul style="list-style-type: none"> • Suojavyöhykkeen hoito: • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Maiseman kehittäminen ja hoito 	<ul style="list-style-type: none"> • 20 v. erityistukisopimus, pelto
10-v. <ul style="list-style-type: none"> • Maiseman kehittäminen ja hoito • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden hoito 	<ul style="list-style-type: none"> • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen) • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa • Lumo-sopimuslohkoille kasvi edellisenä vuonna ilmoitetun perusteella.
10-v. Suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito	<ul style="list-style-type: none"> • Suojavyöhykenurmi (sopimukset ennen 2015) • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen).
10-v. Kosteikon ja laskeutusaltaan perustamisesta ja hoito	<ul style="list-style-type: none"> • Erityistukisopimusala, muu ala • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa.
10-v. Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely	<ul style="list-style-type: none"> • Monivuotinen nurmikasvi

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴¹

2. Vuosina 2015-2017 tehtyjen sopimusten muutokset

Sopimusalan tulee pysyä pääsääntöisesti samana koko sopimuskauden. Sopimusalaa ei voi suurentaa. Jos joudut tekemään muutoksia sopimuslohkoihin, ota yhteyttä ELY-keskukseen. Ilmoita lohkomuutoksista ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2018.

Alan väheneminen ympäristösopimuksissa

Voit pienentää sopimusalaa vähimmäisalaan saakka (0,3/5,0 ha) ilman takaisinperintää, jos sopimusala siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos vähennät sopimusalaa alle vähimmäisalan, sopimus puretaan, eikä tästä aiheudu sinulle takaisinperintää. Kyseessä oleva toinen henkilö/taho voi jatkaa sopimuksen toteuttamista, jos tuensaajan tukikelpoisuuden edellytykset täyttyvät tai luopua sopimuksesta.

Jos sinulla on kurki-, hanhi- tai joutsenpelto-sopimus, pinta-ala voi vähentyä 5 hehtaariin saakka ilman takaisinperintää, jos uusjako tai tilusjärjestelyjen kautta sopimukseen kuuluvaa alaa siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos sopimusala vähenee alle 5 hehtaarin, sopimus puretaan. Tästä ei myöskään aiheudu takaisinperintää.

Voit luopua sopimuksesta ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen vuoksi ilman takaisinperintää.

Jos itse poistat sopimuksesta alaa (esim. talonrakentaminen, tien rakentaminen, golfkenttä tai vastaava maankäyttömuodon muutos) siten, ettei poistettavaa alaa koskevia toimenpiteitä voida enää toteuttaa, sopimuksesta poistetulle alalle maksetut korvaukset peritään takaisin. Jos sopimusala tämän vuoksi pienenee alle vähimmäisalan, sopimus puretaan ja kaikki siitä maksetut korvaukset peritään takaisin.

Yksittäisen lohkon pinta-ala voi muuttua ajantasaistuksen tai valvonnan johdosta. Jos lohkon pinta-ala pienenee, seuraamukset toteutetaan valvontasääntöjen mukaan (takaisinperintä näytön mukaan enintään 4 vuodelta). Jos pinta-ala kasvaa, korvaukset maksetaan muuttuneen pinta-alan mukaisina seuraavana vuonna.

Pinta-ala virheitä voisi vähentää sillä, että sopimusalueet mitattaisiin GPS:llä ennen sopimuksen tekemistä.

Alan tai eläinmäärän lisääminen sopimuksissa

Jos haluat lisätä sopimusalaa kesken sopimuskauden, sinun on haettava uuden alan kattava sopimus seuraavassa päätukitukihaussa. Uudesta alasta tehdään uusi 5-vuotinen sopimus. Olemassa olevaan sopimukseen

⁴¹https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ymparistosopimukset_kasvit_taulukko2.png

et voi lisätä alaa. Vaihtoehtoisesti voit hakea uutta, aiemman ja uuden sopimusalan kattavaa sopimusta. Tällöin alkaa kuitenkin uusi viisivuotinen sopimus.

Voit hakea vuonna 2016 alkaneeseen alkupe-
räisrotusopimukseen sopimuseläinmäärän li-
säystä vuonna 2018. Sinun on noudatettava
lisäseläimillä kaikkia sopimuseläimiä koske-
via ehtoja.

Ympäristösopimuksen vaihtaminen

Voit vaihtaa ympäristösopimuksen/ympäris-
tötuen erityistukisopimuksen tai sen osan toi-
seksi erityyppiseksi sopimukseksi, jos vaih-
toon sisältyy ilmeisiä etuja ympäristön kan-
nalta ja voimassa oleva sopimus tehostuu
merkittävästi. Esimerkiksi maatalousluonnon
monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopi-
muksessa oleva luonnonlaidunalueesta tehty
sopimus on mahdollista vaihtaa kosteikkoso-
pimukseksi, jos siitä on ympäristöllisiä etuja.
Tällöin vanha sopimus jatkuu kuitenkin mah-
dollisesti voimaan jäävän sopimuksen osalta
loppuun, mutta sen ala pienenee. Tällaisessa
tilanteessa sopimusalan pieneneminen ei ai-
heuta sinulle takaisinperintää. Jos kuitenkin
luovut uudesta vaihtamisen jälkeen tehdystä
sopimuksesta kokonaisuudessaan ja alkupe-
räinen sopimus jää voimaan, aiheuttaa sopi-
muksista poistuvat alueet takaisinperinnän.

Voit hakea uutta sopimusta alkavaksi 1.5.
päätukihaun yhteydessä. Ympäristökorvaus
maksetaan vaihtamisen jälkeen uuden sopi-
muksen mukaisena.

Ympäristösopimuksen siirtäminen

Voit siirtää koko ympäristösopimusalan, osan
siitä, tai koko maatilan toiselle henkilölle
sopimuksen voimassaoloaikana. Uusi (ehdot
täyttävä) sopimusalan haltija voi jatkaa koko
sopimusta tai siirrettyä alaa vastaavaa osaa
siitä sen jäljellä olevan voimassaoloajan tai

sopimus voidaan purkaa. Takaisinperintää ei
sinulle näissä tapauksissa aiheudu.

3. Haettavissa olevat (ohjelmakauden 2014–2020) ympäristösopimukset ja alkuperäiskasvien ylläpitosopimus:

- Kosteikkojen hoito
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden
ja maiseman hoito (arvokkaat perinne-
biotoopit, joilla on korkeampi hehtaa-
rikorvaus) sekä muut perinnebiotoopit
ja luonnonlaitumet)
- Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitosopi-
musta voi hakea, jos hakijan alkupe-
räiskasvilajike on hyväksytty Eviran yl-
läpitämään Suomen kansalliseen kasvi-
lajikeluettelo.

3.1 Hae uutta sopimusta

Jos täytät aktiiviviljelijän määritelmän, voit
hakea kaikkia haettavissa olevia ympäris-
tösopimuksia. Lisäksi rekisteröidyt yhdistyk-
set voivat hakea kosteikkojen hoitosopimus-
ta tai maatalousluonnon monimuotoisuuden
ja maiseman hoitosopimusta. Myös vesilain
mukaiset vesioikeudelliset yhteisöt voivat ha-
kea kosteikonhoitosopimusta.

Voit hakea ympäristösopimusta, vaikka et tee
ympäristösitoumusta.

Sopimusten kesto on 5 vuotta. Sopimuskausi
ja –vuosi alkavat 1.5. hakuvuonna. Sopimus-
kausi ja -vuosi päättyvät 30.4.

Sopimusalan tulee olla vähintään 0,3 ha.

Voit hakea ympäristösopimusta palauttamal-
la kyseessä olevan sopimushakemuksen vaa-
dittavine liitteineen ELY-keskukseen viimeis-
tään 15.6.2018.

Kosteikkojen hoitosopimus
(aktiiviviljelijä, ry:t ja yhteisöt)
Lomake 262 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- suunnitelmakartta (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- sopimukseen vaaditaan myös lohkojen ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B palauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus
(aktiiviviljelijä, ry:t ja yhteisöt)
Lomake 253 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiiviviljelijät, ry)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiiviviljelijät, ry)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiiviviljelijät, ry)
- suunnitelmakartta (aktiiviviljelijät, ry)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiiviviljelijät, ry)
- sopimukseen vaaditaan myös lohkojen ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B pa-

lauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä

Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitosisopimus

- Hakijan ei tarvitse olla aktiiviviljelijä.
- Lomake 214 + liitteeksi jäljennös Eviron ylläpitopäätöksestä.

Uusi hakija

Muista palauttaa myös alla olevat lomakkeet tarpeen mukaan, jos haet ensimmäisen ker-
ran sopimuksia etkä ole hakenut aiemmin
muita viljelijätukia:

- 101A maatilan perustietolomake. Toimita lomake maatilan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai Ely-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.
- 456 lomakkeella annat asiointioikeudet eli käyttöoikeudet sähköiseen asiointiin Vipupalvelussa ensisijaiselle viljelijälle ja oikeuden allekirjoittaa yksin kaikki viljelijätukiasiointiin liittyvät paperilomakkeet ja asiakirjat. Toimita lomake maatilan/sopimuskohteen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.
- 102 B ilmoita tällä lomakkeella kaikki hallinnassasi olevat sopimuslohkot ja niiden kasvit (sekä kaikki hallinnassasi oleva maatalousmaa) tällä lomakkeella ja toimita lomake maatilan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.
- 102 C ilmoita tällä lomakkeella uudet

peruslohkot, joilla ei ole vielä peruslohkotunnusta ja toimita lomake maatilansijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

Hoitosuunnitelman sisältö

Liitä ympäristösopimushakemukseen hoitosuunnitelma (ei koske alkuperäisrotujen kasvattamista).

Suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

1) Arvio hankkeen vaikutuksista ympäristöön tai maisemaan ja hoidon tavoitteet.

2) Suunnitellun hankkeen yleiskuvaus, jonka perusteella voidaan arvioida onko alueella sellaisia luonto- tai maisema-arvoja tai merkitystä maatalouden vesiensuojelussa.

3) Suunnitelma-alueen kartta, johon on merkittävää ne peruslohkot, joita hakemus koskee, ja

1. josta ilmenevät uusien lohkojen rajat ja sijainti peruskartalla.
2. josta käy ilmi peruslohkon muutos tai rajakorjaus, jos sopimuksen kohteena oleva lohko on jaettu, yhdistetty tai sen rajaa on korjattu sopimuksen hakuvuonna.

Kiinnitä huomiota siihen, miten määrität sopimusalueen kartalle. Jos olet määrittänyt sopimusalueen virheellisesti, se aiheuttaa valvonnassa pinta-alavirheitä. Valvonnassa voi olla vaikea todentaa lohkon rajoja, jos maastossa ei ole selkeitä rajoja nähtävissä. Voit ehkäistä pinta-alavirheitä merkitsemällä sopimusalueet pysyvällä tavalla maastoon tai mittaamalla ne GPS:llä ennen sopimuksen te-

kemistä.

4) Hoitosuunnitelma, johon sisältyy yksilöidyt perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet lohko kohtaisesti jokaiselle sopimusvuodelle ja niiden toteutusaikataulu vuosittain sekä selostus siitä, miten toimenpiteet edistävät sopimukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Ympäristösopimukseen sisällytettävien toimenpiteiden on tähdättävä sopimustyyppin tavoitteiden mukaisesti alueen monimuotoisuus- tai maisema-arvojen tai vesiensuojelun suunnitelmalliseen edistämiseen ja alueen laadun tavoitteelliseen parantamiseen. Toimenpiteet on perusteltava laadullisesti alueen ympäristönsuojelun tai luonto- tai maisema-arvojen hoidon tavoitteiden kannalta. Vain alueen laadun parantamisella perusteltujen toimenpiteiden voidaan Maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisemanhoito sopimuksessa ylittävän perustasoksi katsottavan maatalousmaan säilyttämisvaatimuksen. Esitä vuosittaiset toimenpiteet suunnitelmassa ja perustele, miten niiden odotetaan parantavan alueen luonto- tai maisema-arvoja. Luontoarvojen parantamista ovat erilaiset lajistoa ja luontotyyppejä edistävät toimenpiteet.

Aloita toimenpiteet jokaisella sopimukseen sisältyvällä loholla ensimmäisenä sopimusvuonna, ellei hyväksytyt suunnitelma muuta edellytä.

Jos haet sopimusta Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella, luonnonsuojelualueella tai muun lainsäädännön mukaan perusteella suojellulle alueelle, sinulta edellytetään, että alueella tehtävät toimenpiteet ylittävät lainsäädännön edellyttämät hoitotoimet ja että sopimukseen kuuluvista toimenpiteistä ei makseta tai ole maksettu korvausta muun lainsäädännön kautta.

Ympäristösopimus ei voi sisältää toimenpi-

teitä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta EU:n tai kansallisen tukijärjestelmän tukea tai toimenpiteitä, jotka sinun täytyy tehdä muun lainsäädännön perusteella.

5) Jäljennös hoitopäiväkirjasta tai lohko-kohtaisista muistiinpanoista aiemmalta sopimuskaudelta, jos hakemasi alue tai sen osa on kuulunut aiemmin suunnitelmaa vaativaan sopimukseen ja jonka sopimusehtona on ollut hoitopäiväkirjan pitäminen.

4. Kosteikon hoitosopimus

Kosteikot täydentävät pelloilla tehtäviä vesiensuojelutoimenpiteitä maatalouden kuormituksen vähentämisessä. Kosteikkojen merkitys vesien tilaa parantavina toimina voi olla paikallisesti merkittävä.

Toimenpide edistää viljelyalueiden luonnon ja maiseman monimuotoisuutta, kun peltoalueilta kuivatustoimenpiteiden myötä vähentyneet kosteat elinympäristöt lisääntyvät. Kosteikot ja luontaisen kaltaiset uomat monipuolistavat viljelyalueiden elinympäristöjä ja luovat maisemallista vaihtelua. Maatalousalueiden lajisto monipuolistuu, yksilömäärät kasvavat ja riista-, kala- ja raputalous hyötyvät.

Toimenpidettä voit toteuttaa esimerkiksi vesienhoitosuunnitelmissa todettujen vesistöjen valuma-alueilla, missä toimenpiteellä voit merkittävästi ja tarkoituksenmukaisesti pienentää maatalouden aiheuttamaa vesistökuormitusta ja/tai lisätä maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta sekä edistää riista-, kala- ja raputaloutta.

Kosteikot ovat osin pysyvästi ja tulva-alueet mahdollisesti vain osan vuotta veden peittämiä alueita, jotka toimivat kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjinä, eliöstön, muun muassa lintujen pesimä- ja ruokailuympäristöinä

sekä viljelymaiseman monipuolistajina. Luonnonmukaisiksi muutetut uomat voi kunnostaa luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Sopimusalueeseen kuuluvat kosteikkojen, tulva-alueiden ja kunnostettujen uomien lisäksi niiden hoidon kannalta tarpeelliset suoja-alueet.

Sopimukseen hyväksyttävät kohteet

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea kosteikon, tulva-alueen tai luonnonmukaistetun uoman alle jääneestä ja hoitotoimien kohteena olevasta maa-alasta sekä hoidon kannalta riittävistä reuna-alueista. Voit ilmoittaa ja hoitaa reuna-alueet niiden leveyden perusteella joko ympäristösitoumukseen kuuluvina suojakaistoina tai suojavyöhykkeinä tai sopimusalueeseen sisältyvänä alana. Yhdellä hakemuksella voit hakea monenlaisia kosteikoktyyppejä tai kosteikkoja.

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea myös kohteesta:

1. joka on perustettu ei-tuotannollisten investointien tuella/korvauksella.
2. jota on koskenut edellisen ohjelmakausien mukainen sopimus kosteikosta tai laskeutusaltaasta tai erityistukisopimus monivaikutteisen kosteikon hoidosta.
3. joka on pieni kosteikko tai tulvapelto, jonka osalta on ollut voimassa edellisen ohjelmakausien mukainen erityistukisopimus luonnon monimuotoisuuden ja maiseman edistämisestä.
4. joka on perustettu muulla rahoituksella ja joka täyttää ei-tuotannollisten investointien korvauksen mukaisen korvauskelpoisen kosteikkokohteen ehdot.

Et voi hakea kosteikon hoitosopimusta:

- vesiensuojelu- tai monimuotoisuusarvoja vailla olevien kastelualtaiden hoi-

dosta

- alueen sellaisesta hoidosta, jossa tavoitteenasi on alueen muuttaminen järveksi tai lammeksi
- kohteista, joissa valumavesien aiheuttaman kuormituksen voidaan katsoa olevan peräisin pääasiassa muualta kuin maataloudesta.

Sopimushakemuksen hyväksyminen perustuu ELY-keskuksissa tehtävään tarveharkintaan. Hakemuksessa esitetyn kohteen ja sen hoitosuunnitelman tarkoituksenmukaisuutta arvioidaessa ELY-keskuksissa otetaan huomioon kohteen hoidon odotettavissa oleva vaikuttavuus maatalouden vesiensuojelu- ja/tai monimuotoisuustavoitteisiin, hoidon kustannustehokkuus sekä edellä esitetyt rajaukset. Ympäristösopimuksen hyväksymisen jälkeen sopimusala ei enää ole maatalouskäytössä olevaa maata.

Sopimusalan hoidolla edistetään maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentämistä tai parannat luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta. Voit pitää kosteikkoa myös kasteluveden varastona, luonnonravintolamikkona kalankasvatuksessa, ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä. Toteuta hoitotoimenpiteet hyväksytyyn suunnitelman ja tavoitteiden mukaisesti.

Kosteikkojen vuotuisia hoitotoimenpiteitä ovat muun muassa:

- lietteen poisto tarvittaessa
- mahdollisten kemiallisten saostusainesten poisto ja lisäys
- patojen ja uomien hoitotoimet (patojen ja pengerrakenteiden tarkastukset ja kunnossapidot)
- kosteikon tai uoman reuna-alueiden

kasvillisuuden niitto ja kasvijätteen poiskorjuu. Niittojätteen voit käyttää hyödyksi

- veden pinnan korkeuden seuraaminen.

Huolehdi luonnonmukaistettujen uomien hoidossa:

- veden virtaamaa hidastavista rakenteista, kuten pohjapadoista ja eroosiosuojauksista
- uoman reuna-alueiden kasvillisuuden säilymisestä
- tulvatasanteiden avoimuudesta.

Poista tarvittaessa tulva-alueilta kasvillisuutta tai sille laskeutunutta maa-ainesta.

Sopimusalueen laidunnus on sallittua, jos se ei haittaa luonnon monimuotoisuutta tai vesiensuojelua, eikä aiheuta eroosiota.

Kirjaa hoitotoimet hoitopäiväkirjaan tai lohkokirjanpitoon vuosittain kaikkien toimenpiteiden osalta.

Hoitosuunnitelmaan ei hakemuksen käsittelyn yhteydessä voida hyväksyä toimenpiteitä, joiden voidaan arvioida aiheuttavan haittoja toimenpidealueen ulkopuolella, kuten viljeltävien peltojen kuivatustilanteen heikkenemistä tai Natura 2000 -alueille, luontodirektiivin liitteissä 2, 4 ja 5 listatuille lajeille, lintudirektiivin liitteessä 1 listatuille lajeille, uhanalaisille lajeille tai luontotyypeille.

5. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistävä lohko kohtainen ympäristösopimus. Toimenpiteen tavoitteena on ylläpitää ja edistää luonnon monimuotoisuutta sekä maisemanhoitoa maatalousympäristöissä. Toimenpide luo edellytykset maata-

lousalueiden hoitoa vaativien elinympäristöjen, niille ominaisen monipuolisen lajiston sekä maatalousalueiden maisema-arvojen suunnitelmalliselle edistämiseksi. Tavoitteena on saada hoidon piiriin mahdollisimman suuri osa arvokkaaksi luokitelluista perinnebiotoopeista, lisätä hoidettujen perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten kokonaisalaa, ylläpitää ja parantaa hoidon laatua sekä uhanalaisten lajien säilymistä. Lisäksi toimenpiteellä voi myös edistää peltojen reuna-alueiden maisema- ja monimuotoisuusarvoja.

Sopimukseen hyväksyttävät alueet

Voit toteuttaa toimenpidettä

- perinnebiotoopeilla,
- luonnonlaitumilla,
- luontoarvoiltaan monimuotoisilla tai maisemaltaan merkittävillä peltojen reuna-alueilla,
- pellon ja tien tai pellon ja vesistön välisillä reuna-alueilla,
- peltoalueiden metsäsaarekkeilla,
- maatalousympäristön uhanalaisten lajien edistämiseksi,
- maatalousympäristön muinaismuistokohteilla sekä
- pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvän maaseudun kulttuuriperinnön hoidossa.

Hoitosuunnitelmasi tulee edistää alueen luonto- tai maisema-arvoja ja olla tarkoituksenmukainen luonnonvarojen kestävä käytön ja ympäristön tilan kannalta.

Perinnebiotoopilla tarkoitetaan ketoa, niittyä, rantaniittyä, lehdesniittyä, hakamaata, metsälaidunta tai nummea, jossa on nähtävissä selviä merkkejä aiemmasta laidunnuksesta tai alueen käytöstä karjan rehuntuotan-

toon.

Rantaniityllä, joka otetaan laidunkäyttöön, tulee olla jäljellä rantaniityille ominaisten lajien esiintymiä ja alueella on oltava edellytykset palautua rantaniityksi.

Metsälaidun on perinnebiotooppi, jos

- puusto koostuu eri ikäisistä lehti- tai havupuista ja laho- ja kolopuita on enemmän kuin talousmetsässä yleensä;
- metsälaitumella on valoisia aukkokoh- tia, joissa kasvaa niittykasveja;
- metsälaitumella esiintyy ruohoja ja hei- niä enemmän kuin vastaavalla metsä- tyypillä yleensä. tämä perusteluihin

Metsälaitumia ovat edellä mainittujen kohteiden lisäksi vanhat kaskikoivikot, jolle on tyy- pillistä koivuvaltaisuus ja kaskeamiseen liitty- vät kiviröykkiöt sekä laidunkäytöstä poistu- neet metsät, joilla on ollut pitkään jatkunut laidunhistoria ja jotka ovat kunnostettavissa edellytykset täyttäväksi metsälaitumeksi.

Luonnonlaitumella tarkoitetaan pellon ul- kopuolista laidunta, jota käytetään karjan rehuntuottoon ja jota ei nykytilassaan voi- da luokitella perinnebiotoopiksi tai kunnos- tettavaksi perinnebiotoopiksi. Luonnonlaitu- mesta voit hakea maatalousluonnon ja mai- seman hoitoa koskeva sopimusta, jos sillä on muusta ympäristöstä erottuvia luonto- tai maisema-arvoja, joita voidaan edistää laidun- nuksella. Luonnonlaitumen tulee sijaita maa- talousympäristöön kuuluvassa maisemakoko- naisuudessa. Luonnonlaitumiksi luetaan nyt myös reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet, joiden luonto- ja maisema-arvoja hoidetaan laiduntamalla tai raivaamalla ja niittämällä.

Reunavyöhykkeiden on sijaittava maata- lousympäristössä pellon ja metsän, pellon ja tien tai pellon ja vesistön välisellä, pellon ul-

kopuolisella alueella. Reunavyöhyke voi olla keskimäärin enintään 20 metriä leveä, mutta maisemallisesta syystä pellon ja vesistön tai pellon ja tien välinen raivaamalla hoidettava alue voi olla keskimäärin enintään 40 metriä leveä. Peltoalueilla sijaitsevien raivaamalla tai niittämällä hoidettavien metsäsaarekkeiden enimmäiskoko voi olla enintään yksi hehtaari. Jos reunavyöhyke hoidetaan laiduntamalla eli kyseessä on luonnonlaidun, ala voi olla leveämpi kuin 20 tai 40 m. Luonnonlaidunalueeseen ei voi liittää sellaisia alueita, joiden luonto- tai maisema-arvoja laidunnus ei edistä.

Alueet, joita et voi hakea sopimukseen ovat mm. viljeltyt pihanurmikot tai puutarha- ja puistokäytössä olevat alueet tai laajat yhtenäiset avokalliot. Suunnitelmaan et voi laittaa toimenpiteiksi myöskään latojen säilyttämistä, ylläpitämistä tai kunnostamista. Sopimusta ei voida tehdä kohteista, joilla ei ole selviä edellytyksiä maatalousympäristön lajiston tai maiseman tulokselliseen edistämiseen hoitotoimenpiteillä, eikä kohteista, jotka ovat ensisijaisesti metsätalouskäytössä. Kohteista löydät tarkemman listan sopimusehdoista osoitteesta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Ympäristösopimusten sopimusehdot⁴².

Sopimusalan hoito

Hoida ja kunnosta sopimusalue erillisen hyväksytyt suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan hyväksytyt hoitotoimenpiteiden tulee edistää toimenpiteen tavoitteita ja olla riittäviä laadukkaan hoidon varmistamiseksi. Hoitotoimenpiteillä säilytät tai edistät sopimusalueen tavanomaisesta poikkeavia luonto- tai maisema-arvoja hoitamalla kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen sekä viljelymaiseman kannalta tärkeitä

alueita tai kohteita. Toteuttamiesi toimenpiteiden on perustuttava paikallisen luonnon edellytyksiin ja toteutuksessa sinun on kiinnitettävä huomiota alueellisiin erityispiirteisiin, maisemaan ja kulttuuriperinteeseen.

Suunnittele ja toteuta perinnebiotoopiksi luokitellun alueen ja uhanalaisen lajin esiintymän hoitotoimenpiteet siten, että ne ovat ensisijaisesti eduksi alueen maatalousluonnon monimuotoisuudelle. Muunlaisilla kohteilla voit pitää maiseman hoitoa ensisijaisena tavoitteena. Voit sisällyttää sopimukseen viljelyhistoriaan kuuluvien rakennelmien, muinaismuistojen sekä niiden lähiympäristöjen hoitoa. Perinteisiä karjatalouteen liittyviä rakenteita ja rakennelmia ovat esimerkiksi kiviaidat, kivisaarekkeet, riukuaidat, portit, veräjät, erilaiset heinän kuivatustelineet, suovat ja pielekset, karjasillat ja suoniittyjen patorakenteet. Kunnostaessasi rakennelmia säilytä paikalliset tyyppiratkaisut ja käytä mahdollisuuksien mukaan alkuperäisiä materiaaleja ja työtapoja.

Jos alueella on tiedossa oleva luonnonsuojelussa tarkoitettun uhanalaisen kasvi- tai eläinlajin tai luontodirektiivin liitteen IV a mukaisen tiukasti suojellun eläinlajin esiintymispaikka tai sopimusalue sijaitsee Natura 2000-alueella, sopimusalueelle suunniteltujen hoitotoimenpiteiden pitää soveltua suojelun perusteena oleville lajeille.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten hoitotoimet

Hoitotoimia voivat olla muun muassa laidunnus, niitto, puiden ja pensaiden raivaus sekä lehtipuiden lehdestys.

Kiinnitä huomiota siihen, että kohteella on sopiva laidunnuspaine. Sopiva laidunnuspaine eli laidunnuskauden aikainen eläinmäärä

⁴²<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Ympäristösopimukset.aspx>

tiettyä pinta-alaa kohden on varmistettava tapauskohtaisesti. Voit antaa eläimille kivennäisiä ja vitamiineja, jos ne sisältävät vähän fosforia ja eikä niiden käytöstä aiheudu alueen rehevöitymistä. Jos kohde on altis rehevöitymiselle, voidaan sopimuksenteon yhteydessä määrätä lisätoimia esimerkiksi kivennäisten ja vitamiinien sijoituspaikat tai ruokintapisteen kattaminen.

Toteuta laidunnus siten, ettei se aiheuta alueen kasvillisuuden haitallista rehevöitymistä tai maaperän eroosiota. Erotta laidunnettava perinnebiotooppi tai perinnebiotoopiksi kunnostettava alue aidalla muista laidunnurmista. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia perinnebiotoopin laidunnuksen vanhojen niukkaravinteisten nurmien, kuten luonnonhoitopeltonurmien tai suojavyöhykkeiden yhteydessä, jos sopimusalue ei ole rehevöitymiselle altis. Sovita perinnebiotoopeilla ja luonnonlaitumilla eläinten lukumäärää tiettyä laidunalaan kohti niin, että eläimet pääsääntöisesti elävät laitumen tuoton varassa ilman lisärehua tai järjestä laidunkierto niin, että laitumen ollessa loppuun syöty eläimet siirretään toiselle laitumelle. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia vasikoiden ruokkimisen 1.8. alkaen. Älä käytä perinnebiotooppeja pelkästään yölaitumina.

Lisäksi voit toteuttaa muita erityisiä hoitokeinoja, kuten kulotusta. Sinun tulee korjata niitetty kasvillisuus pois, ellei hyväksytty suunnitelma perustellusti muuta edellytä.

Jos sopimusalueesi koostuu reunavyöhykkeistä tai metsäsaarekkeista, niitä tai raivaa ne vähintään joka toinen vuosi. Hoitotoimenpiteisiin voi kuulua myös vieraslajikasvillisuuden poisto.

6. Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto-sopimus

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2018.

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta edistävä lohko-kohtainen ympäristösopimus. Sen avulla edistetään kurkien, hanhien ja joutsenten ravinnonhankinnan ja peltoviljelyn yhteensovittamista merkittävillä säännöllisillä kerääntymisalueilla, kuten ruokailu-, muutto- ja levähdysalueilla. Tavoitteena on ohjata lintujen esiintymistä kerääntymisalueiden peltoaukeilla tarjoamalla houkutuskasvustoja ja ruokintaa. Toimenpiteellä pyrit vähentämään massaesiintymien aiheuttamia satovahinkoja ja varmistamaan linnuille soveltuvien kasvu- tojen tarjonta tärkeillä kerääntymisalueilla.

Lintujen ruokailu-, levähdys- ja muuttoalueille tehtävän sopimuksen tulee sisältää edistettävälle lintulajeille soveltuvan, siemensatoa tuottavan kasvuston viljelyä sekä alueen houkuttelevuuden lisäämiseksi lintujen ruokintaa.

Sopimusalueen perustaminen

Perusta sopimusalueen keskiosiin tai muuhun lintujen laskeutumista edesauttavaan kohtaan nurmialue tai nurmikaistoja, sen ympärille ohrakasvusto ja uloimmaksi kaurakasvusto, joka on vähemmän lintujen suosiossa. Perusta kasvusto ja toteuta ruokinta siten, että se houkuttelee lintuja sopimusalueelle läheisten viljelmien sijaan. Perusta kasvusto sadontuotantotarkoituksessa tavanomaisella riittävällä siemenmäärällä. Lannoita ja hoida kasvustoa siten, että sillä on edellytykset sadon tuottamiseen. Jos peruslohko rajoittuu vesistöön, jätä lohkon vesistön puoleiselle reunalle keskimäärin vähintään kolme metriä leveä suojakaista. Suojakaistan on oltava monivuotisen nurmi-, heinä- tai niitty-

kasvillisuuden peittämä.

Huomioi, että sopimusalueen lannoituksessa on noudatettava ympäristösitoumuksen lannoitteiden käytön vähimmäisvaatimusten lannoiterajoituksia. Kiinnitä erityistä huomiota hukkakauran tai muiden vastaavien vaikeiden, lintujen mukana leviävien rikkakasvien torjuntaan.

Perusta kasvusto viimeistään 30.6 monivuotisella tai yksivuotisella nurmisiemenseoksella ja viljalla. Ota nurmikaistojen sijoittamisessa huomioon viereiset lohkot. Tuotantokäytössä olevien lohkojen viereen ei kannata perustaa nurmikaistaa. Perusta yksivuotinen siementä tuottava kasvusto vuosittain. Voit perustaa nurmikasvuston jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä. Myös aiemmin perustetut nurmi-alueet sekä monilajisiksi kehittyneet nurmet hyväksytään. Alueen olisi hyvä rajautua vesistöön tai valtaojaan, jotta linnut pääsevät juomaan.

Sopimusalueen hoito

Korjaa tai niitä perustettu kasvusto syksyllä lintujen ruokailun helpottamiseksi. Niitä nurmikasvusto joka vuosi viimeistään 30.8. Ota huomioon niiton ajankohdassa ja toteutuksessa luonnonvaraisten lajien elinolot, niin ettei lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia vaaranneta. Niittojätteen saat korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Voit korjata nurmelta sadon tavanomaisena sadonkorjuu-aikana. Pui ohrakasvusto ennen muuta kasvustoa ja johda osa viljasta maahan. Ohran puinti on suositeltavaa tehdä ennen ympäröivien lohkojen puintia. Lohkon reunan, jolla kasvaa kauraa voit puida normaaliin puintiaikaan.

Vesistöön rajoittuvaa suojakaistaa et saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Voit hävittää ja uusia kasvuston

poikkeuksellisen vaikeissa rikkakasvitapauksissa.

Merkitse tehdyt toimenpiteet lohkokohtaisesti muistiinpanoihin.

7. Alkuperäisrotujen kasvattamis sopimus

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2018. Voit kuitenkin hakea vuoden 2016 sopimukseen eläinmäärän lisäystä.

Sopimukseen hyväksyttävät eläimet

Voit hakea sopimusta itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarjalle, suomenlampaille, ahvenanmaanlampaille ja kainuunharmaaslampaille, suomenvuohille, suomenhevosille ja maatiaiskanoille. Sitoudut koko sopimuskauden ajan kasvattamaan maatilallasi sopimuksessa mainitun alkuperäisrotueläinmäärän ja lisäämään kyseistä rotua.

Sopimuseläinten on oltava tunnistettuja ja kuuluttava luotettavaan rekisteröintijärjestelmään josta ilmenee eläinten polveutumisen. Eläinten on oltava puhdasrotuisia. Voit hakea sopimusta sekä uros- että naaraspuolisista eläimistä. Kanojen ja kukkojen on oltava vähintään puolen vuoden ikäisiä ja nautojen, lampaiden ja vuohien vähintään vuoden ikäisiä sopimuskauden alussa. Suomenhevosten tulee olla sopimuskauden alussa suomenhevosen rekisteriin merkitty siitostamma, joka on varsonut, astutettu tai keinosiemennetty edellisenä vuonna tai kantakirjattu ori. Voit hakea sopimusta, jos sinulla on:

- lampaita ja vuohia vähintään 5 yli 1v. eläintä (0.9 eläinyksikköä)
- Nautoja vähintään 1 eläin yli 2v. tai vähintään 2 eläintä 1-2 v. (1.0 eläinyksikkö)
- Hevosia vähintään 2 eläintä (2.0 eläin-

yksikköä)

- Maatiaisanoja tai -kukkoja vähintään 20 yli ½ v. eläintä

Eri alkuperäiseläinroduista tehdään erilliset sopimukset, kuitenkin kaikki lammasrodut ja kaikki nautarodut voidaan merkitä samoille sopimuksille.

Sopimus voidaan tehdä hakijan tai hänen perheenjäsenensä omistamista tai hallinnassa olevista eläimistä. Sopimukseen haettujen eläinten tulee olla hakijan tai hänen perheenjäsenensä hallinnassa koko sopimuskauden ajan.

Jos sopimuseläin kuolee, poistetaan tai se ei pysty tuottamaan jälkeläisiä, joudut korvaamaan sen toisella ympäristösopimuksen ehdot täyttävällä samanrotuisella eläimellä. Tiedot korvatuista ja poistetuista eläimistä sekä korvaavan eläimen todistus polveutumisesta on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään 15 työpäivän kuluttua siitä, kun korvaava eläin on tullut maatilalle. Mikäli tietoja korvaamisesta ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla korvauksen menetystä.

Sopimuksen eläinmäärää voit lisätä sopimuskauden aikana 2. ja 3. sopimusvuotena (valtion määrärahojen puitteissa). Eläinmäärän lisäämistä haetaan viimeistään 15.6. ELY-keskuksesta. Jos lisäät sopimuseläimiä tämän jälkeen, hae uusista eläimistä uutta sopimusta.

Käytä sopimuseläimiä sopimuskauden aikana vuosittain siitokseen. Hevosten, nautojen ja vuohien on tuotettava jälkeläisiä vähintään kahdesti sopimuskauden aikana, lampaiden on tuotettava jälkeläisiä vähintään kolme kertaa sopimuskauden aikana. Kanojen on tuotettava jälkeläisiä vuosittain sopimuskauden

aikana.

Viimeistään kuukauden kuluessa sopimuskauden päättymisestä sinun tulee lähettää ELY-keskukseen lomakkeella 254 selvitys siitä, miten sopimuseläintä on käytetty sopimuskaudella kyseisen rodun lisäämiseen. Mikäli selvitystä ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla tuen menetystä.

8. Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpito (geenipankkisäilytyksen toimenpide)

Tavoitteena on edistää kestävien ja Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden suojelua ja suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämistä,

Korvaukseen ovat oikeutettuja vain sellaiset lajikkeet, jotka on hyväksytty Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa alkuperäiskasvilajikkeena. Luetteloa ylläpitää ja päivittää Evira.

Korvausta maksetaan nurmi- ja rehukasvien, viljakasvien, juurikkaiden, siemenperunoiden, öljy- ja kuitukasvien sekä vihannesten maatiaislajikkeiden ja uhanalaisten vanhojen kauppalajikkeiden ja niiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta aiheutuneista kustannuksista. Maksettava korvaus on 400 €/lajike/vuosi.

Sopimuskasvia on ylläpidettävä Eviran ylläpito päätöksen edellytysten mukaisesti koko 5-vuotisen sopimuskauden ajan. Lisäksi sinun on varastoitava ja säilytettävä vähintään kahden vuoden siementarvetta vastaava määrä alkuperäiskasvin kylvökelpoista siementä maatilalla.

Evira valvoo lajikkeiden ylläpitoa sopimuksen tehneen viljelijän kirjanpidon perusteella.

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Et voi hakea korvausta vuonna 2018!

Ei-tuotannollisen investoinnin hakeminen

Voit hakea ei-tuotannollisen investoinnin korvausta kosteikkojen perustamiseen (hakijana aktiivilijelijä, rekisteröity yhdistys, vesioikeudellinen yhdistys) sekä perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen ja aitaamiseen (hakijana aktiivilijelijä tai rekisteröity yhdistys).

Hae ei-tuotannollisten investointien korvausta ELY-keskuksesta viimeistään 15.6.

Hae ei-tuotannollisten investointien korvausta kosteikkojen perustamiseen lomakkeella 195⁴³ ja perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen ja aitaamiseen lomakkeella 196⁴⁴.

Hakemukseen sisällytettävät liitteet:

- Suunnitelma, josta käy ilmi kohteella toteutettavat toimenpiteet alueen kuvaus ja tavoitteet. Suunnitelmaan pitää sisällyttää kustannuslaskelma, jonka perusteella ELY-keskus laskee kohteelle myönnettävän korvauksen. (viljelijät, ry, yhteisö).
- Vuokrasopimukset (viljelijät, ry, yhteisö). Alueen on oltava korvauksenhakijan hallinnassa. koko investoinnin toteuttamisen ajan sekä sen jälkeen tehtävän ympäristösopimuksen ajan.
- Selvitys nimenkirjoitusoikeudesta (ry tai yhteisö). Yhteyshenkilöllä (allekir-

joittaneella) on oltava nimenkirjoitusoikeus.

- Kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö), missä korvauksen hakemisesta on päätetty.

Kosteikkoinvestoinnit

Toimenpidettä toteutetaan perustamalla hoidettavia kosteikkoja, pienten kosteikkojen ketjuja, kosteikkomaisia tulva-alueita ja -tasanteita niiden luontaisille paikoille, herkästi tulviville pelloille ja pengerrytyille kuivatusalueille sekä kunnostamalla uomia luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Alueeseen kuuluvat hoidon kannalta riittävät suoja-alueet.

Kosteikot ja tulva-alueet voit perustaa ensisijaisesti patoamalla luontaisesti sopiviin paikkoihin pellolle, pellon reuna-alueelle tai metsä- tai joutomaalle. Poista runsaasti fosforia sisältävä pellon pintamaa ainakin pysyvästi veden peittämäksi jäävältä alueelta. Soveltuvia kohteita ovat mm. luontaiset notkot ja painanteet, herkästi tulvivat tulvaniityt tai -pellot sekä pengerrytyt kuivatusalueet. Sinun on voitava tyhjentää vesiensuojelua edistävissä kosteikossa kiintoainesta laskeuttava vesialue sinne kertyneestä lietteestä. Voit myös saostaa fosforia erilaisilla kemiallisilla aineilla. Kosteikon rannat ja uoma voit suojata eroosiolta ja sortumilta nurmettamalla, kiveämällä tai istutuksin. Kosteikko voi toimia vesiensuojelun ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen lisäksi kasteluvien varastona, luonnonravintoon perustuva-

⁴³<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/lomakkeet.aspx>

⁴⁴<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/lomakkeet.aspx>

na kalan- tai ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä.

Uomien luonnontilaa parantavissa luonnontilamukaisen vesirakentamisen hankkeissa voit palauttaa tulva-alueita, perustaa useita pieniä kosteikkoja ja tulvatasanteita sekä rakentaa veden virtaamaa hidastavia pohjakynnyksiä tai putkipatoja. Lisäksi voit tehdä uomien eroosiosuojauksia, istuttaa kasvillisuutta, lisätä puron mutkaisuutta ja parantaa uomien laatua lintujen, kalojen ja rapujen elinympäristöinä.

Investoinnillasi on oltava edellytykset edistää maatalouden vesistökuormituksen vähentämistä ja/tai lisätä luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta.

Rahoitusta ei voida myöntää kohteelle, jos:

- pääasiallisena tarkoituksena on käsitellä muualta kuin peltoalueelta (mm. metsistä, turve- tai joutomailta tai rakennetuilta alueilta) tulevaa vesistökuormitusta
- tavoitteesi on kastelualtaiden rakentaminen tai investointi
- tavoitteesi on järven tai lammen muodostuminen
- olet aloittanut kohteen perustamisen ennen investoinnin tukipäätöstä tai investointisi kustannuksia tuetaan muulla rahoituksella.

Toteuta investointi kahden vuoden kuluessa siitä, kun päätös tuen myöntämisestä on tehty.

Kosteikkohankkeen pinta-ala

Perustettavan kosteikon pinta-alan, tulva-alueet mukaan lukien, on oltava vähintään

0,5 prosenttia yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta. Yläpuoliselle valuma-alueelle samaan aikaan perustettavat, aiemmin perustetut tai siellä jo olevat luontaiset kosteikat voidaan laskea mukaan edellä mainittuun 0,5 prosentin vähimmäisalaan. Kosteikon kokonaisalaan lasketaan vesi- ja tulva-alueiden lisäksi penkereet ja hoidon kannalta tarpeellinen reuna-alue.

Kosteikkohankkeesi pinta-ala voi olla vähimmäispinta-alaa pienempi, jos kyseessä on:

- paikallinen voimakas maatalouden kuormitus
- suojavyöhykeyleissuunnitelmaan sisältyvä kohde
- luonnon monimuotoisuus- tai kosteikkoleissuunnitelmaan sisältyvä kohde
- kohde, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus arvioi edistävän tehokkaasti maatalouden vesiensuojelua tai monimuotoisuutta
- uoman luonnontilan parantaminen.

Monimuotoisuutta edistävän kosteikon pinta-ala voi olla tarkoitettua pinta-alaa pienempi, jos kosteikon perustamisella monipuolistat merkittävästi maatalousympäristöjä alueella, jolla ei ole kosteita elinympäristöjä.

Edistät kosteikkoon liittyvien, pelloksi jätettävien reuna-alueiden ja tulva-alueiden vesiensuojelua ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeitä ja monivuotisia ympäristönurmia koskevilla toimenpiteillä. Hankkeen toteutusalaan rajautuvat suojavyöhykkeet ja monivuotiset ympäristönurmet -toimenpiteen alat voidaan ottaa huomioon kosteikon vähimmäisalaa tarkasteltaessa.

Korvattavat kustannukset ja tulonmenetykset

Ei-tuotannollisen investoinnin toteuttamises-

ta aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos olet perustellut toteuttamistoimenpiteen hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Hankkeen kokonaiskustannuksiin voit sisällyttää kohtuulliset suunnittelukustannukset. Jos saat alueen käytöstä taloudellista hyötyä sadonkorjuun tai muun hyötykäytön kautta, lukuun ottamatta metsätaloudesta saatavaa hyötyä, ota tämä hyöty huomioon vähentävänä tekijänä kustannuslaskelmassasi.

Voit saada korvausta hankkeen kustannuksista, jos ne ovat itse maksamiasi, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia. Korvattava kustannus on lopullinen, jos et ole saanut etkä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Talkootyö, josta ei ole maksettu rahallista korvausta, on hyväksyttävä kustannus.

Jos poikkeat säädettyistä maksimikustannuksista (VNa 238/2015 Ei-tuotannollisten investointien korvauksesta, Liite 1), esitä korvauksen maksamiseksi selvitys siitä, että kustannus perustuu toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon. Tällaisen toimenpiteen tulee olla myös toteutettu kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla ottaen huomioon työn laatu ja asianmukaisuus toimenpiteen tavoitteiden näkökulmasta. ELY-keskus hyväksyy maksimikustannuksista poikkeamisen tapauskohtaisesti.

Kosteikkohankkeen hyväksyttävät kustannukset

Sinulle voidaan myöntää korvausta kosteikon perustamisesta edellä tarkoitettujen kustannusten lisäksi tarpeellisista kohtuullisista kustannuksista, jotka aiheutuvat:

- pintamaan ja kasvillisuuden poistosta kosteikkoalueella
- poistetun maa-aineksen loppusijoittamisesta

misesta

- patojen, pohjakynnysten, penkereiden ja muiden välttämättömien rakenteiden rakentamisesta
- kosteikon pohjan, luiskien ja reuna-alueiden muotoilusta
- kosteikon reuna-alueiden ja tulvatasanteiden kylvämisestä sekä kasvillisuuden istuttamisesta.

Korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka johtuvat:

- hankkeen kohteena olevan alueen vuokraamisesta
- arvonlisäverosta, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi
- kustannuksista, jotka ovat syntyneet ennen hankkeen aloittamista, lukuun ottamatta hankkeeseen liittyviä suunnittelukustannuksia
- koneiden tai laitteiden hankinnasta
- hakijan suorittaman kuljetuksen kustannuksista
- investoinnin toteuttamiseen vaadittavan viranomaisen luvan myöntämisestä.

Niistä toimenpiteistä, joista jo maksetaan muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea, ei voida myöntää ei-tuotannollisten investointien korvausta.

Pidä tehtävistä toimista hoitopäiväkirjaa. Investointia koskee viiden vuoden pysyvyyden säilyttäminen. Investoinnin on oltava tukipäätöksen mukaisessa toiminnassa viiden vuoden ajan investointipäätöksestä. Kohdetta ei saa tänä aikana pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun ennen kuin viisi vuotta on kulunut. ELY-keskuksella on velvollisuus seurata tuettujen investointien pysy-

vyyttä eri tavoin. Kun olet toteuttanut investoinnin, sinulla on velvollisuus tehdä kohteen hoidosta viisivuotinen ympäristösopimus.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaus ja aitaaminen

Toimenpiteessä **kunnostat kunnostuskelpoisia perinnebiotooppeja ja luonnonlaitumia**. Alueilla on monipuolisen kasvillisuuden ja eläimistön elinympäristöjä, pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvää maaseudun kulttuuriperintöä tai maisemallisia arvoja. Investointia tarvitaan kohteilla, joilla ylläpitävän hoidon onnistuminen edellyttää kunnostustoimenpiteitä ennen hoidon aloittamista.

Toimenpiteellä varmistetaan myös maatalousluonnon monimuotoisuuden hoito -ympäristösopimuksen tehneiden sopimusalueiden ylläpito. Toimenpide mahdollistaa sopimuskauden aikana petoaidan rakentamisen laiduntamalla hoidettaviin kohteisiin, joilla kohteen hoidon tavoitteiden toteuttaminen ei muuten ole mahdollista ja vaihtoehtona on sopimuksesta luopuminen.

Investointikorvauksen saamisen edellytyksenä on, että teet investoinnin toteuttamisen jälkeen kohteen hoidosta viisivuotisen erityistukisopimuksen maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidosta. Investointikorvausta alkuraivaukseen ja aitaamiseen voidaan myöntää kerran ennen maatalousluonnon monimuotoisuuden hoito -sopimuksen tekemistä kohteelle.

Korvauksen myöntäminen perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta

Kunnostettavilla kohteilla on oltava monipuolisen kasvillisuuden ja eläimistön elinympäristöjä, pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvää maaseudun kulttuuriperintöä tai maisemallisia arvoja. Kunnostuksen jälkeen aluet-

ta on voitava laiduntaa. Korvausta ei myönnetä peltomaalla olevien kohteiden kunnostamisesta.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten kunnostustoimenpiteet

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen voi kuulua:

- pensaikon ja puuston raivaus
- raivausjätteen ja laidunnusta haittaavan vieraslajikasvillisuuden poistaminen
- karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden säilyttäminen ja kunnostaminen
- alueen aitaaminen.

Kunnostettavaa aluetta ei saa muokata, lannoittaa tai käsitellä torjunta-aineilla. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti hyväksyä vieraslajien kemiallisen torjunnan rajoitetusti pistetorjuntana. Voit erottaa laidunnettavan perinnebiotoopin aidalla muista laidunnurmista. Et saa ojittaa tai metsittää aluetta. Pidä toimenpiteistä hoitopäiväkirjaa tai tee vastaavat merkinnät lohkomuistiinpanoihin, joihin sinun tulee merkitä myös työtunnit. Investointia koskee viiden vuoden pysyvyyden säilyttäminen. Investoinnin on oltava tukipäätöksen mukaisessa toiminnassa viiden vuoden ajan investointipäätöksestä. Kohdetta ei saa tänä aikana pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun ennen kuin viisi vuotta on kulunut. ELY-keskuksella on velvollisuus seurata tuettujen investointien pysyvyyttä eri tavoin.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta aiheutuvat kustannukset

Ei-tuotannollisen investoinnin toteuttamisesta aiheutuva kustannus voidaan korvata,

jos perustelet toteuttamistoimenpiteen hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Investoinnin tulee tähdätä laidunnuksen mahdollistamiseen. Hankkeen kokonaiskustannuksiin voit sisällyttää kohtuulliset suunnittelukustannukset. Jos saat alueen käytöstä taloudellista hyötyä sadonkorjuun tai muun hyötykäytön kautta, lukuun ottamatta metsätaloudesta saatavaa hyötyä, ota tämä hyöty huomioon vähentävänä tekijänä kustannuslaskelmassa.

Korvattavien kustannusten tulee olla korvauksen hakijan maksamia, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia. Korvattava kustannus on lopullinen, jos et ole saanut etkä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat tukikelpoisia.

Jos poikkeat säädetyistä maksimikustannuksista, sinun on esitettävä selvitys siitä, että kustannus perustuu toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon. Toimenpiteen tulee olla myös toteutettu korvauksen myöntämistä koskevassa päätöksessä edellytetyin tavoin kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla ottaen huomioon työn laatu ja asianmukaisuus toimenpiteen tavoitteiden näkökulmasta. ELY-keskus hyväksyy maksimikustannuksista poikkeamisen.

Ei-tuotannollisen investointiin liitetävän suunnitelman sisältö

Korvausta voidaan myöntää sellaisesta kosteikkohankkeesta ja perinnebiotooppien sekä luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta, josta olet laatinut suunnitelman.

Suunnitelmaan on sisällyttävä:

1. hankkeen yleiskuvaus sisältäen kuvauksen alueen luontoarvoista/ympäristö-

ongelmista ja investoinnin tavoitteet niiden osalta

2. hankkeen pinta-ala
3. hankkeen yksilöity toteutustapa ja -aika
4. hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot, toteutus- ja rahoitusvastuut ja mahdolliset sopimusjärjestelyt
5. hankkeen kustannusarvio kustannuserittelyineen ja rahoitussuunnitelma
6. hankkeen sijaintikartta
7. hanke-alueen kartta
8. selvitys alueen omistussuhteista ja maanomistajien luvat sekä muut mahdolliset hankkeen edellyttämät luvat
9. hankkeen toteuttamista varten vaadittavat viranomaisluvut
10. yleispiirteinen selvitys perustamisen jälkeisistä hoitotoimenpiteistä.

Kosteikon perustamista koskevaan suunnitelmaan tulee lisäksi sisältyä selvitys:

1. peltojen osuudesta valuma-alueesta
2. kosteikon pinta-alan suhteesta yläpuolisen valuma-alueen pinta-alaan
3. kosteikon perustamistoimenpiteistä
4. kosteikkoalueen vesien johtamisesta ja patoamisesta
5. kosteikkoalueen penkereistä, syvänteistä, niemekkeistä, saarekkeista ja kasvillisuusvyöhykkeistä
6. lietteen tyhjentämisestä kosteikosta
7. mahdollisesta fosforin saostukseen käytettävästä aineesta ja menetelmästä
8. kosteikon mitoituksesta

9. hankkeen vaikutuksista kosteikkoalueen ulkopuolella viljeltävien peltojen kuivatustilanteeseen tai muuhun maankäyttöön.

Korvausta voidaan myöntää perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta tarkoitettuihin kohtuullisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- puiden ja pensaiden raivauksesta
- raivausjätteen ja vieraslajikasvillisuuden poistamisesta
- aitaamisesta
- karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden kunnostamisesta, ei kuitenkaan latojen kunnostamiseen
- lohko kohtaisten muistiinpanojen tekemisestä
- suunnittelukustannuksista.

Korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka johtuvat:

- hankkeen kohteena olevan alueen vuokraamisesta
- arvonlisäverosta, joka ei jää hakijan loppuliseksi menoksi
- kustannuksista, jotka ovat syntyneet ennen hankkeen aloittamista, lukuun ottamatta hankkeeseen liittyviä suunnittelukustannuksia
- koneiden tai laitteiden hankinnasta
- itse suorittamasi kuljetuksen kustannuksista
- investoinnin toteuttamiseen vaadittavan viranomaisen luvan myöntämisestä.

Niistä toimenpiteistä, joista jo maksetaan muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea, ei voida myöntää ei-tuotannollisten investointien korvausta.

Korvauksen enimmäismäärä

Ei-tuotannollisten investointien korvausta maksetaan hyväksytyjen toteutuneiden kustannusten mukaan hehtaaria kohden enintään:

Taulukko 1: Toimenpiteiden enimmäiskorvaukset

Hanke	Enimmäiskorvaus
Kosteikon perustaminen ja uoman luonnon tilan parantaminen	11 669 €/ha
- Jos perustettava kosteikko tai uoma, jonka luonnon tilaa parannetaan, on kooltaan 0,3—0,5 hehtaaria.	3225 € / kohde
Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaus ja aitaaminen	
- enintään 3 ha:n kohteet	1 862 €/ha
- yli 3 ha:n, mutta enintään 10 ha:n kohteet	1 108 €/ha
- yli 10 ha:n kohteet	754 €/ha

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴⁵

Korvauksen maksaminen kertakorvausmenettelyinä

Mikäli ei-tuotannollisen investoinnin kustannuslaskelman mukainen kustannusarvio on enintään 100 000 €, sinulla on mahdollisuus hakea korvausta kertakorvausmenettelyinä. ELY-keskus voi hakemuksesta päättää, että korvaus hankkeeseen myönnetään kertakorvauksena. Edellytyksenä on, että hanke on luonteeltaan kertakorvaukseen soveltuva eikä hanketta toteuteta julkisena hankintana. Kertakorvausta haettaessa sinun on toimitettava korvauksen suuruuden määrittelyä

⁴⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ei-tuotannolliset-investoinnit-taulukko-1.png>

varten yksityiskohtainen kustannusarvio perusteluineen sekä arvio ulkopuolisilta tehtävistä hankinnoista. Kertakorvaus maksetaan kerralla hankkeen valmistuttua. Hankkeen pitää vastata suunnitelmaa ja päätöstä toteutettujen toimenpiteiden ja pinta-alojen osalta. Jos hanke ei ole päätöksen mukainen, korvaus voidaan jättää maksamatta.

Korvauksen maksaminen kuittiperusteisella menettelyllä

Korvaus maksetaan erissä toteutuneiden kulojen mukaisesti erillisen maksuhakemuksen perusteella. Korvauksen maksamisen edelly-

tyksenä on, että korvattavan kustannuksen perusteena oleva toimenpide on toteutettu ja siitä aiheutuva kustannus on maksettu. Ennen korvauksen viimeisen erän hakemista kaikkien investoinnista aiheutuvien maksujen on oltava suoritettuina.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että sinulla on korvattavista kustannuksista yksilöity lasku ja tosite sen maksamisesta tai, jos maksu ei perustu laskuun, yksilöity kuitti. Maksuasiakirjoistasi tulee käydä yksityiskohteisesti ilmi millaisesta hankinnasta on kyse. Korvausta ei makseta ennen kuin olet kirjannut menon kirjanpitoon tai muistiinpanoihin, jos et ole kirjanpitovelvollinen.

Luonnonhaittakorvaus

HUOMIOITAVAA:

- Kotieläinkorotuksen eläinmäärät laskeaan ajalta 1.1.2018 – 31.12.2018.
- Ilmoita tarkemmat tiedot hevosista ja poneista eläinmääräilmoituksen yhteydessä.
- Muista ilmoittaa eläinmääräilmoituksessa myös yhteisömuotoisen yrityksesi eläinmäärätiedot.
- Viherlannoitusnurmilohkolle ei makseta korvausta, jos sitä on lohkolle ilmoitettu peräkkäisinä vuosina 2015, 2016, 2017 ja 2018 (= neljännessä vuodesta samalla lohkolle ei makseta).
- Peru luonnonhaittakorvaus ja kotieläinkorotus lohkolta, joka poistuu maatalouskäytöstä ennen 31.12.2018.
- Ilmoita ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta kuntaan aina kirjallisesti.
- Korvaustasoa on alennettu 5 euroa/ha hallitusohjelman säästö päätöksestä johtuen.

Luonnonhaittakorvauksen tavoitteena on turvata maataloustuotannon jatkuminen pohjoisesta sijainnista aiheutuvista epäsuotuisista ilmasto-oloista huolimatta ja estää maatalousmaan hylkääminen viljelykäytöstä maksamalla korvausta epäsuotuisen alueen ja vuoristoalueen viljelijöille.

Luonnonhaittakorvaus mahdollistaa maaseutumaiseman avoimena ja hoidettuna pitämisen, edistää kestäviä viljelyjärjestelmiä ja

maatalousluonnon monimuotoisuutta pysyvillä nurmilla. Lisäksi toimenpide vaikuttaa tilalukumäärän hallittuun kehittymiseen sekä taloudellisesti elinvoimaisten maatilayksiköiden säilyttämiseen ja tätä kautta maaseudun työllisyyden ylläpitämiseen ja maaseutualueiden taloudellisen kehityksen edistämiseen.

Luonnonhaittakorvaus jakautuu kahteen erikseen maksettavaan korvaukseen: 1. osarahoitteinen osuus, jossa mukana kansallinen lisäosa ja 2. kansallinen kotieläintilan korotus. Kaikki tilat voivat hakea osarahoitteista tukea. Kotieläinkorotusta voivat hakea vain kotieläintilat.

Taulukko 1: Korvaustasot

Tukialue	AB-alue	C-alue
€/ha	212	237
1. Osarah. + Kans.osuus		
€/ha	60	60
2. Korotus		
Yhteensä €/ha	212 / 272	237 / 297
Kasvitila/ Kotieläintila		

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴⁶

Pienin maksettava korvaus on 100 euroa tukityyppiä kohti.

1. Luonnonhaittakorvauksen yleiset ehdot

Hakijan edellytykset

Sinun tulee olla aktiiviviljelijä ja vähintään 18-vuotias. Voit olla myös alle 18-vuotias, jos puolisoisi täyttää ikävaatimuksen tai harjoitat

⁴⁶<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Luonnonhaittakorvaus-taulukko-1.png>

tuotantoa yhdessä ikävaatimuksen täyttävän perheenjäsenen kanssa.

Sinun tulee noudattaa täydentäviä ehtoja (katso Täydentävien ehtojen opas) ja pitää maatalousmaa avoimena (eli laitumena tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa). Lue myös muut hakijaan ja maatilaan kohdistuvat yleiset tukikelpoisuusedellytykset Tuenhakijan perusoppaan luvusta 3⁴⁷.

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläinorotus ovat yksivuotisia vuosittain haettavia korvauksia. Korvaukset maksetaan hallinnassasi olevien korvauskelpoisten lohkojen pintaalojen perusteella. Korvauskelpoisten lohkojen tulee olla hallinnassasi viimeistään 15.6. . Luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoisuus jakautuu kahteen erilliseen kelpoisuuteen: korvauskelpoisuus ja LHK-kelpoisuus. Lisää korvauskelpoisuuden määräytymisestä sekä hakemisesta kerrotaan Tuenhakijan perusoppaan luvussa 7⁴⁸.

Vähimmäisala korvauksen maksamiseksi on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja (korvauskelpoisuudeltaan Kyllä ja Vain LHK). Saaristoalueella korvauskelpoisia lohkoja tulee olla vähintään 3 hehtaaria. Saaristoalueet on määritelty valtioneuvoston asetuksessa 5/2015⁴⁹. Pienin kasvulohko, jolle korvausta maksetaan, on 0,05 hehtaaria. Vähimmäisalaan voidaan kuitenkin lukea 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat korvauskelpoiset lohkot.

Vain LHK-korvauskelpoisuus-merkinnän ovat saaneet pysyväksi laitumeksi, luonnonniityksi tai hakamaaksi vuonna 2014 ilmoitetut alat: Pysyvä kuivaheinä, säilörehu- ja tuorerehu, Pysyvä laidunnurmi, Luonnonlaidun ja –niitty, Hakamaa avoin ja Erityistukisopimusala

pysyvä laidun.

Ilmoita kirjallisesti kuntaan ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta, jolla on vaikutusta korvauksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen. Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Tietojen toimittaminen

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman (2014–2020) toimenpiteitä toteuttava korvaussensaaja sitoutuu ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimitamaan pyydettyinä tiedot korvattavan toimenpiteen vaikutuksista.

Kesantorajoite

Voit ilmoittaa kesantoja, luonnonhoitopeltomurmuja ja suojavyöhykkeitä, joista on tehty ympäristösitoumus v. 2015, yhteensä enintään 25 % korvauskelpoisesta peltoalasta. Lopulla alalla sinun on ilmoitettava viljelykasveja, jotta korvaus voidaan maksaa koko tilasi korvauskelpoiselle alalle. Esimerkiksi viherlannoitusnurmi ja ympäristökorvauksen monimuotoisuuspellot luetaan rajoitetta määriteltäväksi korvaukseen oikeuttavaksi ja viljelyksi peltoalaksi, kun taas tilapäisesti viljellemätöntä alaa ja kasvimaata ei tällaiseksi lueta.

Voit laskea kesannon, luonnonhoitopellon ja suojavyöhykkeen (tehty ympäristösitoumus v. 2015 alkaen) korvaukseen oikeuttavan enimmäisalalan viljeltyjen korvaukseen oikeuttavien kasvien yhteisalasta. Jaa yhteisala 3:lla ja pyöristä saatu ala alaspäin täyteen aariin.

Esimerkki 1

⁴⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/450/article-33653>

⁴⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/450/article-33657>

⁴⁹<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150005>

Tilalla on 100 ha korvauskelpoisia lohkoja. Tila ilmoittaa alasta 10 ha tilapäisesti viljelemättömänä, yhteensä 25 hehtaaria kesantoja, 10 hehtaaria LHP-nurmea, 20 hehtaaria suojavyöhykettä (sitoumus alkaen 2015) ja 25 hehtaaria kauraa ja 10 ha kasvimaata.

Muita kuin kesantorajoitteeseen laskettavia korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja on peltoalalla yhteensä 25 hehtaaria (=kaura). Suurin sallittu kesantojen määrä on täten $25 \text{ ha} / 3 = 8,33 \text{ ha}$. Maksuala saadaan kertomalla muiden viljelykasvien ala $25 \text{ ha} * 4/3 = 33,33 \text{ ha}$.

Korvausta maksetaan kesannon, LHP-nurmen ja suojavyöhykkeen alalle 8,33 hehtaarille ja kauran 25 hehtaarille, joka on yhteensä yllä mainittu 33,33 ha. Korvausta ei makseta tilapäisesti viljelemättömälle alalle eikä kasvimaalle.

Esimerkki 2

Tilalla on 20 ha suojavyöhykettä (sitoumus alkaen 2015) ja 3 ha tilapäisesti viljelemättömää alaa.

Koska korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja ei ole, ei laskennassa synny korvattavaa alaa kesantorajoitteen kasveille. Korvausta ei siis makseta lainkaan (ei suojavyöhykkeelle eikä tilapäisesti viljelemättömälle alalle).

Viherlannoitusnurmen rajoite

Voit ilmoittaa saman lohkon viherlannoitusnurmeksi vain kolmena peräkkäisenä vuonna (laskemisjakso alkoi vuonna 2015). Tällöin viherlannoitusnurmeksi vuosina 2015, 2016, 2017 ja 2018 ilmoitettu sama lohko ei saa enää korvausta tukivuodelta 2018.

Korvauksen maksun perusteet

Korvaus maksetaan tilasi kaikille korvauskelpoisille lohkoille. Korvaus maksetaan myös edellisten ohjelmakausien mukaisille maatalouden ympäristötuen erityistukisopimusaloille, jotka koskevat suojavyöhykenurmia sekä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä.

Korvausta ei kuitenkaan makseta seuraaville aloille: kasvimaat, metsäpuiden taimiaineiston tuottamisen alat, puuvartisten energiakasvien alat, muun kuin perustukeen oikeuttavan hampun alat. Korvausta ei myöskään makseta tilapäisesti viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, 20-vuotisten erityistukisopimusten lohkoille eikä edellisten ohjelmakausien ympäristötukisopimusaloille, jotka koskevat kosteikkoja.

Talvituhoja kärsineille lohkoille korvaus voidaan maksaa, jos lohkoa on hoidettu täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti ja pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jos satoa ei tuhojen vuoksi alalla ole mahdollista tuottaa, korvausta ei makseta, ellei alaa kylvetä keväällä uudelleen.

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläinchorotus on peruttava lohkolta, joka poistuu maatalouskäytöstä ennen 31.12.2018. Perumista ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos lohko poistuu maatalouskäytöstä ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen syyn takia (esimerkiksi pakolonastus tai tilusjärjestely) tai kun se siirtyy toisen hallintaan kesken tukivuoden.

Korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Maksettava hehtaarikohtainen korvaus alenee tilasi luonnonhaittakorvauksen maksualan kasvaessa. Maksualaan luetaan vain lohkot, joille korvaus maksetaan. Korvaus maksetaan alennettuna alla mainittujen portaiden

ylittävien hehtaarien osalta (ei tilan koko alalta). Sama alennus tehdään myös kotieläinkorotuksen maksuaan.

Taulukko 2: korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Tilan maksuala	Maksettavan luonnonhaittakorvauksen osuus täydestä korvauksesta/ha
150 hehtaariin asti	100 %
150 ha ylittävästä peltoalasta 300 hehtaariin asti	90 %
300 ha ylittävästä peltoalasta	80 %

Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵⁰

Esimerkki 3

Tila sijaitsee C-tukialueella ja tilalla on 180 hehtaaria korvauskelpoista alaa, mutta ei eläimiä. Kaikki 180 hehtaaria on todettu olevan korvauskelpoista, jolle maksetaan myös korvausta. Täyden korvauksen tila saa 150 hehtaarille: $150 \text{ ha} \times 237 \text{ e/ha} = 35\,550 \text{ e}$. Lopulle 30 hehtaarille korvaus maksetaan alennettuna eli 90 % täydestä tukitasosta: $30 \text{ ha} \times (237 \text{ e/ha} \times 90 \%) = 6\,399 \text{ e}$.

2. Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus

Hae luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotusta erikseen päätukihaussa. Kotieläinkorotus myönnetään, jos tilasi eläintiheysraja 0,35 eläinyksikköä korvauskelpoista peltohehtaaria kohti täyttyy. Peltopinta-alaan ei oteta mukaan *Vain LHK-korvauskelpoisuus*-merkinnällä olevia pellon ulkopuolisia lohkoja.

Korvauksen saamiseksi riittää, että eläimiä on vuosikeskiarvona riittävästi. Eläinmäärä ja peltopinta-ala määräytyvät hakuvuodelta.

Eläinmäärän laskenta

Eläinmäärä lasketaan eläinrekisteritietojen perusteella nautojen, lampaiden, vuohien ja sikojen osalta sekä kirjanpidon perusteella he-

vosten ja siipikarjan osalta. Hevosten ilmoitettu eläinmäärä tarkistetaan myös hallinnollisesti hevosrekisteristä.

Sinun on oltava rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja pidettävä eläinrekisterien tiedot ajan tasalla. Sinun on myös pidettävä kirjanpitoa siipikarjan ja hevosten määristä tilalla, koska niiden kuukausittainen eläinmäärä on ilmoitettava erikseen kuntaan eläinmääräilmoituksella kalenterivuoden 2018 jälkeen.

Huom. Ilmoita hevosten tai siipikarjan eläinmäärät vain, jos haluat käyttää niiden määrää eläintiheyslaskennassa. Sinun ei tarvitse tehdä eläinmääräilmoitusta, jos sinulla on vain rekisterieläimiä etkä käytä eläintiheyslaskennassa yhteisömuotoisen yrityksen eläimiä.

Muista ilmoittaa myös yhteisömuotoisen yrityksesi eläinmäärät. Yhteisömuotoisen yrityksen (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta), joka ei itse hae kotieläinkorotusta, eläinmäärä voidaan laskea mukaan kotieläinkorotukseksi eläinmäärään, jos kyseisen yrityksen määräysvalta on ollut 30.4.2018 perheyrittäjäsi jäsenten hallinnassa. Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan lukea kuitenkin vain yhden kotieläinkorotusta hakeneen tilan hyväksi. Liitä eläinmääräilmoituslomakkeen (461) mukaan kaupparekisteriote määräysvallan toteamiseksi.

Hallinto laskee keskitetysti tilasi eläintiheyden eläinrekisteritietojen ja kuntaan toimitetun eläinmääräilmoituksen avulla keväällä 2019. Jos tilasi eläintiheys (0,35 ey/ha) ei täyty, korotusta ei myönnetä.

Eläinmäärä eläinrekisteristä

⁵⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/luonnonhaittakorvaus-taulukko-2.png>

Nautojen eläinyksikkömäärä on hakijan hallinnassa nautarekisterissä vuoden 2018 nautojen keskimääräinen eläinryhmittäinen eläinmäärä kerrottuna eläinryhmän eläinyksikkökertoimella. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2018–31.12.2018.

Sikojen eläinyksikkömäärä on sikarekisteriin merkittyjen vuoden 2018 sikojen eläinryhmittäinen keskimäärä kerrottuna eläinyksikkökertoimella. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2018–31.12.2018. Ajanjaksolla on 12 kuukautta. Kahta pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana käytetään 10. Porsaiden (0-3 kk) määrästä lasketaan mukaan 2/3.

Lampaiden ja vuohien määrä on lammas- ja vuohirekisteriin merkittyjen vuoden 2018 lampaiden ja vuohien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2018–31.12.2018.

Eläinmäärä kirjanpidosta

Siipikarjan määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2018 siipikarjan eläinryhmittäinen määrä. Ilmoita yhden päivän suurin broilerimäärä joka kuukaudelta eli valitse 1.–5. päivän väliltä se päivä, jolloin eläinmäärä on ollut suurin. Ilmoita muun siipikarjan määrä kuukauden 1. päivän tilanteen mukaisena. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden ilmoitetun päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2018–31.12.2018. Neljä pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana on 8. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään vuoden 2022 loppuun asti.

Hevosten ja ponien määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2018 hevosten ja ponien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2018–31.12.2018. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään vuoden 2022 loppuun asti.

Ilmoita siipikarjan ja hevosten eläinmäärä erillisellä ilmoituksella kuntaan kalenterivuoden 2018 jälkeen. Ilmoituksen voit tehdä sähköisesti Vipu-palvelussa tai täyttämällä lomake 461 Eläinmääräilmoitus. Toimita kuntaan lisäksi tarkemmat tiedot hevosista ja poneista. Eläinmäärälomake 461 löytyy sivustolta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Lomakkeet. Myöhässä jätetty ilmoitus alentaa korvausta, mutta liitteen toimitaminen ei aiheuta myöhästymistä.

Taulukko 3. Eläinyksikkökertoimet

Eläinryhmä	Kerroin
sonnit, härät, lehmät, muut naudat yli 2 v	1
sonnit, härät, lehmät, muut naudat 6 kk – 2 v	0,6
sonnit, härät, lehmät, muut naudat alle 6 kk	0,4
emakot väh. 8 kk	0,5
karjut väh. 8 kk, muut siat 3-8 kk, vieroitettut porsaas 0-3 kk (2/3)	0,3
uuhet ja pässit sekä kutut ja pukit yli 12 kk	0,2
karitsat ja kilit 3-12 kk	0,06
munivat kanat väh. 16 vk	0,014
broilerit	0,007
kalkkunat, hanhet, ankat, sorsat, fasaanit	0,03
emolinnut: broileri väh. 18 vk	0,02
emolinnut: kalkkuna väh. 29 vk	0,05
emolinnut: hanhet väh. 30 vk	0,03
emolinnut: sorsat, fasaanit väh. 26 vk	0,03
emolinnut: ankat väh. 25 vk	0,03
hevokset ja ponit yli 6 kk	1

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵¹

Esimerkki 4

⁵¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Luonnonhaittakorvaus-taulukko-3.png>

Sikatilalla on ollut kalenterivuonna lihasikoja seuraavat määrät sikarekisteritietojen perusteella: huhtikuussa 200, toukokuussa 300, kesäkuussa 350, heinäkuussa 300, elokuussa 200, syyskuussa 200, lokakuussa 150 ja marraskuussa 200. Tilalla on peltoa 20 hehtaaria.

Eläintiheyden laskemiseen ei oteta mukaan 2 pienintä kuukautta eli tässä tapauksessa kaksi kuukautta, jolloin sikoja ei ole ollut lainkaan. Yhteensä eläimiä kertyy 10 kuukaudesta 1900 kpl ja keskimääräinen eläinmäärä ajanjaksolla on $1900/10 = 190$ kpl. Eläinyksiköt ovat $190 \text{ kpl} \times 0,3 \text{ ey/kpl} = 57 \text{ ey}$. Eläintiheys on $57 \text{ ey}/20 \text{ ha} = 2,85 \text{ ey/ha}$.

Tilan eläintiheys täyttyy ja kotieläinchorotus voidaan myöntää.

Hevoset

Hevosten tulee olla kokonaan hakijan hallinnassa. Jos hakijana on maatalousyhtymä, niin sitten maatalousyhtymän hallinnassa. Osamisteisia hevosia ei huomioida, ainoastaan kokonaan hakijan hallinnassa olevat. Valtakirjoja tai keskinäisiä sopimuksia ei hyväksytä. Dokumentteja ei tarvita tukihaussa, mutta ne tulee esittää tilalla tarpeen mukaan. Hallinnansiirto tulee olla merkittynä rekisteriin.

Hevonen tai poni on kokonaan hakijan hallinnassa, jos se on

- hakijan ja hänen puolisonsa yhteisomistuksessa tai -hallinnassa tai
- hakijan ja hänen alaikäisen lapsensa / alaikäisten lastensa yhteisomistuksessa tai yhteishallinnassa tai
- hakijan ja hänen puolisonsa sekä alaikäisen lapsen / alaikäisten lasten yhteisomistuksessa tai yhteishallinnassa.

Hallintaoikeuden siirto Hippoksen rekisterissä on mahdollista tehdä joko kasvattaja-, kil-

pailu- tai omistajarekisteriin. Riippumatta siitä, mihin rekisteriin hallintaoikeuden siirto on tehty, hevosen haltija on oikeutettu hakea hevosesta tukea tai laskemaan hevosen mukaan eläintiheyteensä, ei hevosen omistaja. Eli kun hallintaoikeus on annettu kilpailurekisterissä toiselle, hevonen ei enää ole omistajan hallinnassa eikä omistaja voi laskea sitä hevosmääräänsä mukaan eläintiheyteen. Poisvuokratut ja hoitohevoset eivät myöskään kuulu eläinmäärään mukaan.

Hevosrekisterissä olevat yli 6 kk ikäiset hevoset ja ponit tulee olla tunnistettu. Tunnistetulla hevosella tai ponilla on oltava UELN- tai rekisterinumero, joka käy ilmi hevospassista (aikaisemmin rekisteritodistus). Eläintiheyden laskennassa ei huomioida hevosta, joka ei ole kokonaan hakijan hallinnassa, jota ei ole tunnistettu tai jota ei ole rekisteröity Hippoksen, Eestin raskaat vetohevoset ry:n tai Suomen Irlannincob-yhdistyksen hevosrekisteriin. **Hevosten tunnistamiseksi liitää eläinmääräilmoitukseesitarkemat tiedot hevosista ja poneista: hevosen/ponin nimi, UELN- tai rekisterinumero sekä tieto kenen hallinnassa eläin on laskenta-aikana ollut.** Puutteellisesti rekisteröidyt eläimet hylätään eläintiheyslaskennasta.

Tuotannon tai tilarakenteen muutokset

Ilmoita kirjallisesti kuntaan poikkeuksellisesta olosuhteesta, jolla on vaikutusta kotieläinchorotuksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen. Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Kotieläinchorotus voidaan myöntää jatkavalle tilalle, jos sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnansiirto on tehty 31.8.2018 mennessä ja entinen haltija on hakenut kotieläinchorotusta. Tilan entisen haltijan eläinmäärä otetaan huomioon jatkavan haltijan eläinmää-

rän laskennassa, jos näin on viljelijöiden kesken sovittu. Jos jatkava haltija ei halua, että eläinmäärä lasketaan myös entiseltä haltijalta, jatkavan haltijan on siitä ilmoitettava kuntaan.

Laskentapäivään ajoittuva tuotantotauko vaikuttaa eläinmäärien laskennassa keskimääräistä eläinmäärää vähentävästi (=kyseisen/kyseisten kuukausien eläinmäärä on nolla). Tuotantotauon ajoittumisella tai pituudella ei ole muita rajoituksia.

Eläinsuojelurikoksen ja -rikkomuksen vaikutus

Kotieläinkorotuksen maksaminen keskeyte-

tään sen eläinlajin osalta, kun eläinsuojelurikosta tai eläinsuojelurikkomusta koskevassa asiassa on aloitettu syyteharkinta.

Kotieläinkorotusta ei myönnetä sen eläinlajin osalta, josta tuenhakija on tuomittu eläinsuojelurikoksesta ja määrätty eläintenpitokieltoon. Kyseistä eläinlajia ei huomioida eläintiheyden laskennassa kyseisenä vuonna.

Kotieläinkorotusta ei myöskään myönnetä sen eläinlajin osalta, jolle tuenhakijalle on määrätty eläintenpitokielto. Korotusta ei myönnetä eläintenpitokieltoajalta eikä teko vuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta eikä kyseistä eläinlajia huomioida eläintiheyden laskennassa.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

HUOMIOITAVAA:

- Uuden sitoumusta hakevan tilan on hakeuduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontaan jo 30.4.2018. Jos haluat lisätä vuodelle 2018 uuden eläinlajin sitoumukseen, ilmoittaudu ko. eläinlajin osalta luomuvalvontaan em. aika-aulussa.
- Voit liittää vuonna 2018 edelleen lisäalaa vuonna 2015 annettuun sitoumukseen. Lue lisää alta.
- Vuonna 2015 luomuun siirtyneen ja sitoumuksen antaneen tilan on noudatettava myyntikasvivaatimusta viimeistään 4. ja 5. sitoumusvuodesta alkaen eli 2018–2019.
- Muista, että siirrettäessä sitoumus hakijalta toiselle esimerkiksi sukupolvenvaihdoksissa, täytyy sitoumuksen vastaanottajan täyttää koulutusvaatimus viimeistään siirtohetkellä.

Uudet luomusitoumukset, lisäalojen liittäminen vuonna 2018 ja tilatyypin vaihtaminen

Uuden luomusitoumusta hakevan tilan on hakeuduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään viimeistään **30.4.2018**, jotta sitoumus voidaan hyväksyä.

Voit vaihtaa sitoumuksesi tilatyyppejä tai muuttaa eläinlajeja lomakkeella 215. Uuden eläinlajin osalta on hakeuduttava luomuvalvontaan viimeistään 30.4.2018, jotta sitou-

mustyyppin vaihto voidaan hyväksyä. Kasvityylaksi muutettaessa ilmoitetaan asiasta samalla lomakkeella.

Voit antaa luomusitoumuksen tai hakea lisäalojen liittämistä aiemmin antamaasi sitoumukseen paperilomakkeella 215. Palauta lomake ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2018.

Sitomusehtojen mukaan sitoumukseen voi liittää lisäalaa ainoastaan toisena ja kolmantena sitoumusvuonna. Luomusitoumusten hakemista koskevalla valtioneuvoston asetuksella kuitenkin mahdollistettiin lisäalojen liittäminen kaikkiin voimassa oleviin luomusitoumuksiin.

Näin ollen voit liittää myös vuonna 2015 annettuihin luomusitoumuksiin tänä vuonna enintään 5 hehtaaria korvauskelpoisia tai sellaiseksi vuonna 2018 hyväksyttäviä lohkoja. Jos alaa on tätä enemmän, voit antaa uuden sitoumuksen. Liitettävän alan enimmäiskoko on 1 hehtaari, jos sitoumuksen ala viime vuonna oli alle 5 hehtaaria.

Kaikki toiselta luomusitoumukselta hallintaa siirtyvät lohkot liitetään automaattisesti sitoumuksellesi, kun palautat päätukihakemuksen eikä tällöin tarkastella liittämisen pinta-alarajoitetta.

Korvauskelpoiseksi tänä vuonna hyväksyttävistä aloista voit lukea lisää Tuenhakijan perusoppaan luvusta Peruslohkon korvauskelpoisuus.⁵²

⁵²<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/article-33657>

Yleistä luomusitoumuksesta

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus on korvausta luonnonmukaisen tuotantotavan noudattamisesta aiheutuvista kuluista ja tulonmenetyksistä. Luomutuotanto edistää turvallisten orgaanisten lannoitusaineiden kierrätystä ja lisää kasvi- ja eläinlajien monimuotoisuutta sekä eläinten lajinmukaisempaa hoitoa.

Luonnonmukaista tuotantoa tuetaan ohjelmakaudella 2014–2020 viisivuotisen luomusitoumuksen perusteella. Luomusitoumuksen antaminen ei edellytä ympäristösitoumusta. Ympäristösitoumuksen antaminen samanaikaisesti luomusitoumuksen kanssa on mahdollista tietyin rajoituksin.

Seuraavassa kerrotaan keskeisimpiä asioita luomusitoumuksesta. Tutustu ennen hakemista luomusitoumuksen ehtoihin, jotka löytyvät osoitteesta www.mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Luonnonmukainen tuotanto⁵³.

Hakuedellytykset

Voit antaa luomusitoumuksen, jos täytät aktiiviviljelijän määritelmän ja olet vähintään 18-vuotias. Sitoumus edellyttää lisäksi, että suoritat luomukurssin. Jos sinulla on kasvinviljelytila, vaaditaan 5-päiväinen ja kotieläintiloilta 7-päiväinen kurssi luonnonmukaisen tuotannon perusteista. Tietoja kurssien järjestäjistä saat esimerkiksi alueesi ELY-keskuksesta tai alueesi neuvojilta.

Koulutusta ei vaadita, jos sinulla on ollut voimassa ohjelmakauden 2007–2013 erityis-tukisopimus luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta ja jatkat samalla tuotantosuunnalla. Kurssin voi myös korvata esim. oppilaitoksessa suoritetuilla opinnoilla luonnonmukaisesta tuotan-

nosta ja/tai -kotieläintuotannosta

Sitoumustyypit

Toimenpide jakautuu kahteen sitoumustyyppiin, kasvitilan ja kotieläintilan sitoumukseen. Kotieläintilan sitoumus sisältää sekä peltoviljelyn että kotieläintuotannon. Molemmissa pinta-alan vähimmäisvaatimus on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja tai joka vuosi vähintään 1 hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa korvauskelpoista peltoa.

Kotieläintilalla on oltava peltoalavaatimuksen lisäksi vähintään 0,3 eläinyksikköä luonnonmukaisesti kasvatettuja eläimiä sitoumushehtaaria kohti sitoumusvuoden keskiarvona. Eläintiheyteen voidaan laskea naudat, siat, vuohet, lampaat ja siipikarja. Eläinten laskenta-aika on ensimmäisenä sitoumusvuonna 1.5.–31.12. ja myöhempinä vuosina kalenterivuosi.

Pääsääntöisesti sinun on liitettävä kaikki tilan lohkot luomusitoumukseen. Voit jättää sitoumuksen ulkopuolelle lohkot, joilla ns. myyntikasvien, viljely on vaikeaa lohkojen sijainnin tai ominaisuuksien vuoksi. Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävistä aloista kerrotaan tarkemmin sitoumusehdoissa.

Kasvinviljelytilalla on viljeltävä myyntikasveja, kuten viljoja tai öljykasveja keskimäärin 30 %:lla sitoumusalasta sitoumuskauden aikana. Luomuun siirtyvän ja sitoumuksen antavan tilan on viljeltävä myyntikasveja vasta 4. ja 5. sitoumusvuonna. Myyntikasvit ja niiden tuottamiseen liittyvät tarkemmat ehdot on kerrottu sitoumusehdoissa. Koko sitoumusalasi voi olla nurmella vain, jos käytät sadon pääosin oman karjasi rehuksi tai kansasi säännöllistä yhteistyötä tekevien luonnonmukaisen kotieläintilan sitoumuksen antaneiden tilojen karjan rehuksi.

⁵³<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/luonnonmukainen-tuotanto.aspx>

Tilan osasta annettava sitoumus vihanne- nestuotannossa

Jos viljelet avomaan vihanneksia voit antaa sitoumuksen myös pelkästään niistä lohkoista, joilla sinulla on sitoumuskauden aikana viljelykierrossa avomaanvihanneksia. Viljelykierrossa voi olla kuitenkin muitakin kasveja. Sitoumuksen ulkopuolisia lohkoja voidaan viljellä tällöin tavanomaisesti. Tilallasi ei voi olla useita luonnonmukaista tuotantoa koskevia sitoumuksia. Myös tilan osan sitoumuksessa vähimmäisalavaatimus on 5 hehtaaria sitoumuslohkoja tai vähintään 1 ha puutarhakasveja jokaisena sitoumusvuonna.

Hakeudu luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään

**Jos haet uutta sitoumusta, sinun on ha-
keuduttava viimeistään 30.4. luonnon-
mukaisen tuotannon valvontajärjestel-
mään.** Sitoumushakemuksen (lomake 215⁵⁴) voi palauttaa 15.6. asti.

Valvontajärjestelmän mukainen ensimmäinen tuotantotarkastuskäynti on oltava tehtynä viimeistään 15.6. ensimmäisenä sitoumusvuonna. Tilasi on kuuluttava valvontajärjestelmään peltokasvi- ja kasvihuonetuotannon osalta ja kaikkien tilan lohkojen on oltava luonnonmukaisessa viljelyssä viimeistään toisena sitoumusvuonna. Jos haet lisäksi kotieläintilan sitoumusta, sinun on kuuluttava valvontajärjestelmään sen eläinlajin osalta, jota sitoumus koskee.

Huom! Voit hakeutua valvontajärjestelmään jo ennen kun haet sitoumuksen ja se on myös suositeltavaa. Erityisesti kotieläintuotannon sitoumusta haettaessa, on hyvä saada tieto kotieläinrakennusten soveltuvuudesta luonnonmukaiseen tuotantoon.

⁵⁴<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/lomakkeet.aspx>

⁵⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/luonnonmukainen-tuotanto-taulukko.png>

mutuotantoon hyvissä ajoin. Lisätietoja saat omasta ELY-keskuksestasi.

Taulukko 1 Korvaustasot

Tila/kasvi	Korvaus euroa/hehtaari/vuosi
Kasvinviljelytila	160
Kotieläintila	294 (160 + 134)
*Avomaan vihannesten viljelyalalle	600

*korotettu korvaus maksetaan vain niille kasvulohkoille ja niinä sitoumusvuosina, joilla vihanneksia viljellään.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵⁵

Maksaminen ja rajoitukset

Luomukorvaus maksetaan niiltä sitoumuslohkolla olevilta kasvulohkoilta, jotka ilmoitat siirtymävaiheeseen tai luonnonmukaisesti viljellyiksi. Tutustu hakemusta tehdessäsi ohjeistukseen siirtymävaiheiden ilmoittamisesta. Ohjeet löytyvät alempana kohdasta Luomun vaiheen ilmoittaminen.

Luomusitoumukselle voit ilmoittaa vuosittain kesantoja ja luonnonhoitopeltonurmia yhteensä enintään 25 % sitoumusalasta, jos tilasi on luomutila. Jos ilmoitat kesantoja ja LHP-nurmea tätä enemmän, niistä maksetaan sille alalle, joka saadaan jaettaessa muiden luomukorvaukseen oikeuttavien lohkojesi ala kolmella. Esim. jos olet ilmoittanut kesantoja 50 % sitoumuslohkoista ja loppu on kauraa, voidaan kesannosta korvaus maksaa 16,67 %:lle.

Luomusitoumuksen tehneelle ei makseta ympäristösitoumuksen viherlannoitusnurmien korvausta (54 e/ha).

Energiantuotantotarkoitukseen kasvatettava ruokohelvestä ei makseta luomukorvausta. Rehuksi tai kuivikkeeksi viljeltävälle ruokohelvelle voidaan kuitenkin maksaa

korvaus. Ilmoita tällaiset alat kasvikoodilla Ruokohelpi (rehu/kuivike). Energiantuotantoon käytettävät alat ilmoitetaan koodilla Ruokohelpi (energia)

Luomukorvausta ei makseta mm. tilapäisesti viljelemättömästä alasta, suojavyöhykkeistä tai kurki-, hanhi- ja joutsenpelloista. Sitoumusehdoissa kerrotaan tarkemmin alat, jolle luomukorvausta ei makseta.

Luomusitoumus kotieläintuotannosta rajoittaa mahdollisuusi valita saman eläinlajin toimenpiteitä eläinten hyvinvointikorvauksesta. Et voi myöskään valita ympäristökorvauksen toimenpidettä puutarhakasvien vaihtoehtoisista kasvinsuojelumenetelmistä.

Luomun vaiheen ilmoittaminen

Kiinnitä erityistä huomiota kasvulohkojen luonnonmukaisen tuotannon siirtymävaiheiden ilmoittamiseen. Täytä luomun siirtymävaihe kaikista tilan kasvulohkoista, riippumatta siitä, kuuluvatko ne luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseen. Ilmoitus tarvitaan luomukorvauksen maksamiseen, luonnonmukaisen tuotannon tarkastusjärjestelmää varten ja viherryttämistuen vaatimuksista vapautumiseksi luonnonmukaisen tuotannon perusteella.

Luomutuotteena käyttö tai markkinointi:

Siirtymävaiheella tarkoitetaan aikaa, jolloin lohkoja viljellään luonnonmukaisen tuotannon vaatimuksin, mutta tuotteiden markkinointi luonnonmukaiseen tuotantoon viitataan merkinnöin ei ole vielä mahdollista.

Yksivuotisilla kasveilla siirtymävaiheen pituus on kaksi vuotta ennen kylvöä. Nurmikasveilla aika on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Muilla monivuotisilla kasveilla, kuten raparperi, mansikka ja omena siirtymäaika on kol-

me vuotta ennen sadonkorjuuta.

Siirtymävaihetuotteena käyttö tai markkinointi.

Kasvilajista riippumatta vaatimuksena on, että siirtymäaika on kestänyt vähintään 12 kulkautta ennen korjattavaa satoa. Huom! 1. vuoden siirtymävaiheessa olevan kasvulohkon tuotteita ei voi markkinoida siirtymävaiheen tuotteina.

Siirtymävaiheen laskeminen voidaan aloittaa aikaisintaan siitä päivämäärästä, jolloin hakemus valvontajärjestelmään liittymisestä on saapunut ELY-keskukselle.

Ilmoita kasvulohkon tilanne seuraavin numeroin:

- 1 = 1. vuoden siirtymävaiheessa
- 2 = 2. vuoden siirtymävaiheessa
- 3 = 3. vuoden siirtymävaiheessa
- 4 = Luonnonmukaisessa viljelyssä
- 5 = Viljelysuunnitelman mukaan luonnonmukaiseen viljelyyn siirrettävä, mutta toistaiseksi tavanomaisesti viljelty kasvulohko
- 9 = Pysyvästi tavanomaisessa viljelyssä

- **1. vuoden siirtymävaihevuosi** on se kalenterivuosi, jonka aikana kasvulohkon siirtyminen on aloitettu.
- **Koodia 3** voi käyttää vain kasvulohkoilla, joilla on kolmivuotista siirtymäaika vaatuvia kasveja, esimerkiksi omena, mustaherukka ja raparperi.
- **Koodi 5** tarkoittaa sellaisia lohkoja, jotka viljelysuunnitelman mukaan siirretään luonnonmukaiseen viljelyyn vuonna 2019, tai myöhemmin, mutta jotka ovat tukivuonna 2018 tavanomaisesti viljeltyjä.

Esimerkki 1.

Olet hakenut tilalle vuonna 2018 luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta. Viljelysuunni-

telman mukaan siirtymävaihe luonnonmukaiseen viljelyyn kasvulohkolla aiotaan aloittaa vasta vuonna 2019. Kasvukaudella 2018 kasvulohkolla viljellään tavanomaisesti perunaa. Ilmoita tällöin koodi 5.

Esimerkki 2.

Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2016. Lohkon siirtyminen luomuviljelyyn on aloitettu toukokuussa 2016. Siirtymävaiheen pituus yksivuotisilla kasveilla on kaksi vuotta ennen ensimmäistä luomutuotteena markkinoitavan kasvin kylvöä. Kylvät lohkolle kauraa toukokuussa 2018. Ilmoita vuonna 2018 koodi 4.

Esimerkki 3.

Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2016. Lohkolla on viljelty nurmea vuonna 2016 ja 2017 luomuehtojen mukaisesti. Siirtymävaiheen pituus monivuotisilla nurmikasveilla on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Ilmoita tällöin vuonna 2018 koodi 4.

Esimerkki 4.

Olet aloittanut omenatarhan siirtämisen luomutuotantoon toukokuussa 2016. Siirtymävaiheen pituus monivuotisilla kasveilla on kolme vuotta ennen ensimmäistä luomutuotteena markkinoitavan sadon korjuuta, eli siirtymäaika täyttyy toukokuussa 2019. Vuosi 2018 on siis kasvulohkon kolmas siirtymävaihevuosi, joten merkitse lohko koodilla 3.

Luomukorvaus ja viherryttämistuki

Luomutila on automaattisesti vapautettu viherryttämistuen vaatimuksista. Tällöin sinun ei tarvitse noudattaa viherryttämistuen vaatimuksia niillä lohkoilla, jotka kuuluvat luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Viherryttämistuen vaatimukset koskevat kuitenkin niitä lohkoja, joita viljelet tavanomaisesti. Lue lisää viherryttämistuen vaatimuksista Viherryttämistuen luvusta⁵⁶.

⁵⁶<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/451/article-33680>

Peltokasvipalkkio

Hae peltokasvipalkkiota vuoden 2018 **päätukihaussa** joko

- sähköisesti Vipu-palvelussa⁵⁷ rastimalla kohta Peltokasvipalkkio ja ilmoittamalla lisäksi tiedot perus- ja kasvulohkoista tai
- tukihakemuslomakkeella 101B rastimalla kohta 1C. Ilmoita tukikelpoiset kasvit kasvulohkolomakkeella 102B. Lomakkeet löydet Maaseutuviraston internetsivuilta.

Tee tarkkelysperunan ja sokerijuurikkaan viljelysopimus 15.6.2018 mennessä. **Toimita kopio viljelysopimuksesta sähköisen tukihakemuksen liitteenä tai paperilla kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15.6.2018 mennessä.**

Sokerijuurikkaan viljelijöiden saama *todistus sokerijuurikkaan viljelysopimuksesta* hyväksytään viljelysopimukseksi.

Palkkiokelpoiset kasvit

Palkkiokelpoisia kasveja ovat seuraavat syksyllä 2017 kylvetyt ja 30.6.2018 mennessä kylvettävät kasvit.

- **Valkuaiskasvit:** syysrapsi, syysrypsi, kevätropsi, kevättrypsi, auringonkukka, öljypellava, ruistankio, härkäpapu, öljyhamppu (ks. öljyhampun tarkemmat tukiehdot hakuoppaan liitteestä C⁵⁸), peltoherne (eli ruoka- ja rehuherneet)

ja makea lupiini.

- Lupiinin lajike on ilmoitettava aina, myös jos sitä käytetään seoksena. Jos ilmoitat lajikkeeksi muu tukikelpoinen lajike, anna lajikkeen nimi lisätietokentässä. Jos lajike ei ole tukikelpoinen, tuki hylätään.
 - Lupiinin lajike oikeuttaa tukeen, jos se on hyväksytty jonkin EU:n jäsenmaan virallisessa lajikeluettelossa ja on makea. Tukikelpoisia lajikkeita ovat esimerkiksi Amiga, Boruta, Boregine, Haags Blaue, Energy, Mister ja Sonet. Lajikeluettelo löytyy EU:n virallisen lehden numerosta C433, joka on julkaistu 15.12.2017. Lupiini on kohdissa 37–39. Lehti on saatavilla internetistä osoitteesta <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2017:433:FULL&>
 - Lupiinin tukikelvottomat karvaat (kitkerät) lajikkeet on merkitty lajikeluetteloon koodilla 13.
 - Säilytä lupiininsiementen vakuustodistus ja ostokuitti. Niistä katsotaan kylvetyn siemenen alkupe- rä mahdollisessa valvonnassa. Eil- ei vakuustodistusta ja ostokuit- tia ole, osoita siementen alkuperä muulla luotettavalla tavalla.
- **Ruis**, siemensadonkorjuuvuonna

⁵⁷<https://vipu.mavi.fi/login.html>

⁵⁸<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Hakuopas.aspx>

⁵⁹<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2017:433:FULL&from=FI>

- **Sokerijuurikas**, joka on viljelty soke-rintuotantoon ja josta on viljelysopi- mus sokerijuurikasteollisuuden kanssa
- **Tärkkelysperuna**, josta on viljelysopi- mus perunatärkkelysteollisuuden kans- sa. Tärkkelysperunan omaa siemenli- säysalaa ei saa sisällyttää tärkkelyspe- runan viljelysopimukseen. Ilmoita tärk- kelysperunan siemenlisäys omana kas- vulohkona tai kasvulohkoina. Tärkke- lysperunan tuotannolla ei tarkoiteta perunahiutaletuotantoa.
- **Ihmisravinnoksi käytettävät avo- maanvihannekset AB-tukialueella:** Tarhaerne (tarhaerneisiin kuuluvat silpo-, silpoydin-, sokeri- ja taittoherne, jotka korjataan tuleentumattomina), pensaspapu, valko- eli keräkaali, kiin- nankaali, kukkakaali, porkkana, lant- tu, nauris, mukulaselleri, palsternak- ka, purjo, avomaankurkku, kurpitsa, pinaatti, raparperi, punajuurikas ja kel- tajuurikas, ruokasipuli (sis. punasipu- li ja jättisipuli), punakaali, savoiijinkaa- li (kurttikaali), ruusukaali, parsakaa- li, kyssäkaali, lehtiselleri, lamopinaat- ti, retiisi, salaatti (Lactuca-suku), sa- laattisikurit (Cichorium-suku), salaat- tifenkoli, kesäkurpitsa, lehtikaali, val- kosipuli, piparjuuri, maa-artisokka, me- loni, lehtimangoldi, latva-artisokka ja parsaa.

Peltokasvipalkkion ehdot

- Olet aktiiviviljelijä, ikä ei ole rajoittava tekijä
- Lohko, jolle haet palkkiota, tulee olla hallinnassasi 15.6.2018
- Pienin peltokasvipalkkioon oikeuttava kasvulohko on 0,05 hehtaaria

- Peltokasvipalkkio voidaan maksaa myös tukioikeudettomille hehtaareille
- Peltokasvipalkkiota ei myönnetä sellai- sille alalle, jolla viljelykasvin juuret ei- vät ole yhteydessä maaperään
- Olet toimittanut kuntaan kopion tärk- kelysperunan- ja sokerijuurikkaan vilje- lysopimuksesta 15.6.2018 mennessä
- Viljelet palkkioon oikeuttavia kasveja täydentävien ehtojen mukaisesti. Täy- dentävien ehtojen oppaan löydät inter- netosoitteesta www.mavi.fi → Oppaat ja lomakkeet → Viljelijä → Täydentä- vien ehtojen oppaat⁶⁰.

Seoskasvustot

- Valkuaiskasvien seokset viljojen kanssa eivät ole tukikelpoisia
- Voit kuitenkin käyttää peltoherneellä pienen määrän viljaa tukikasvina
- Peltokasvipalkkioon oikeuttavien val- kuaiskasvien seokset ovat palkkiokel- poisia. Ilmoita tällainen seos kasvikoo- dilla **Seoskasvusto, herne/härkäpa- pu/makea lupiini/öljykasvit**, vaikka seos sisältäisi vain kahta edellä maini- tuista.

Peltokasvipalkkion määrä

Peltokasvipalkkiota myönnetään vuosittain 13,7 milj. euroa palkkiokelpoisten hehtaarien perusteella.

Palkkio per hehtaari lasketaan jakamalla kas- viryhmälle vahvistettu enimmäismääräraha kasvin tai kasviryhmän palkkiokelpoiseksi to- detulla kokonaisalalla.

Taulukossa 1 arvioituja palkkion tasoja tar- kennetaan marras-joulukuussa, kun valvon- nat on saatettu päätökseen ja lopulliset palk-

⁶⁰<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Taydentavien-ehdojen-oppaat.aspx>

kiokelpoiset kasvien tai kasviryhmien pinta-
alat ovat tiedossa. Palkkion tasoja voidaan
edelleen tarkentaa keväällä 2019, jos määrä-
rahoja näyttäisi jäävän käyttämättä. Tavoit-
teena on maksaa määrärahat mahdollisim-
man tarkasti viljelijöille.

EU:n tuotantosidonnaisia tukia ovat pelto-
kasvipalkkio, lypsylehmäpalkkio, nautapalk-
kio sekä lammas- ja vuohipalkkiot. Suomi
on jakanut kansallisesti EU:n tuotantosidon-
naiset tuet 22 eri toimenpiteeseen. Yksittäi-
nen toimenpide perustuu eläin- tai kasviryh-
mään ja/tai tukialueeseen. Jokaiselle toimen-
piteelle on varattu tietty määräraha. Tarkoi-
tus on, että palkkiot myönnetään nykyisin eh-
doin ja määrärahoihin vuoteen 2020 asti. Mää-
rärahoja on kuitenkin mahdollista siirtää toi-
menpiteiden välillä. Maa- ja metsätalousmi-

nisteriö voi tehdä päätöksen varojen siirrosta
vuosittain ennen maksujen alkamista. Mah-
dollisesta päätöksestä tiedotetaan osoittees-
sa www.mmm.fi⁶¹.

Taulukko 1: Peltokasvipalkkioon sisältyvät
enimmäismäärät ja arvioidut hehtaarisot (ennen mm.
edellä mainittuja mahdollisia määrärahojen siirtoja).

	milj. €	€/ha
Valkuaiskasvit	6,30	60
Ruis	1,50	100
Sokerijuurikas	1,00	85
Tärkkelysperuna	3,70	565
Avomaanvihannekset, vain AB-tukialue	1,20	150
Peltokasvit yhteensä	13,7	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁶²

⁶¹<http://www.mmm.fi>

⁶²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Peltokasvipalkkio-taulukko-1.png>

Kansalliset peltotuet

HUOMIOITAVAA:

- Pohjoista hehtaaritukea ei edelleenkään makseta vehnälle (tukitaso on 0 euroa).
- Pohjoisen hehtaarituen avomaanvihanesten tukiehtona on sadonkorjuu.
- Nuorten viljelijöiden tukea maksetaan korkeintaan 5 vuotta samalle tuenhakijalle. Ensimmäinen hakemus tulee jättää tilanpidon alkamista seuraavien viiden vuoden aikana. Muista hakea tukea vuosittain ja ilmoittaa mahdollisista henkilömuutoksista.

Etelä-Suomessa ei makseta kansallisia peltotukia. Pohjoiset peltotuet koostuvat kolmesta tukimuodosta, jotka maksetaan peltoviljelylle kasvikohtaisena tukena, yleisenä hehtaaritukena ja nuorille viljelijöille suunnattuna tukena. Lisäksi kansallista tukea maksetaan koko maassa sokerijuurikkaan tuotannolle. Yksikkötukien määrät on koottu taulukkoon tämän luvun loppuun.

Hakijaa, maatilaa ja viljelytapaa koskevat yleiset edellytykset löytyvät Tuenhakijan perusoppaasta luvusta 3⁶³. Nuorten viljelijöiden tuen hakijaa koskevat edellytykset vastaavat EU:n nuoren viljelijän tuen ehtoja.

1. Pohjoiset peltotuet

Lohkon korvauskelpoisuus

Pohjoisia tukia myönnetään kasvulohkoille, jotka ovat korvauskelpoisia. Lohkon hakemisesta korvauskelpoiseksi vuonna 2018 kerro-

⁶³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/450/article-33653>

⁶⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/450/article-33657>

taan lisää Tuenhakijan perusoppaassa luvussa 7⁶⁴.

Ympäristöehdot

Pohjoisissa tuissa sinun on noudatettava osaa täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista. Ehdot koskevat suojakaistoja, pientareita, viljellyn maatalousmaan hoitoa, sängen polttoa, maisemapiirteiden säilyttämistä ja hukkakauran ja jättiputkien torjuntaa. Täydentävien ehtojen vaatimukset löytyvät tarkemmin täydentävien ehtojen oppaasta (löytyy osoitteesta www.mavi.fi).

Pohjoinen hehtaarituki

Pohjoinen hehtaarituki on tarkoitettu tukialueella C viljeltäville tietyille peltokasveille: ruis, sokerijuurikas, tärkkelysperuna, avomaanvihanekset, öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, tietyt valkuaiskasvustot ja tietyt hamppekasvustot.

Tukiyksikkökerroin

Pohjoiseen hehtaaritukeen liittyy pinta-alarajoite. Tämän takia tukeen on asetettu tukiyksikkökerroin. Tukiyksikkökerrointa muutetaan, jos tuen myöntämisen perusteena olevien tukiyksiköiden määrä ylittyy. Tänä vuonna tukiyksikkökerroin on alustavasti 1,00.

Ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihanekset

Tukikelpoisia avomaanvihaneksia ovat vain ihmisravinnoksi käytettävät vihanekset. Herneistä tukikelpoinen on tuleentumat-

tomana korjattava tarhaerne (eli silpo-, silpoydin-, sokeri- ja taittoherneet). Tukea ei makseta avomaanvihannesten rehutuo- tannolle (esim. rehulanttu tai rehunauris), istukassipulille (lisäysaineiston tuottaminen), vihannestaimituotannolle eikä maustekas- veille. Vihannesten muu kuin ihmisravinnoksi tapahtuva käyttö on ilmoitettava kasvuloh- kolomakkeen *Lisätietoja*-kohdassa.

Avomaanvihanneksille tukea voidaan maksaa vain, jos sato on korjattu. Sadonkorjuuvaa- timusta arvioitaessa otetaan kuitenkin huo- mioon korjuun estävät sääolosuhteet sekä muut poikkeustilanteet (=ylivoimainen este). Ilmoita ylivoimaisesta esteestä kuntaan kirjal- lisesti 15 työpäivän kuluessa. Jos sato jää loh- kolta korjaamatta muusta syystä, peru loh- kolta pohjoinen hehtaarituki.

Muut peltokasvit

Muita tukikelpoisia peltokasveja ovat öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, sokerimaissi ja hamppu. Katso ham- pun erityisvaatimukset Hakuoppaan liittees- tä C. Herneen/härkämpavun/makea lupiin ja viljan seoskasvusto on tukikelpoinen, jos se- oksien yhteenlasketusta siemenmäärästä (kg) yli 50 % on herneen, härkämpavun tai makean lupiin siementä (= valkuaiskasvusto).

Yleinen hehtaarituki

Yleinen hehtaarituki on tarkoitettu peltovil- jelyalalle tukialueella C2–C4 ja saaristo. Tu- keen ei kuitenkaan ole oikeutettu mm. viljele- mätön lohko, kesantopelto, suojakaista, kaik- ki suojavyöhykkeet, luonnonlaidun ja -niitty, kasvimaata eikä kasvihuoneala. Tukikelpoisia kasveja ovat maatalous-, puutarha- ja ener- giakasvit. Energiakasveilla tarkoitetaan yksi- vuotisia tai lyhytkiertoisia energiatarvituk-

seen viljeltäviä kasveja. Tukialueilla C3 ja C4 yleistä hehtaaritukea maksetaan avomaanvi- hanneksille, mutta ei muille pohjoista heh- taaritukea saaville kasveille. Katso tukeen oi- keuttavat kasvit tarkemmin Tukikelpoisuu- det 2018 –taulukosta (Mavi.fi/Tuet ja pal- velut/Viljelijä)⁶⁵.

Nuorten viljelijöiden tuki

Nuorten viljelijöiden tuki on tarkoitettu tuki- alueen C viljelijälle, joka on perustanut tilan ensimmäistä kertaa sen pääasiallisena yrittä- jänä ja on ensimmäisenä nuorten viljelijöiden tukihakuvuonna korkeintaan 40-vuotias. Tu- kea voidaan myöntää luonnollisille henkilöille tai näiden muodostamille ryhmille. Jos haki- jana on yhteisö, määräysvalta yhteisössä tu- lee olla yhdellä tai useammalla nuorella vilje- lijällä. Muille ryhmille tukea voidaan myöntää vain, jos kaikki viljelijät, jäsenet tai osakkaat ovat nuoria viljelijöitä.

Tuenhakijat on määritelty tarkemmin EU:n nuoren viljelijän⁶⁶ tuesta kertovassa luvussa. Tuenhakijan ehtoihin on tullut muutos tuki- vuodesta 2018 eteenpäin. Ensimmäinen ha- kemus on jätettävä tilanpidon alkamista seu- raavien viiden vuoden aikana. Lisäksi tilan- pidon ja ensimmäisen hakemuksen väli vuosia ei enää vähennetä. Muutos ei koske vuonna 2010-2013 tilanpidon aloittaneita.

Päätökset tuen määrästä ja kestosta teh- dään vuosittain määrärahan puitteissa. Tu- kea maksetaan korkeintaan 5 vuotta samalle tuenhakijalle. Jos sait jo tukivuodelta 2015 ensimmäistä kertaa nuorten viljelijöiden tu- kea, voit hakea tukea enää korkeintaan 2 tu- kivuonna. Ilmoita samalla mahdollisista hen- kilömuutoksista maatilayrityksessäsi.

Nuorten viljelijöiden tuen hakemusta ei voi

⁶⁵<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/default.aspx>

⁶⁶<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/451/article-33681>

siirtää kokotilan hallinnansiirron yhteydessä hakuajan jälkeen.

Tukea maksetaan maatalous- puutarha- ja energiakasvien viljelyssä olevalle peltoalalle; ei kuitenkaan viljelemättömälle lohkolle, ke-santopellolle, suojakaistalle, suojavyöhykkeil-le, luonnonlaitumelle ja –niitylle, kasvimaalle eikä kasvihuonealalle.

2. Sokerijuurikkaan tuki

Sokerijuurikkaan tuki on tarkoitettu soke-rijuurikkaan viljelijöille. Tukea myönnetään vain sokerintuotantoon käytettävälle sokeri-juurikkasalalle. Muuhun käyttöön viljeltävän sokerijuurikkaan alalle tukea ei myönnetä. Il-moita muu käyttö sähköisen tukihaun tai kas-vulohkolomakkeen lisätiedoissa.

Sokerijuurikkaan kuljetustuki

Sokerijuurikkaan kuljetustuesta järjestetään erillinen haku keväällä 2018. Kuljetustuki maksetaan edellisen vuoden sokerijuurikkaan sopimusmäärän perusteella.

Taulukko 1. Kansallisten peltotukien yksikkötuet

TUKITYYPPI	Tukikelpoiset kasvit	Yksikkötuen määrä (e/ha)
Pohjoinen hehtaarituki (C)		
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	ruis	75
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	sokerijuurikas	100
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	tärkkelysperuna	100
tukialueet C1-C4	avomaanvihannekset	350
tukialueet C1 ja C2	muut peltokasvit	75
tukialueet C1 ja C2	valkuaiskavusto	45
Yleinen hehtaarituki (C2-C4)		
tukialue C2	viljelyksessä olevat kasvit	10
tukialue C2p sekä C1, C2 ja C2p alueiden saaristo	viljelyksessä olevat kasvit	20
tukialue C3	viljelyksessä olevat kasvit	30
tukialue C4	viljelyksessä olevat kasvit	55
Nuorten viljelijöiden tuki (C1-C4)	viljelyksessä olevat kasvit	40
Sokerijuurikkaan tuki	sokerijuurikas	350

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁶⁷

Pienin maksettava tuen määrä on 100 euroa. Jos haettu tuen kokonaismäärä ylittyy, yksikkötuen määrää alennetaan.

⁶⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Kansalliset-peltotuet-tilukko-1-1.png>

Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset

Kansalliset kotieläintuet:

- Kansalliset kotieläintuet – vuoden 2018 hakuohjeet⁶⁸

EU:n eläinpalkkiot:

- EU:n eläinpalkkiot – vuoden 2018 hakuohjeet⁶⁹

Eläinten hyvinvointikorvaus:

- Eläinten hyvinvointikorvaus⁷⁰

⁶⁸<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Elaintuet/Sivut/default.aspx>

⁶⁹<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Elaintuet/Sivut/default.aspx>

⁷⁰<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/elainten-hyvinvointikorvaus/Sivut/elainten-hyvinvointi.aspx>

Syyskylvömenetysten tuki

Voit hakea tukea epäonnistuneiden syyskylvöjen aiheuttamiin menetyksiin. Tukea voi saada maatila, jonka vuonna 2018 ilmoittama syyskylvöisten kasvien ala on vähintään 30 % pienempi kuin vuosien 2015-2017 suurin yksittäisen vuoden ilmoitettu syyskylvöisten kasvien viljelyala.

Syyskylvömenetysten tukea voit hakea viljelijöiden päätukihaun yhteydessä Vipussa tai lomakkeella 101B. Maaseutuvirasto julkaisee tarkemmat hakuehdot kevään 2018 aikana

osoitteessa mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Kriisitet → Syyskylvömenetysten tuki⁷¹.

Tuki maksetaan maatiloille syyskuun 2018 loppuun mennessä.

Syyskylvömenetysten tukea maksetaan Suomessa yhteensä 1,08 miljoonaa euroa. Tuki maksetaan EU:n komission Suomelle ja Baltian maille myöntämällä poikkeusrahoituksella.

⁷¹<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/kriisitet/Sivut/syyskylvömenetysten-tuki.aspx>

Muutokset hakuoppaassa 2018

Hakuopas on julkaistu 26.3.2018. Tähän listaan on koottu julkaisun jälkeen tulleet muutokset.

Tuenhakijan perusopas:

29.3.2018 **Korjaus lukuun 5.3. kohtaan**
Päätukihaun lomakkeet

~~Toimita lisäksi kasvulohkokartat niistä peruslohkoista, joilla on enemmän kuin yksi kasvulohko.~~

→ Toimita kasvulohkokartat niistä peruslohkoista, joiden kasvulohkoihin on tullut muutoksia viime vuodesta.

9.4.2018 **Vaihdettu** Tulostettavat taulukot word-tiedostoon lukuun Viherryttäminen kuva 1. Oppaassa tämä on ollut oikein.

Päätukihaun tuet:

27.4.2018 **Poistettu luvusta Luonnonmukaisen tuotannon korvaus** ensimmäisestä kohdasta **Huomioitavaa**

- ~~Viherlannoitusta varten perustettava nurmikasvusto tulisi ilmoittaa myös tukihakemuksella viherlannoitusnurmena.~~

Maaseutuvirasto ja Maa- ja metsätalousministeriö päättivät aiemmin viherlannoituksen ilmoittamista koskevan tarkentavan ohjeistuksen antamisesta. Ohjeistus julkaistiin vuoden 2018 hakuoppaalla. Lisäohjeistuksesta on päätetty luopua. Jos viherlannoitusnurmeksi kylvetty nurmi täyttää myös tuotantonurmen vaatimukset, sen voi ilmoittaa myös nurmena.

Lukuohjeet ja tulostus

Voit lukea Hakuopasta kaikilta päätelaitteilta näyttökoosta riippumatta. Taulukot, kaaviot ja kuvat suurentuvat, kun klikkaat niitä.

Jos luet julkaisua tietokoneeltasi, voit siirtyä seuraaville sivuille näytön alareunan tai näppäimistön nuolinäppäimillä. Avaamalla vasemmalta Sisällys-välilehden voit siirtyä suo-

raan haluamaasi lukuun klikkaamalla sitä. Kosketusnäytöllisellä päätelaitteella siiryt seuraavalle sivulle pyyhkäisemällä kuvaruutua oikealle tai vasemmalle.

Tulosta Tuenhakijan perusopas tästä.⁷²

Tulosta Päätukihaun tuet 2018 tästä.⁷³

⁷²<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/pdf>

⁷³<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/450/pdf>

Julkaisun tiedot

Hakuopas 2018

ISBN-numero: 978-952-9559-12-1 (verkko-
opas)

ISSN-numero: 1797-4429 (verkko-opas)

Kuvat: MMM / Mavi / Studio Tomi Aho
(johdanto), MMM_kuva-arkisto (muut ku-
vat)

Julkaisija: Maaseutuvirasto, PL 405, 60101
Seinäjoki, Puh. 0295 31 2000, www.mavi.fi